

İthaf:

İslam'ın iyi bilinmesini ve Müslümanlar tarafından güzelce yaşanarak dünyaya tebliğ edilmesini kendisine dert edinerek hep bunu düşünen, sürekli "ne yapabiliriz?" diyerek hep bunu konuşan, bunun dertleriyle hemhâl olan sevgili dostumuz muhterem Şekerci Arif Aktolun Efendiye ithaf olunur.

Cemal Nar

CEMAL NAR

**ALLAH'IN YARDIMI
VE
ZAFER ŞARTLARI**

Kahramanmaraş

CEMAL NAR

07. 01. 1955 de Kahramanmaraş / Hartlap'ta doğdu. İlkokulu kendi şehrinde, İmam Hatip Lisesini 1973'de Diyarbakır'da, Yüksek İslam Enstitüsü'nü 1977 de Kayseri'de bitirdi ve aynı yıl Kahramanmaraş /Andırın Lisesine Din Dersi Öğretmeni olarak tayin edildi. 1980'de atandığı Kahramanmaraş İmam Hatip Lisesinde eğitim ve öğretimin yanında uzun yıllar değişik yerlerde sohbet, vaaz, seminer, konferans ve yazılarıyla halk eğitimine katkı sundu, irşat ve tebliğ hizmetlerinde bulundu. Aynı okuldan 2003'de emekli olmak zorunda kalan yazar, halen okuma, yazma, irşat ve tebliğ çalışmalarını sürdürmektedir. Evli ve dört çocuk babasıdır.

Cemal Nar yazılı çalışmalarının bir kısmını www.cemalnar.com sitesinde yayınlamaktadır. Sohbet, vaaz, ders, seminer, konferans gibi görsel çalışmalarının bir kısmını da videolar halinde Youtube sayfasında sunmaktadır. Zaman içinde değişik gazete, dergi ve sitelerde yazdı. İnternette yazarın binlerce makalesine ve videosuna erişilmektedir.

Yayınlanmayı bekleyen birçok eseri yanında yazarın yayınlanmış kitapları şunlardır:

1- Anılar Ve İbretler 2- Bu Sistemden İslam'a 3- İslamlaşma Bilinci 4- İslam Sancısı 5- Arş Gölgesi 6- Tasavvufun Anahtarı 7- Âlimin Önderliği 8- İslam'da Devlet Ve Siyaset 9- İlim Ve Özgürlük 10- İlim Ve İktidar 11- İmanın Kıymeti ve Korunması 12- İman Ve Etkisi 13- Aydınlanma Yolu Tasavvuf 14- İnançta Arınma 15- İnançta Kirlenme 16- Okuma Aşkını 17- İslam'a Göre Irkçılık ve PKK Ekseninde Kürt Sorunu 18- İnsana Ulaşmak 19- İslam'da Cihad Hak Batıl Mücadelesi 20- İnançın Kıvancı 21- Sistem ve Şeriat 22- Osmanlıdan Cumhuriyete Büyük Kırılma 23- Gönül Azığı 24- Laiklik Sorgulaması 25- Derdimiz İslam 26-

Adı Konmamış Savaş 27- Batılılaşmayla Hesaplaşma 28- Aydınların Karanlığı 29- Kitap Sevgisi Yazma Aşkı 30- İmam Hatip Davası Ve Hacı Kalay 31- İslam'ın Özeti 32- İslam'da Irkçılık Ulusalcılık Milliyetçilik 33- İslam'sız Olmaz 34- İlimsiz Olmaz 35- Davetsiz Olmaz 36- Hesaplaşmadan Olmaz 37- Kıymet Bilmek 38- Hatırlatmalar 39- Laik Sistemde İslamî Siyaset Sorunu 40- Müslüman Kimliğin Kodları 41- Bize Düşen 42- İslam davası 43- Din Diyalog Ve İlimli İslam 44- İslam'da Sakal Ve Kıyafet 45- Okuduğun Kadarsın 46- İslam'da İnsan İlişkileri - Din Muameledir- 47- İslam'a Ensar Olmak 48- Tanıdığım Maraşlı Hocalar. 49- Acilen İslam Birliği 50- Engin Gönül Yüce Ruh 51- İslam'da İnsan Onuru Ve Çağa Yansıması 52- Güncelin Dili 53- Hizmetten Teröre Gülen Sorgulaması 54- Türkiye'de Dindar Siyaset Pratiği 55- İnternette Kral Sözler 56- İslam Düşüncesinde Sağlık Ve Şifa 57- Hastalara Armağan 58- Maraş Hazinesi 58- Birey Üstüne Eleştiriler 59- İlim Ve Alim Üstüne Eleştiriler 60- İrfan Hayatımız Üstüne Eleştiriler 61- Devlet Ve Medeniyet Yolu Hicret 62- Sevgili Peygamberimiz Mekke Döneminde İslam'a davet 1- 2. Ciltler 63- Peygamber Örneğinde Ahlak Ve Merhamet 64- Kalpten Dile Eğitim Ve Terbiye 65- Batılılaşma Cinnetine Aydınlar Ve Kurumlar 66- Kitap Ve Yazma Sorumluluğu 68- Allah'ın Yardımı Ve Zafer Şartları

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

ALLAH'IN YARDIMI VE ZAFER

Hak Batıl Mücadelesi ve Cihat kavramları
 Allah İnananlara Yardım Eder.
 Kainat Kardeşimizdir Yardımcımızdır
 Bizim Felaketimiz Nedir?
 Kurân'da "Veli" ve "Mevla"
 Allah İtaat İster
 Allah Sevdiğine Yardım Eder
 Dünya'ya Yeni Bir Açılım
 Asr-ı Saadette İlahi Yardımlar
 Yardım Zaman ve Mekanları
 Kimse Kolaya Kaçmasın
 Bıçak Kemiğe Dayanınca
 Çanakkale'de Kaybolan İngilizler
 Esrarengiz Bulutun İçine Doğru
 Bu Olayın Sonunda Yenilgi Kaçınılmaz Oldu
 50 Yıl Sonra
 Olaya Dünya Basınında Geniş Bir Şekilde Yer Verildi
 Peygamberlere İlahî Yardımlar
 Allah'ın Yardımı Yakındır
 Zafer Allah'tandır
 İman Şüphe Kaldırmaz
 Allah Söz Verdi
 Dünya'ya Hakimiyet Müslümanların Hakkıdır
 İnsanı Tanrılaştırma
 Alimi Tanrılaştırma
 Din Böyle Bozuldu
 Batıl Kainatı Bozar
 Yardım Neden Gecikir?
 Yenilgi Niye Gelir?

ZAFER ŞARTLARI

Önce İman
Allah'ın İhtiyacı Yoktur
Bölümün Özeti
Neden İmtihan?
Allah Erleri Eksik Olmaz
İman: Zafer İnananlarıdır
Allah ve Resulünü Her Şeye Tercih
Allah'a İtimat ve Tevekkül
İhlas ve Samimiyet
Riya ve Süm'a'dan Kaçma
Dua Zikir İstiğfar Kur'an Okuma
Dünyaya Değer Vermeme
Düşmanın Çokluğuna Aldırmama
Adalet ve Zulümden Sakınma
Diğer Yardım ve Zafer Şartları
İlahî Yardım Manileri
SONSÖZ
KAYNAKLAR

ÖNSÖZ

Âlemlerin Rabbi Yüce Allah'ımıza hamd'u senalar, O'nun gönderdiği bütün Peygamber efendilerimize, özellikle de bütün insanlara ve cinlere son elçisi olan Sevgili Peygamberimiz Efendimize, hepsinin de hane halkına ve ashabına salat ve selam ederiz.

Bu kitabımız, daha önce yazılan “Cihat Hak batıl Mücadelesi” kitabımızın bir tamamlayıcısı gibidir. O yüzden öncelikle hak, batıl ve cihat kavramlarını kısaca hatırlamamız yerinde olacaktır. Çünkü bu mücadelede Allah Tealanın yardımını görebilmemiz ve zafere erebilmemiz için bunun şartlarını görmemiz gerekir. Bu yüzden bu kitabın ilk baskısı bu iki kitabın birleştirilmesi halinde çıkmıştı. Ama fikirlerini bize açan bazı okuyucularımız bu konuların ayrılmasının okuma rahatlığı bakımından faydalı olacağını ifade etmişlerdi. Biz de bunun yararına inandık ve yeni baskısında bunu yaptık.

Bu kitabı yazarken eserlerinden istifade ettiğimiz yazarlara ve emeği geçen bütün kardeşlerimize dualar ediyoruz. Allah hepsinden razı olsun, hizmetlerini kabul buyursun ve hepimizi hakkı savunan ve batılla savaşanlardan ederek cennetinde birleştiresin..

Her halükarda Alemlerin Rabbi Yüce Allah'ımıza hamd olsun. Yüce zatına bitmeyen övgüler, tükenmeyen nimetlerine sonsuz şükürler...

Cemal Nar
Ekim 2007
Kahramanmaraş¹

---

¹ Bugün 2013'e girdik. Kitabı baskı için yeniden okuyor ve varsa hatalarını tashihe çalışıyor, kısa ilaveler yapıyorum. Bu eklerdeki bazı

ALLAH'IN YARDIMI VE ZAFER

Hak Batıl Mücadelesi ve Cihat kavramları

“Hak”, dilimize Arapça’dan geçen çok zengin kelimelerimizden biridir. Lügatlar ona şu manaları yükler: Doğru, gerçek, hakikat, adalet. Adaletin, kanunun, geleneğin gerektirdiği şey. Doğruluk, gerçeklik, iddiaya uygunluk. İş, emek ve zahmetin karşılığı. Hisse, pay. İnsaf.²

Aynı zamanda bu kelime “Allah” için de kullanılır. “Hak Din” de “O’nun katında geçerli olan biricik din İslam” anlamındadır. Hak getire, hak vergisi, hakka yürümek, hakkın rahmetine kavuşmak hep aynı manada kullanılan güzel deyimlerimizdendir.

Arapça’da da sahih ve sabit olma, doğru ve gerekli olma manaları ağırlık kazanır.³

“Batıl” da yine Arapça’dan alınma bir kelimedir. “Boş ve manasız olan, gerçeğe uymayan, doğru ve haklı olmayan, hakkın gayrı ve hükümsüz olan, hukuki netice doğurmayan” manalarına gelir.⁴ Biz de bu çalışmamızda batılı, İslam Dininin zıttı ve

---

olayların tarihi 2007’den sonra ise, sebebi budur. Muhtemel bir merakı gidermek için bunu belirtmek istedim.

² Bkz. D. Mehmet Doğan, Büyük Türkçe Sözlük, , s. 449 – 450.

³ Bkz. Mu’cemu’l Vasit.

⁴ Bkz. D. Mehmet Doğan Büyük Türkçe Sözlük, , s120.

gayrısı olan anlamına kullanıyoruz. Yaygın anlamıyla “küfür/inkar” yani.

Kelimelerin de ifade ettiği gibi hak ile batıl birbirinin karşıtıdır. Asla yan yana olmaz, sürekli karşı karşıya savaşırlar. Hakkın olduğu yerde batıl durmaz, duramaz. Duramamalı da. Çünkü hak ile batıl zikredildiğinde zihne genellikle şu kelimeler damlar: mücadele, kavga, savaş, cihad. Merak edene ise hemen sonucu sunalım; zafer daima hakkındır. Çünkü haktır, haklıdır.

“De ki. “Hak geldi, batıl yok oldu. Elbette batıl yok olmaya mahkumdur.”⁵

Batıl hak karşısında yok olmaya, en azından hakka teslim olarak Onun hakimiyetini kabul etmeye mahkumdur. Dünyanın neresinde ve ne zaman hak batılla savaşırsa, hak galip gelir ve batıl yok olur. O buna mahkumdur. Bu, her iki kavramın tabiatı gereğidir. Bu da sosyal bir kanundur ve bütün bu kanunları koyan Allah (azze ve celle)'tır.

Yüce Yaradıcımızın bütün zamanları ve mekânları kuşatan evrensel kanunları, aynı zamanda asla değişmez kanunlardır. Bunun aksine bir durum görüldüğü zaman iyi incelenmelidir. Orada muhakkak hakkın, yani hakkı savunan insanların bir eksikliği, bir kusuru veya Allah (azze ve celle)'in ortam gereği icra ettiği bir başka kanunu vardır.

Buradan anlaşılan odur ki batıl da yaşamak için hakka düşmanlık yapmak zorundadır. Hakkın varoluşu onu aşağılık duygusuna iter ve kendini savunmak için savaşmak zorunda hisseder. Batılı rahatsız eden, batılı mutsuz eden, batılı barış bilmez eden de bu duygulardır.

Bunlar bilindikten sonra bir yerde hak ile batılın anlaşıkklarının ve barış içinde yaşadıklarının duyulmasını, her ikisi için de bir zafiyet alameti, özellikle de hakkın tabiatında bir gevşeme, bir bozulma, bir hastalanma alameti olarak değerlendirmek gerekir. Hak için sağlık alameti değildir bunlar.

---

⁵ İsra 81.

Bilindiği gibi akli başında insanlar akılla, fikirle, ilimle, hikmetle, delil, belge ve kanıtla mücadele ederler. Zalimler ve zorbarlar bunlardan anlamaz, dolayısıyla bunları aramaz.. Onların anladığı sadece kaba kuvvet ve güçtür. Batıl da zaten genellikle zalimlerin ve zorbarların davasıdır ve dayanağı aynen öyledir. Onun için genellikle batıla efendilik sökmez. O, güçten anlar.

Hak bunu bilmesine rağmen, mücadelesini yine akılla, fikirle, ilim ve hikmetle yapmalı ama yedekte daima batılı korkutacak ve hakka haksızlık yapmaktan caydıracak maddi güç ve kuvvet de bulundurmalı. Cihad her zaman gerekebilir ve hak ehli cihada her an hazır olmalıdır. Cihada hazır olmayan hak, zillete hazır olmalıdır.

Hak, Allah (azze ve celle)'ın indirdiği ve razı olduğu din olduğu için, Allah (azze ve celle) hak ehlinin Mevlasıdır. Yani yar ve yardımcısıdır. Daima onları sever ve onlara yardım eder, zafere erdirir. Batıl, Allah (azze ve celle)'ın indirdiklerini çirkin görür ve daima onları yok etmek için savaşıır. Allah (azze ve celle) bu bakımdan onların yar ve yardımcısı değildir. Bu açıdan bakıldığında onların Mevlası yoktur.

Ancak zaman zaman hak ehli kendi kusurları yüzünden bu yardımı hak etme ehliyetini kaybedebilir. O zaman yardım ya gelmez, ya da geç gelebilir. Bu bir imtihandır, bir uyarıcı şefkat tokatıdır. İlahî yardımın gelmemesinin ya da ertelenmesinin başka sebepleri de olabilir.

Öyleyse hak ehli olan mü'minler, batılla savaş esnasında yar ve yardımcıları olan Mevlalarından umdukları yardımı bulamadıkları zaman, Allah (azze ve celle)'ın vadinden şüphe etme yerine, yardım şartlarını yerine getirip getirmeme noktasında kendilerini yoklamalı, hesaba çekmeli, durum değerlendirmesine gitmelidirler. Onun için sınavda başarılı olmak isteniyorsa yardım ve zaferin şartlarını iyi bilmek gerekir.

Allah İnananlara Yardım Eder

Yukarıda da geçtiği gibi Allah (azze ve celle) bizim Mevlâmız, yâr ve yardımcımızdır. Onları da yaratan ve bakıp besleyen elbette Allah Tealadır ama, bu manada kafirlerin mevlası yoktur.

Allah (azze ve celle)'ın değişmez kanunlarından birisi de, inananlara yardım etmesidir. Allah (azze ve celle) kitabının kaç yerinde bunu açık seçik ifade etmektedir. Biz de O Allah (azze ve celle)'ımıza inanıyor, güveniyor, sözünden asla dönmeyeceğini ve değiştirmeyeceğini de yine O'nun ifadeleriyle biliyoruz. Bu noktada tek korku ve endişemiz, o yardımı bizden alıkoyacak olan eksiklerimiz, kusurlarımız, günahlarımızdır. Yani Allah (azze ve celle)'ın bu noktadaki kanunlarına muhalefet etmelerimizdir. Bunları inceleyeceğiz inşallah.

Şimdi o ifadelerin bir kısmını görelim. Mü'minlerin Allah (azze ve celle)'tan başka yardımcıları yoktur. Tabi yardımcısı Allah (azze ve celle) olanın başka yardımcıları da ihtiyacı yoktur. Ancak Allah (azze ve celle) bir kuluna yardım etmek isterse yerler ve gökler ve bunların içindeki her yaratıklar mü'mine yardım için seferber olacaktır. O zaman yağmur da bir Allah (azze ve celle) ordusu olur, bulut da. Orman da yardım eder Müslümana, orada yaşayan canlılar da.

“Bilmez misin ki, hakikaten göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır, hepsi O'nundur. Size de Allah'dan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır.”⁶

Elmalılı Hamdi Yazır aynı üslupta soruyor: “Ey Muhammed! Bilmez misin ki hakikaten Allah herşeye kâdirdir. Hiç bilmez olur musun, elbette bilirsin. Bilirsin ve bu ilim burhansız, delilsiz de değildir.

Bilmez misin ki, bütün göklerin ve yerin devleti, görünen ve bilinen, hatta akıl yoluyla tahmin edilen şu kâinatın hakimiyeti, saltanatı hep O'nundur, Allah'ındır. Böyle bir Allah neye kadir olamaz, neye güç yetiremez ki? Baksana bu büyük devlete, bu

---

⁶ Bakara, 2/107.

nihayetsiz mülke ve saltanata! İşte bu âlemde her gün, her gece, her saat ve her anda neler yapılıyor, neler yıkılıyor? Ne icatlar, ne imhalar oluyor, ne kudretler açığa çıkarılıyor? Ne hikmetler ortaya konuyor ve uygulanıyor, ne nesihler, ne insahlar, ne tehirlere, ne taciller, (öne almalar) ne unutturmalar icra kılınıyor görmez misin?”

Sevgili Peygamberimiz Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam) bunları elbette bilirdi. Biz dahi bilir ve öyle inanırız. Hepsini O yarattı ve hepsinin idaresi O'na aittir. O'ndan başka kainatta mutlak iktidar sahibi yoktur.

Kainat Kardeşimizdir Yardımcımızdır

Yerler ve gökler ve içindekiler, bizim bir nevi kardeşlerimizdir. Hepsi de bizim gibi Allah (azze ve celle)'ı bilir, kanunlarına seve seve uyar ve her an O'nu kendi dilleriyle tesbih ederler. Bizim Allah'ımızı yani.

İşte bu bakımdan biz onlarla dindaşız. Dindaşlar, yani **“mü'minler kardeşler.”**⁷ Biz onlarla beraberce Rabbimizi zikrediyoruz. Biz onlara bakınca ne kadar seviniyorsak, onlar da bize bakınca o kadar memnun oluyorlardır. Zor zamanlarımızda Allah (azze ve celle)'ın izniyle neden birer ordu olarak bizimle birlikte savaşmasınlar?

Ebabil kuşlarını unutmadık.

Hendek'te ve daha başka yerlerde düşman karargâhının ve kasabalarının altını üstüne getiren rüzgârı unutmadık.

Gökten inen melekleri, suyu, yıldırımları, şerareleri unutmadık..

Yerden fıskırarak düşmanlarımızı boğan suyu unutmadık.

İslam ülkesini bombalamaya giden helikopterlerin durduk yerde havada çarpışmalarını unutmadık.

---

⁷ Hücürat, 49/10.

Elbette yukarıda anlatıldığı gibi düşmana karşı hazırlık yapılacak. Bu da Allah (azze ve celle)'ın bir emri, bir kanunudur. Ancak düşmanın sayısı veya süper güç oluşu mü'minlerin moralini bozamaz. Kolunu kanadını kıramaz. Olsa olsa imanlarını ve teslimiyetlerini hatırlatır ve artırır, o kadar!

Bizim Felaketimiz Nedir?

Biz iman etmişiz ki, kendimize kalırsak bir hiç olabiliriz. Ama biz Allah'a (azze ve celle) teslim olmuşsak, biz yüzümüzü ona çevirmişsek, biz sırtımızı ona dayamışsak, işimizi ona ısmarlamışsak, ona tevekkül ve itimat etmişsek, biz O'nunla berabersek, biz her şeyiz demektir. Çok güçlü ve kuvvetliyiz demektir.

Bizi ilahî yardım ve zaferden alıkoyacak bir şey vardır, o da Allah (azze ve celle) yolundan saparak başka yollara dalmak, sapık yollara girmek. Ya da şöyle diyelim; başkalarının rızasını ve iradesini, Allah (azze ve celle)'ın rızasına ve iradesine tercih etmek. İşte ayet-i kerime:

“Sen onların milletlerine/dinlerine tabi olmadıkça ne Yahudiler, ne de Hristiyanlar senden asla hoşnud ve razı olmayacaklar. De ki, gerçekten de Allah'ın hidayeti, hidayetini ta kendisidir. Şânım hakkı için, sana vahiyle gelen bu kadar bilgiden sonra, kalkıp da onların arzu ve heveslerine uyacak olursan, sana Allah'dan ne bir dost bulunur, ne de bir yardımcı.”⁸

Bugün de aynı dinin çocukları kendi muharref, bozuk dinlerini atmış ve kendi kafalarından, kendi iradelerinden bir laik din, hukuk, hayat tarzı, yaşama biçimi ve bir sistem icat etmişler. Diyorlar ki, “bizim bu laik kanunlarımızı ve dinsiz sistemimizi alırsanız, çağdaş uygarlık düzeyine çıkar, uygar ve aydın olursunuz. Ama hala İslam ve ahkâmında kalır, onu hayat tarzı olarak yaşamaya devam ederseniz, orta çağda kalır, karanlıkta kalırsınız. Kalkınamaz, geri kalırsınız.

---

⁸ Bakara 2/120.

Biz de onlara, dün Sevgili Peygamberimizi (sav) uyarın ayetleri aynen okuyarak cevap veririz:

“Sen onların milletlerine/dinlerine tabi olmadıkça ne Yahudiler, ne de Hristiyanlar senden asla hoşnud ve razı olmayacaklar. De ki, gerçekten de Allah'ın hidayeti, hidayetin ta kendisidir. Şânım hakkı için, sana vahiyle gelen bu kadar bilgiden sonra, kalkıp da onların arzu ve heveslerine uyacak olursan, sana Allah'dan ne bir dost bulunur, ne de bir yardımcı.”⁹

Biz Allah Teala'yı işittik ve ona itaat ettik. Bizim dilimizden şu ayetler sürekli dökülür:

“Bağışla bizi, mağfıret et, merhamet et bize! Sensin bizim Mevlamız, kâfir kavımlere karşı yardım et bize.”¹⁰

Kur'an'da “Velî” ve “Mevla”

Kur'an'da geçen “velî” ve “Mevla” kelimelerini biraz daha yakından görelim. “Kur'an'da ‘mevlâ’ kelimesinin üç anlamda kullanıldığını görmekteyiz:

1- Velî,

2-Yardımcı, ni'met veren, koruyup kollayan, işini üzerine alan,

3- Uygun, yakışın, münasip.

Velî ve mevlâ kelimeleri hemen hemen aynı anlamda kullanılmaktadırlar.

“Allah (c.c.) Müslümanlar için ne güzel mevlâ'dır.” (Ni'me'l mevlâ ve ni'me'n nasîr)¹¹

---

⁹ Bakara 2/120.

¹⁰ Bakara, 2/286.

¹¹ Enfâl, 8/39-40

“Allah’a sarılın, O sizin Mevlâ’nızdır, O ne güzel Mevlâ’dır.”¹²

“Müslümanlar; inkârcıların peşinden gider, din işinde onlara itaat ederlerse; onlar da mü’minleri kendi dinlerine çevirirler. Halbuki Müslümanlar için en güzel mevlâ (velî) Allah’tır.”¹³

Mü’minler her türlü çalışmayı yaptıktan sonra yalnızca Allah’a güvenip tevekkül etmelidirler. Onlar Allah (c.c.) için; “...O bizim Mevlâmızdır...” derler.¹⁴

Allah, mü’minlerin velîsidir, yardımcı ve dostudur.¹⁵

Mü’minler rablerine hakkıyla iman ettikten sonra O’nun râzı olacağı sâlih amel işlerler. Bundan dolayı da Allah onlara velî olur.¹⁶

Allah sâlih kimselerin velîsi, dostudur. **“Benim velîm, Kitab’ı indiren Allah’tır. O sâlih insanları velî/dost edinir (onları gözetip korur).”**¹⁷

Allah müttakîlerin de dostudur. Dünya hayatında kendilerini Allah’a muhtaç saymayan ve O’nun rabliğine saygı duymayan zâlimler birbirlerinin velîsidirler. Bazıları farklı zannetseler de aslında kulların hiç biri, Allah’tan müstağnî kalamaz. O’na muhtaç olmaksızın yaşayamaz. Zâlimler özellikle zulüm ve günah işlerinde karşılıklı dosturlar. Buna karşın Allah, kendisine karşı kulluk ve sorumluluk bilinci duyan, O’ndan hakkıyla korkup sakınan takvâ sahibi kullarının dostudur, velîsidir.¹⁸

İnsanlar için Allah eşsiz, benzersiz ve sonsuz velîdir. İnsanlar Allah’tan başka mutlak velî, dost ve yardımcı bulamazlar.¹⁹

---

¹² Hacc, 22/78; Tahrîm, 66/2

¹³ Âl-i İmrân, 3/149-150

¹⁴ Tevbe, 9/51

¹⁵ Bakara, 2/257; Âl-i İmrân, 3/68

¹⁶ En’âm, 6/127

¹⁷ A’râf, 7/196

¹⁸ Câsiye, 45/19

¹⁹ Tevbe, 9/116; En’âm, 6/70; Kehf, 18/26; Ankebût, 29/22

“Allah, mü’minlerin düşmanlarını çok iyi bilir. Allah onlara velî/dost olarak da yeter, yardımcı olarak da.”²⁰

“Allah ve Rasûlü, iman edenlerin dostudur. Haliyle, iman edenler de, Allah’ı ve Peygamberini kendilerine herşeyden ve herkesten önce dost edinmiş kimselerdir. Dostun dosttan râzı olması, onu sevmesi, sevdiğini incitmemesi gerekmektedir. İman eden insan, hakiki değer ve yüceliğin Allah ve peygamberinin dostluğunda olduğunu bilir. Onun çalışması bu doğrultuda olur. Allah’ın rızâsı ve dostluğu, verilen söze bağlılıkla ve Hz. Peygamber’e tâbi olmakla oluşur. Böyle bir Müslüman, Peygamber’in şu sözüne tâbi olur: “Bana uyanlarla birlikte ben, özümü Allah'a teslim ettim.”²¹

Bunun aksini düşünmek, günahkâr olmak demektir. Rasûlüne tâbi olmak, Allah’ın sevmediği şeylerden uzaklaşıp, râzı olduğu şeylere yaklaşmakla olmaktadır.

Nitekim Hz. Allah, Yahudilerin kendilerini Allah’ın sevgilisi ve oğulları görmelerinden, müşriklerin putları bir vâsıta kabul etmelerinden ve Hristiyanların Hz. İsa’yı peygamberlikten ilâhlığa yükseltmelerinden hoşlanmaz.

Allah İtaat İster

Yüce Allah, sevdiği insanların böyle tehlikelerden kurtulmaları için son peygamberinin emirlerini dinlemelerini ve ona uymalarını ister:

“(Rasûlüm!) De ki: ‘Eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.’ Allah son derece bağışlayıcı ve merhamet edicidir. De ki: Allah'a ve Rasûlüne itaat edin. Eğer yüz çevirirlerse bilsinler ki Allah kâfirleri sevmez.”²²

---

²⁰ Nisâ, 4/45

²¹ Âl-i İmrân, 3/20

²² Âl-i İmrân, 3/31-32

Bu âyet, aynı zamanda dostluğun ve sevginin kuru bir iddiâdan ibâret olmadığını, mutlaka bir belirti ve bedel istediğini gösterir; dostsanız, seviyorsanız, dostunuzu râzı etmeye çalışacaksınız.

Hız. Peygamber'in Allah'ın râzı olmayacağı bir şeyi yapması, O'nun dostluğunun dışına çıkması mümkün değildir. İman edenlerin de, peygamberlerine tâbi olarak hem Yüce Yaratıcı'nın, hem de Nebisinin dostluğunu kazanmaları gerekmektedir. Bu da, Peygamber'e tâbi olmakla mümkündür. Bu inanış, Hız. Muhammed (s.a.s.)'in de insan olduğunu bilerek, bu çerçevede içinde O'na uymadır. Yoksa onu kulluktan soyutlayacak bir kabul değildir. Zira o, her şeyiyle bir insandır.²³ Diğer insanlardan farkı, ona vahiy gelmiş olmasıdır.²⁴

Dost, dostunun devamlı iyiliğini ister. Bu açıdan bakıldığında, yaratılanlara dostluğu, yardımı ve rahmeti sonsuz ve sınırsız olan sadece Allah'tır.

İkinci derecede velî, dost, Hız. Peygamber ve mü'minlerdir.

Allah Teâlâ, dostluğun temsilcisi olarak fitrat dini üzerinde olanları göstermektedir. Velî kavramını imanları istikametinde değerlendirenler, Allah'ı ve Peygamberini, ana baba ve kendi evlatlarından daha çok sevmektedirler. Bu tip insanlar, Kur'an'ın emirleri doğrultusunda, Allah'ı râzı etmeye çalışırlar:

“Çünkü Allah: "Ben ve Resûllerim elbette galip geliriz." diye hükmetmiştir. Şüphesiz ki Allah çok kuvvetlidir, mutlak galibdir. Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir milletin, Allah'ın ve Resûlünün karşısına çıkan kimseleri, isterse o kimseler babaları, evlatları, kardeşleri ve sülaleleri olsun, sevip dost edindiklerini göremezsin. İşte Allah onların kalblerine imanı nakşetmiş ve kendi tarafından bir ruhla onları desteklemiştir. Onları, içinden ırmaklar akan cennetlere, hem de ebedî kalmak üzere yerleştirecektir. Allah onlardan, onlar da Allah'tan razıdırlar. İşte onlar Allah'ın

---

²³ Kehf, 18/110

²⁴ Bakara, 2/286

tarafında olanlardır. Ve iyi bilin ki, felaha erenler, Allah'ın taraftarları olacaktır.”²⁵

“De ki: “Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım ve akrabanız, ter dökerek kazandığınız mallar, kesada uğramasından endişe ettiğiniz ticaret, hoşunuza giden konaklar, size Allah'tan ve Resûlünden ve O'nun yolunda cihad etmekten daha sevimli ve önemli ise... o halde Allah emrini gönderinceye kadar bekleyin! Allah öyle fasıklar güruhunu zorla hidayete erdirmez.”²⁶

Süreklilik ve geçerlilik açısından hakiki dost; Allah, Peygamber ve mü'minlerdir. Tevhid eksenini etrafında dönen velâyet, dostluk, hakiki dostluğun odak noktasıdır.²⁷

Allah Sevdiğine Yardım Eder

Allah (azze ve celle) iman edenlerin dostu olduğu gibi, yardımcıdır da. Hem de güzel bir yardımcı. Yani “ve ni'men nasîr.” Bu yardım hayat boyu devam eden ve hayatın her alanında gözüken bir yardımdır. Karanlıklardan aydınlığa çıkaran yardımdan tutun da, rızık kazanmada, ilim tahsilinde, hastalık ve felaketlerde ve nihayet konumuz olan hak adına batıla karşı verilen mücadelede Allah (azze ve celle) hep mü'minlerin yardımcıdır.

Bu yardımcı oluşunu önce duyurarak gönülleri huzura kavuşturmuş, sonra da fiilen lütfedip göstererek itminana erdirmiştir.

İşte o müjdelerden bazıları:

---

²⁵ Mücâdele, 58/21-22

²⁶ Tevbe, 9/24.

²⁷ Bk. Kavram Tefsiri, veli, dost md. İqrq İslam Ansiklopedisi cd.si, tefsir bölümü.

“Sakın yılmayın, üzüntüye kapılmayın, eğer iman ediyorsanız mutlaka üstün gelirsiniz.”²⁸

İleride söz konusu edileceği gibi Allah (azze ve celle)'ın yardımının değişmez yasaları vardır. Allah (azze ve celle)'ın kanunları, yasaları değişmez zaten. İşte bu ayette bu yasalardan bir kaç söz edilmektedir. “Yılmama, üzüntüye, ye'se kapılmama, imanda tereddüt göstermeme, Allah (azze ve celle)'a dayanma ve güvenme” gibi.

Bu ayetler Uhud sonrası gelen ayetlerdir ve bu açıdan dikkat çekicidirler. Uhud'u hatırlayalım. Savaşta inananlar galip iken, itaatsızlık ve dünyaya meyil yüzünden mağlup duruma düşmüşler ve büyük bir yara almışlardı. Bu maceranın akışını Seyyid Kutup'tan dinleyelim:

“Bu çarpışmada Müslümanlara bir yara isabet etmişti. Ölüm ve yenilgi tatmışlardı. Ruhlarında ve bedenlerinde birçok eziyetler çekmişlerdi. Onlardan yetmiş sahabe öldürülmüştü. Resulullah'ın (sav) dişi kırılmış, yüzü yaralanmış ve müşrikler yanına kadar sokulmuşlardı. Ayrıca birçok arkadaşı da yaralanmıştı.

Bütün bunların sonunda ruhlarda bir sarsıntı ve Bedir'de elde edilen olağanüstü zaferden sonra beklenmedik bir çarpılma baş göstermişti. Öyle ki, başlarına gelenlerden sonra bazı Müslümanlar, "Bu da nerden çıktı?", "Müslüman olduğumuz halde bizim işlerimiz böyle mi gidecekti?" demeye başlamışlardı.

Burada Kur'an-ı Kerim, Müslümanları Allah'ın yeryüzündeki kanunlarına, her işin gereğince akıp gittiği temellere döndürmektedir. Bu kanunlar hayatın dışında değildirler. Hayata hükmeden kanunlar, değişikliğe uğramadan seyrine devam etmektedir. İşler düzensiz olarak yürümez.

Şayet onlar, bu kanunlardan ders alıp özlerini kavrarlarsa, olayların arka planındaki hikmet açıkca görülür, olayların ötesindeki hedef açıklanmış olur. Böylece, olayların tâbi olduğu düzenin değişmezliği ve bu düzenin ötesinde gizli hikmetin

---

²⁸ Al-i İmran, 3/139.

varlığıyla tatmin olurlar. Yollarına devam ederken bu kanunların ışığında seyir çizgilerini belirlerler. Böylece zafer ve üstünlük elde etmek için, başta Allah'a ve Resulüne itaat etmek olmak üzere zaferin sebeplerine sarılmadan, sırf Müslüman oluşlarını söylemeleri yeterli değildir.

Surenin akışının burada işaret edip bakışlarını yönelttiği kanunlar; tarih boyunca yalanlayanların akibetleri, zafer dolu günlerin insanlar arasında yer değiştirmesi, sırların arındırılması için denenme, zorluklar karşısında sabır gücünün sınanması ve sabredenlerin zaferi, yalanlayanların da mahvolmayı haketmeleridir.

Bu kanunların sunulması sırasında ayetler, dayanmaya, zorluklar karşısında direnmeye teşvik ve yaralarından dolayı mü'minleri teselli etmeye büyük özen göstermektedir. Üstelik bu yara sadece onlara dokunmamıştır. Düşmanları da aynı yarayı almışlardı. Hem onlar, akide ve hedef bakımından düşmanlarından daha üstün, yol ve metod itibarıyla daha doğrudurlar. Dolayısıyla sonuç onlarıdır. Kafirlerin payına düşen ise, her zaman felakettir...

"Sizden önce ilahi yasaların değişmezliğini kanıtlayan birçok olaylar gelip geçti. Yeryüzünü geziniz ve Allah'ın ayetlerini yalan sayanların akibetini görünüz."²⁹

"Bu Kur'an insanlara yönelik bir açıklama, takvalılar için bir doğru yol kılavuzu, bir öğüttür."³⁰

Kuşkusuz Kur'an, insanlığın geçmişini bu gününe, bu gününü de geçmişine bağlar. Buradan hareketle de geleceğine işaret eder.

Dünya'ya Yeni Bir Açılım

İlk defa bu sözlerle karşılaşan Arapların ne hayatları, ne bilgileri, ne de deneyimleri -İslâm'dan önce- bu derece kapsamlı bir görüşe uygundur. İslâm ve Kur'an işte bu Arapları yeni bir

---

²⁹ Al-i İmran, 3/137.

³⁰ Al-i İmran, 3/138.

hayata kavuşturmuş ve onları cihana hükmeden bir ümmet olma ufuklarına yükseltmiştir.

Bu aynı zamanda bütün insanlar için bir açıklama ve açılımdır. Ve şayet şu yol gösterici açıklama olmasaydı insanlar hiçbir zaman hidayete ulaşamazlardı. Çünkü hidayet; uzun ve zor bir beşerî değişimdir. Ancak özel bir grup buradaki hidayeti algılayabilir, öğütten nasibini alabilir. Ondan yararlanıp hidayete ulaşabilir. Bunlar "Müttakîler" grubudur...

Hidayete açık olan bir mü'min kalpten başkası, yol gösterici söze gereken dikkati göstermez. Bu üstün öğütten, hidayet için çarpan ve onunla hareket eden takva sahibi kalpler yararlanabilir ancak...

İnsanların, bilgi aracılığıyla Hak ile batılı, hidayet ile sapıklığı ayırd ettikleri çok az vaki olmuştur. Çünkü hak, tabiatındaki açık ve belirginlik nedeniyle uzun açıklamalara ihtiyaç duymaz. Ancak insanların hakka karşı eğilimleri ve hak yolu seçme istekleri hep eksik olmuştur.

Hakkı isteme ve onun yolunu seçme gücü, imandan başka hiçbir duygudan kaynaklanmadığı gibi, onu takvadan başkası da koruyamaz. Buna benzer direktiflerin sık sık Kur'an'da tekrarlanması bu yüzdendir. Bu Kitap'ta yer alan hak, hidayet, nur, öğüt ve ibret... Evet bunların tümünün mü'minler ve müttakiler için olduğu gerçeği yerleştiriliyor.

Çünkü kalbi; nur, hidayet, öğüt ve ibret için açan, iman ve takvadır. Hidayeti ve nuru seçmeyi, öğüt ve ibretten yararlanmayı, yoldaki acılara dayanmayı kalbe süslü gösteren bunlardır. İşin aslı budur.

Evet, sorunun özü budur.

Sadece bilgi ve marifet yetmez...

Nice bilgi ve marifet sahipleri, gerek beraberinde bilgi ve marifetin fayda vermediği şehvete boyun eğmek, gerekse hakkın taşıyıcıları ve dâvâ adamlarını bekleyen işkencelerden korkmak sebebiyle, batılın bataklığında bocalamışlardır.

Bu geniş açıklamalardan sonra güçlendirmek, teselli etmek ve sağlamlaştırmak için surenin akışı Müslümanlara yönelmektedir:

"Sakın gevşemeyiniz karamsarlığa kapılmayınız; eğer mü'min iseniz üstün gelecek olan taraf sizlersiniz"³¹

Uğradığınız zayıflıktan dolayı gevşemeyin. Başınıza gelen musibetlerden ve kaçırdığınız fırsatlar yüzünden üzülmeyin. Üstün olan sizsiniz.

Her şeyden önce akide üstündür; çünkü siz sadece Allah'a secde edersiniz. Onlarsa, O'nun yarattıkları şeylerin kimine ya da bazısına secde ederler.

Hayat metodunuz üstündür; çünkü siz Allah'ın gösterdiği metoda göre hareket ediyorsunuz. Onlarsa Allah'ın yarattıkları insanların hazırladığı metoda uymaktadırlar.

Üstlendiğiniz rol üstündür; çünkü siz, bütün insanlığın önderliğini elinizde bulunduruyorsunuz, top yekûn insanlığın öncülerisiniz. Onlarsa metottan uzaklaşmış ve yoldan sapmışlardır.

Yeryüzündeki konumunuz üstündür; Çünkü Allah'ın size vadettiği yeryüzünün mirası sizindir, onlarsa yokluğa ve unutulmaya yuvarlanıp gideceklerdir.

Şayet gerçek mü'minlerseniz, üstün olan sizsiniz. Gerçekten inanıyorsanız, gevşemeyin, üzülmeyin! Cihad, imtihan ve arınmadan sonra sonucun sizin olması için yaralar almanız ve yaralanmanız, yüce Allah'ın bir kanunudur."³²

"Eğer Allah size yardım ederse, size üstün gelecek hiç kimse olamaz. Şayet o sizi yardımsız bırakırsa, artık Ondan sonra kim size yardım edebilir ki? Öyleyse mü'minler yalnız Allah'a güvenmelidirler."³³

---

³¹ Al-i İmran, 3/139.

³² Fİ Zilalü'l Kur'an, ilgili ayetlerin tefsiri.

³³ Al-i İmran, 3/160

Asr-ı Saadette İlahi Yardımlar

Allah (azze ve celle) Müslümanlara en temel emrini, bütün yardım ve tevfikinin temelini şöyle ifade buyurur:

“Allah'ın kitabına sımsıkı sarılın, dağılıp parçalanmayın.”³⁴

Arkasından da nimetlerini hatırlatır:

“Allah'ın nimetlerini hatırlayın: Hani siz birbirinize düşmandınız da, Allah sizin kalplerinizi kaynaştırdı. O'nun lûtfu sayesinde kardeş oldunuz. Cehennem çukurunun kenarında idiniz de, sizi oradan kurtardı...”³⁵

İman ve takva duyguları içinde Allah'ın ipine sımsıkı sarılmaktan kaynaklanan bu kardeşlik, yüce Allah'ın ilk Müslüman cemaate bahsettiği büyük bir nimettir. Yüce Allah, bu ihsanını sevdiği o aziz kullarına bahsetmiştir.

İşte bu ayette yüce Allah onlara bu nimetini hatırlatarak cahiliyye döneminde nasıl "düşman" olduklarını hatırlatıyor. Cahiliyyedeki düşmanlığın ne kadar korkunç olduğunu bilmem ki anlatmaya gerek var mıdır?

Buradan anlaşılıyor ki alemlere rahmet olan Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam) ile Yüce İslam Dininin gönderilişi bile başlı başına bir nimet ve yardımdır inananlara.

Gerçekten de gerek Mekke'li, gerekse Medine'li Müslümanlar daha inanır inanmaz aralarındaki kavgalar ve savaşlar bitmiş, birlik ve beraberlik içinde kardeş olmuşlar, müşrik ve Yahudi toplumunun kışkırtmalarıyla birbirlerinin kanını dökmekten kurtulmuşlardı.

Bu ise, kurtuluşun, başarının, refahın ve kalkınmanın, dolayısıyla dünya ve ahiret saadetinin ilk adımıydı.

---

³⁴ Âl-i İmrân: 3/103

³⁵ Âl-i İmrân: 3/103

Bunlar, İslâm'a yeni girenlere Allah'ın büyük lûtuflarıdır. İslâm'ı kemâliyle yaşadıkça, Allah (azze ve celle)'ın onlara çok daha büyük lûtuflarda, yardımlarda bulunacağı ise şüphesizdir.

Cahiliyye ile büyük ve ezeli bir kavgaya girişen Müslümanları bundan sonra Allah (azze ve celle)'ın yardımı adım adım takip edecektir. Allah'a inananlar, imanın kemâline erenler, az ve zayıf bile olsalar Allah'ın yardımıyla güçlü, kuvvetli olduklarını yaşayarak göreceklere. Bizzat Kur'an'dan okudukları gibi, uygulamalı olarak kendi hayatlarında da yaşayacaklardır ki, nice küçük ordular büyük ordulara dize getirir. Nitekim, Bedir'de bir avuç İslâm ordusu, kendisinin üç misli müşrik ordusunu dize getirmiştir.

Allah'ın ordusu mağlûp olmaz. Allah ordusunu mağlûp ettirmez. Birbiri peşinden gönderdiği biner, üçbiner, beşbiner, sayısız meleklerle ordusuna yardım eder. Zayıf ve cılız bir Müslümana, dev gibi bir kâfir savaşıyı esir aldırır. İslâm düşmanlarının kalplerine korku düşürür; üstlerine ordular gönderir, fırtınalarla onları perişan eder.

O dilerse telsize telefona ihtiyaç hissettirmez. Hz. Ömer'e Medine mescidindeki minberden, Suriye'de çarpışan Sâriye'ye talimat verir. Denizleri ve nehirleri Müslümanların emirlerine âmâde kılar. Yırtıcı, azgın hayvanlara baş eğdirip Müslümanın hizmetine koşturur. Yolunda şehid olanlara eziyet edilmesine rıza göstermez. Gerekirse onları arılara korutur. Bir kişiye bile yetmeyecek kadar az olan azığı, lûtfu ve bereketiyle koca bir orduya yedirir, yine de azıktan bir şey eksilmez.

O dilerse, Müslüman olmasını istediği çobana müjdecî, haberci olarak kurdu gönderir. Şehitlerin mezarından etrafa misk kokuları yayar. Kudret ve iradesi her şeyi ihata eden Allah neye kadir olamaz ki!..

Allah (azze ve celle) başından beri yolunda yürüyen inananlara yardım ettiğini zaman zaman hatırlatır. Hatta bir kısım yardım zaman ve mekanlarını da sayar. İşte bir örnek:

“Eğer Siz Peygambere yardımcı olmazsanız, Allah vaktiyle O'na yardım ettiği gibi yine yardım eder. Hani

kâfirler O'nu Mekke'den çıkardıklarında, iki kişiden biri olarak mağarada iken arkadaşına: "Sen hiç tasalanma, zira Allah bizimle beraberdir" diyordu. Derken Allah onun üzerine sekinetini, huzur ve güven duygusunu indirdi ve onu, görmediğiniz ordularla destekledi. Kâfirlerin dâvasını alçalttı. Allah'ın dini ise zaten yücedir. Çünkü Allah Azîzdir, Hakîmdir: mutlak galiptir, tam hüküm ve hikmet sahibidir.”³⁶

Hz. Peygamberin, (sav) Hz. Ebû Bekir (ra) ile hicret ettiği sırada, Mekke'nin güneyindeki Sevr mağarasında üç gün kalmasına işaret eden ayetler bize bir çok ilahi yardımı hatırlatır. Zaten hicret birçok yardımların peş peşe sergilendiği bir alandır. Bunları hatırlatmaya bilmem gerek var mı? Biz kitabımızın hacmini büyütmemek için dikkat çekerek geçelim.

Şu ayet bütün Müslümanlar için geçerli olan genel bir tablo çizmektedir:

“Düşünün ki bir zaman siz dünyada az ve zayıf idiniz. Öyle ki, insanların sizi tutup kapacağından endişe ediyordunuz. Bu halde iken Allah size yer yurt nasib etti, yardımıyla sizi destekledi ve sizi temiz ve helâl şeylerle rızıklandırdı, ta ki şükredesiniz.”³⁷

Şu ayetler de özel olarak Resulullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in içinde bulunduğu tehlikeyi anlatıyor:

“Bir vakit de o kâfirler senin elini kolunu bağlayıp zindana mı atsınlar, yahut öldürsünler mi, yahut seni ülke dışına mı sürsünler diye birtakım tuzaklar planlıyorlardı. Onlar tuzak kura dursunlar, Allah da tuzak kuruyordu. Allah tuzak kuranların en hayırlısıdır.”³⁸

---

³⁶ Tevbe, 9/40.

³⁷ Enfal, 8/26.

³⁸ Enfal, 8/30. Allah tuzak kurmaz. Sadece tuzak kuran olursa, tuzağı boşa çıkarması anlamında, müşakele babından, bu fiil O'na isnad edilir.

Kur'an dikkatle okunduğunda görülecektir ki Mekkî sure ve ayetlerin çoğu, batılla mücadele eden Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam) ve Müslümanlara yapılan yardım, destek ve taktikten ibarettir. Müşriklerin sordukları sorulara doğrudan verilen cevaplar kadar, yaptıkları hakaret, eziyet ve işkencelere sabır, dayanma ve direnme tavsiyeleri ve sonucun inananların zaferiyle biteceği teselli ve müjdeleri ile doludur Kur'an.

Yardım Zaman ve Mekanları

Allah (azze ve celle) bir kısım mekanlarda vuku bulan savaşlarda mü'minlere yardım etmiştir:

1- Bedir'de:

“Andolsun, sizler güçsüz olduğunuz halde Allah size Bedir'de yardım etmişti. Allah'tan sakının ki, O'na şükretmiş olasınız.

O zaman sen mü'minlere: "Rabbimizin size, indirilmiş üç bin melek ile yardım etmesi size yetmez mi?" diyordun.

Evet, sabreder ve (Allah'tan) korkarsanız, onlar ansızın üzerinize gelseler, Rabbimiz size nişanlı nişanlı beş bin melek ile yardım eder.

Allah, bunu size sırf bir müjde olsun ve kalpleriniz bununla yatışsın diye yaptı. Yardım, yalnızca, daima galip ve hikmet sahibi olan Allah katındandır.

Allah bu yardımı inkâr edenlerden bir kısmının kökünü kessin veya perişan etsin de umutsuz olarak dönüp gitsinler diye yaptı.”³⁹

Sehl b. Sa'd şöyle anlatıyor:

“Ebu Üseyd gözlerini kaybetmesinden sonra bir gün bana şunları söyledi:

---

³⁹ Al-i İmran, , 123-127. Ayrıca bk. 3/13, 160, ;Enfal, 8/9-13, 17-18, 42-44,48, 50.

“Ey yeğenim! Allah’a yemin ederim ki şu anda Bedir’de bulunsak ve Allah Teâlâ da gözlerimi bana geri verseydi, imdâdımıza gelen meleklerin çıktıkları vadiyi sana hiç tereddütsüz gösterebilirdim”⁴⁰

- Cebrail (a.s.) Bedir gününde Zübeyr (ra.)’in simasında ve başında sarımsı bir sarık olduğu halde indi.⁴¹

- Bedir gününde Zübeyr (r.a.)’in başında bir ucunu yüzü tarafına sarkıttığı sarı bir sarık vardı. Melekler de aynı şekilde, başlarında sarı renkli sarıklarla indiler.”⁴²

- Melekler, Bedir gününde ucunu arka taraflarına sarkıttıkları beyaz sarıklar giymişlerdir. Huneyn gününde ise sarıklarının rengi yeşildi. Onlar Bedir hariç hiç bir savaşta düşmanla savaşmamışlardır. Yaptıkları sadece mü’minlerin sayılarını çok göstermekti.⁴³

2- Uhud’da:

“Hani sen sabah erkenden mü'minleri savaş mevzilerine yerleştirmek için aileden ayrılmıştın. Allah, hakkıyla işiten ve bilendir.

O zaman içinizden iki takım bozulmaya yüz tutmuştu. Halbuki Allah onların yardımcısı idi. İnananlar, yalnız Allah'a dayanıp güvensinler.”⁴⁴

Hz. Peygamber Uhud gününde Mus’ab b. Umeyr’e sancağını verdi. Mus’ab şehid düştü. Onun suretinde bir melek sancağı aldı. Akşama doğru Hz. Peygamber:

⁴⁰ Bidaye III/280 (Beyhaki ve İbn İshak’tan); Heysemi VI/84 (Taberani benzer şekilde).

⁴¹ Heysemi VI/84 (Taberani, Urve’dan).

⁴² Hâkim III/361 (Abbâd b. Abdillâh b. Zübeyr’dan); Kenz V/268 (İbn Asâkir’dan benzer şekilde, Taberânî de Usâme b. Umeyr’dan rivayet etmektedir).

⁴³ Ebu Nuaym, Delâil s. 170 (İbn Abbas’tan). Bu son üç rivayeti bize aktaran, Muhammed Yusuf Kandehlevî, Hayatu’s-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/295-297.

⁴⁴ Al-i İmran, 3/121-122.

-Ey Mus'ab! Gel, dedi.

Melek, Hz. Peygamber'e dönerek:

-Ben Mus'ab değilim, deyince, Hz. Peygamber onun meleğ olduğunu ve imdada geldiğini anladı.⁴⁵

3- Hendek'te:

“Ey iman edenler! Allah'ın üzerinizdeki nimetini anın. Hani size ordular gelmişti de üzerlerine bir rüzgâr ve sizin görmediğiniz ordular salıvermiştik. Allah ne yaptığınızı görüyordu.

O zaman onlar, hem üstünüzden gelmişlerdi, hem aşağı tarafınızdan. O vakit gözler kaymış, yürekler gırtlaklara dayanmıştı. Siz Allah'a türlü türlü zanlarda bulunuyordunuz.

İşte burada mü'minler imtihan edilmiş ve şiddetli bir sarsıntı ile sarsılmışlardı.”⁴⁶

“Hem Allah kâfirleri herhangi bir hayra ulaşmadan hınçlarıyla defetti. Bu şekilde Allah, mü'minlere savaşta kâfi geldi. Allah çok güçlüdür, çok üstündür.

Hem de kitap ehlinde (Beni Kurayza Yahudilerinden) onlara yardım edenleri, kalplerine korku düşürerek kalelerinden indirdi, siz onların bir kısmını katlediyordunuz, bir kısmını da esir alıyordunuz.

Allah onların arazilerini, yurtlarını ve mallarını size miras kıldı. Bir de henüz ayak basmadığınız bir yeri size miras kıldı. Allah, her şeye kâdirdir.”⁴⁷

Enes (ra) diyor ki:

---

⁴⁵Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/298. Kaynağı; İbn Sa'd, III/121 (Abdullah b. Fadl'dan).

⁴⁶Ahzap, 33/9-12

⁴⁷Ahzap, 33 25-27.

-Hz. Peygamber'in Benî Kureyza Yahudileri üzerine yürüdüğünde, Cebrail ve askerlerinin Benî Ğanem sokaklarında kaldırdıkları toz bulutunu görür gibiyim.⁴⁸

Hümejd b. Hilâl (ra):

- Hz. Peygamber ve ashabı silahlarını çıkardılar. Cebrail, Rasûlullah'a geldi. Hz. Peygamber Cebrail'i karşılamaya çıktı. Cebrail atının göğsüne dayanmıştı. Hz. Peygamber'e:

-Biz hâlâ silahlarımızı bırakmadık, kalk Benî Kureyza Yahudilerinin üzerine yürü" dedi. Hz. Peygamber:

-Arkadaşlarım yoruldu. Onlara bir kaç gün mühlet versek iyi olacak" dedi. Cebrail:

-Hayır, kalk ve Beni Kureyza'ya saldırıya geç, yemin ederim ki, atımı kalelerinin içine süreceğim" dedi.

Sonra yanındaki meleklerle beraber yürüdüler. Atlarının, ensardan Benî Ğanem'in sokaklarında çıkardıkları tozlar göklere yükseliyordu.⁴⁹

4- Huneyn'de:

"İnkâr kabul etmez bir durumdur ki, Allah size birçok yerde yardım etti. Özellikle Huneyn günü ki, o gün kendi çokluğunuz size güven vermişti de o gün size onun bir faydası olmamıştı. Yeryüzü bütün genişliğine rağmen başınıza dar gelmişti. Sonra da bozguna uğrayarak gerisin geri dönüp kaçmaya başlamıştınız.

Sonra Allah, Resulünün üzerine ve mü'minlerin üzerine sekinetini (kalplere huzur veren rahmetini) ve gözle görmediğiniz ordular indirdi de kendisini inkar eden kâfirleri azaba uğrattı. Ve o kâfirlerin cezası işte budur.

⁴⁸Ebu Nuaym, Delâil, s. 182 Nakleden; Muhammed Yusuf Kandelevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/298.

⁴⁹ Muhammed Yusuf Kandelevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/298. Kaynağı; İbn Sa'd, II/77 (Hümejd b. Hilâl'den).

Sonra bütün bu olup bitenlerin arkasından Allah, dilediğine tevbe nasib eder. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.”⁵⁰

Cübeyr b. Mut'im şöyle anlatıyor:

“Huneyn gününde Hz. Peygamber'le beraberdim. Savaşın bütün şiddetiyle sürmekte olduğu bir sırada gökten beyaz abalar giymiş birilerinin indiğini gördüm. Bunlar bulunduğumuz vadiyi karıncalar gibi doldurarak kafirlerin arasına girdiler ve onları bozguna uğratarak kaçırdılar. İşte o zaman onların melek olduklarında şüphemiz kalmamıştı.”⁵¹

Amr b. Süfyan es-Sakafi ve başkalarından:

“Huneyn gününde Müslümanlar kaçtılar. Peygamber'le beraber amcası Abbas ve amca oğlu Ebu Süfyan b. Haris kaldılar. Bunun üzerine Hz. Peygamber yerden bir avuç toprak alarak yüzümüze savurdu ve bunun üzerine hezimete uğradık. Bize öyle geliyordu ki, her taş veya her ağaç bir süvaridir, bizi kovalamaktadır. Ben de Taif'e varıncaya kadar hiç durmadan atımı sürdüm.”⁵²

5- Tebuk'de:

“Şurası kesindir ki, bunlar daha önce de fitne çıkarmak istediler ve sana türlü işler çevirdiler. Nihayet hak yerini buldu ve Allah'ın emri onların zoruna gitmesine rağmen açığa çıktı.”⁵³

6- Mekke'nin Fethinde:

“(Resulüm!) Kur'ân'ı (okumayı, tebliğ etmeyi ve ona uymayı) sana farz kılan Allah, elbette seni yine dönülecek yere döndürecektir. De ki: "Rabbim, kimin hidayetle

⁵⁰ Tevbe, 9/25-27.

⁵¹ Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/297. Kaynağı; Bidaye IV/334 (İbn İshak ve Beyhaki'den).

⁵² Bidaye, IV/332 , Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/317.

⁵³ Tevbe, 9/48.

geldiğini ve kimin apaçık bir sapıklık içinde olduğunu en iyi bilendir.”⁵⁴

“Seveceğiniz bir şey daha var: Allah'tan yardım ve yakın bir fetih... Mü'minleri müjdele.”⁵⁵

Buraya aldığımız veya Dipnotlarla işaret ettiğimiz ayetlerin yorumunu ve siyer kitaplarından olayların detayını tek tek yazmaya gerek görmedik. Böyle yapsaydık, kitabımızın hacmi büyüyecekti. Bu da okunmasını zorlaştırırdı. Bunları okuyucularımızın bilgilerine havale ediyoruz.

Ancak çok kısa olarak bazı yardımlara işaret ettik. Bunlardan başka Yusuf Kandehevî'nin “Hayatu's Sahabe” adlı o muazzam eserinin sonunda Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam)'in ve ashabının uzun ve yorucu seferlerde karşılaştığı açlık, susuzluk, hastalık, korku ve benzeri bir çok sıkıntılarda nasıl yardıma uğratıldıkları çok geniş olarak anlatılmıştır. Arzu eden okuyucularımız oralardan örnekleri çoğaltabilir.

Kimse Kolaya Kaçmasın

Daha önce dikkat çekmiştik. Bir kere daha belirtelim ki, bu ilahi yardımlar yanlış yorumlanmasın. Bu yardımlar ve zaferler, amiyane tabirle gökten hemen zembille indirilmemiştir. Zafer, evet yücelik anlamında gökten inmiştir ama, ileride “Yardım ve Zafer Şartları”nda anlatılacağı gibi, iman ve takva ile verilen yaman mücadelelerden sonra inmiştir.

Burada Allah (azze ve celle)'ın doğrudan veya dolaylı yardımları anlatılırken, kolaya kaçarak “Müslümanlar sıkışınca Allah (azze ve celle) hemen melekleri indirdi, onlar da düşmanı yendi” demek istemiyoruz.

Hayır, Müslümanlar hiçbir zaman Yahudiler gibi Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam)'e “**Sen ve Allah (azze ve**

---

⁵⁴ Kasas, 28/85; saf, 61/13.

⁵⁵ Saf, 61/13; Bkz. Nasr, 110 /1-3;

celle)'in gidin savaşın, biz burada oturacağız” ⁵⁶ dememişlerdir.

Sevgili Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam) de: “*Siz yatın, değil mi ki Müslümanız, Allah (azze ve celle) meleklerini indirir, sizin yerinize savaşırır” dememiş, bilakis: “Cennet kılıçların gölgesi altındadır.”*⁵⁷ demiştir. Ashabıyla beraber bir çok eziyet ve işkencelere maruz kalmış, açlık ve susuzluk çekmiş, emniyetsiz, tehlike dolu korkunç geceler geçirmiştir.

Bir defasında der ki: “*Allah yolunda, hiç kimsenin görmediği eziyetlere katlandım. Benim düştüğüm dehşetli hallere hiç bir kimse düşmemiştir. Öyle zamanlar oldu ki üzerimizden otuz gün otuz gece geçtiği halde ne Bilal ve ne de ben, onun koltuğu altında sakladığı az bir yiyecek dışında canlıların yiyebileceği hiç bir şey bulamadık.*” ⁵⁸

Bu anlayışı belirttikten sonra, görülen bazı ilahi yardımları anlatabiliriz.

Peygamberimize hakaret ederek öldürmek isteyen birçok insanın nasıl başarısız kaldıklarını siyer kitaplarımız yazar. Mekke döneminden şu rivayetle bu konuya bir örnek sunmak isteriz.

“**Alaycılara karşı biz sana kâfiyiz**”⁵⁹ ayetindeki alay edenlerden maksad, Velid b. Muğire, Esved b. Abdi Yeğûs, Esved b. Muttalib, Benî Esed b. Abduluzza’dan Ebu Zem’a, Haris b. Aytal es-Sehmî ve As b. Vail es-Sehmî’dir.

---

⁵⁶ Maide, 5/24

⁵⁷ Buhari, cihad, 156, 22,32,112,temenni 8; Müslim, Cihad 20, (1742);; Ebu Davud, Cihad, 98 (2631).

⁵⁸ Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu’s-Sahabe, Akçağ Yayınları: 1/257.Naklettiği kaynakları; Bidaye III/47 (İmam Ahmed’den, o da Enes’ten); Terğib V/159 (Tirmizi ve İbn Hibban’dan naklen); hadisi ayrıca İbn Mace ve Ebu Nuaym da rivayet etmişlerdir. Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu’s-Sahabe, Akçağ Yayınları: 1/257.

⁵⁹ Hicr, 15/15.

Cebrail, Hz. Peygamber'e geldi. Hz. Peygamber onları Cebrail'e şikayet etti.

Hz. Peygamber, Cebrail'e, Velid b. Muğire'yi gösterdi. Cebrail onun can damarına işaret etti. Hz. Peygamber:

-*Sen ne yaptın?* deyince:

-Senin için onun hakkından geldim" dedi.

Sonra Rasûlullah ona Haris b. Aytal'ı gösterdi. Onun karnına işaret etti. Hz. Peygamber tekrar Cebrail'e:

-*Sen ne yaptın?"* dedi. Cebrail :

-Senin yerine onun hakkından geldim, dedi.

Sonra ona As b. Vail'i gösterdi. Cebrail onun ayak damarlarına işaret etti. Hz. Peygamber:

-Ne yaptın? diye sorunca, Cebrail:

-*Senin yerine onun hakkından geldim, dedi.*

Velid b. Muğire'ye gelince, o, ok yapan Huzâalı bir kişinin yanından geçti ve onun attığı ok onun can damarına isabet etti.

Esved b. Muttalib'e gelince, o kör oldu. Bazıları:

-Bu şekilde kör oldu, derken bazıları da bir ağacın altına konaklamışken çocuklarına:

-Niçin beni kurtarmıyorsunuz? Gözlerime diken battı dayanamıyorum, dediğini, çocuklarının da:

-Biz bir şey göremiyoruz dediklerini ve böylece kör oluncaya kadar feryat ettiğini söylüyorlar.

Esved b. Abdi Yeğus'a gelince, onun başında çıbanlar çıktı ve o çıbanlar sebebiyle öldü.

Haris'e gelince, o karnından sarı su hastalığına yakalandı. Pislikleri ağzından geliyordu. O da bu şekilde öldü.

As b. Vail'e gelince, bir gün durup dururken ayağına şibrika denilen diken battı ve su aldı, ondan dolayı zehirlenerek öldü.⁶⁰

Bıçak Kemiğe Dayanınca

Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam) kolay kolay beddua ve lanet etmezdi. En sıkışık zamanlarında dahi kendisiyle savaşılanların helakini istememiştir. Çok az sayıda beddua ve laneti vardır. İşte onlardan biri:

Rasûlullah (sas)'ın kızı Ümmü Gülsüm, Uteybe b. Ebu Leheb ile evlendi. Rukiye isimli kızı da Ebu Leheb'in diğer oğlu Utbe'deydi. Hz. Peygamber'e peygamberlik verilip Tebbet suresi inince, Ebu Leheb iki oğluna:

-Eğer siz Muhammed'in kızlarını boşamazsanız, yanınızda durmak bana haram olsun, dedi.

Harb b. Ümeyye'nin kızı olan anneleri de:

-Muhammed'in iki kızını da boşayınız. Çünkü onlar babaları gibi sapıtmışlardır, dedi.

Onlar da Hz. Peygamber'in kızlarını boşadı. Uteybe, Ümmü Gülsüm'ü boşadığı zaman Rasûlullah'a gelerek:

-Ben senin dinini inkar ettim ve senin kızını boşadım. Artık ne sen bana gel, ne de ben sana geleyim, dedikten sonra Hz. Peygamber'e saldırdı ve Peygamber'in gömleğini yırttı.

O sırada Uteybe ticaret için Şam tarafına gitmek üzereydi. Hz. Peygamber onun yüzüne bakarak:

-*Allah'tan, köpeğini sana musallat etmesini dilerim*" diye beddua etti.

---

⁶⁰ Heysemi, VII/47 (Taberani, İbn Abbas'dan) nakleden, Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/300-301.

Bundan sonra Uteybe Kureyşli tüccarlar ile yola çıktı. Zerka' denilen bir yere vardılar. Oraya vardıklarında bir arslan onların etrafında dolaşmaya başladı.

Uteybe feryad ederek:

-Vallahi Muhammed'in bedduası yüzünden bu arslan beni parçalayacak. İbn Ebî Kebşe (Muhammed) Mekke'dedir amma, benim katilim odur, dedi.

Arslan onların etrafında bir kaç kere dolaştıktan sonra kayboldu. Onlar da Uteybe'yi korumak için aralarına alarak yattılar, uyudular.

Arslan gecenin bir saatinde tekrar dönüp aralarından geçerek Uteybe'nin yanına vardı ve pençeleriyle onun başını ezdi.

Boşanan o kızlara gelince, Hz. Osman önce Rukiye'yi nikâhladı. Onun ölümünden sonra da Ümmü Gülsüm'ü aldı.⁶¹

Çanakkale'de Kaybolan İngilizler

Hiç şüphesiz Sevgili Peygamberimizin vefatından sonraları da ilahî yardımlar devam etmiştir ama o zamanlar vahiy kesildiği için onları Kur'an'dan okuyamıyoruz. Fakat tarih kitapları bu yardımları yaşayanların ağzından hep naklede gelmişlerdir. Hatta zaman zaman İslam'a hakkıyla inanmayanların ağzından da bu yardımlar ürpererek anlatılmıştır.

Mesela Çanakkale'yi gezerken siperlerin içinden bir vadi gösterdiler bize. Orada bir İngiliz taburunun nasıl gökten inen bir bulut içinde kaldığı ve bulut çekilince kaybolduğunu anlattı bize rehberimiz ve bunu o günün İngiliz komutanının hatırasında yazdığını söyledi.

---

⁶¹ Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 1/264-265. Kaynakları; Heysemi, VI/18 (Tabarani'den, mürsel olarak), bu hadisin ravileri arasında Zuheyr b. Ala vardır. Bu kişi zayıftır.

Sonra ben bu satırları yazarken o rehberden duyduklarımı hatırladım “google” ye “çanakkalede kaybolan İngiliz askerleri” siye yazdım ve tıkladım. Gelen Web sayfasında şunlar yazılıydı: **“çanakkalede kaybolan İngiliz askerleri için yaklaşık 342 sonuçtan...”**

Hemen birini tıkladım. İşte karşıma çıkan bilgiler:

“Sadece İngiliz ordusunun kaybı 34.000 askerdir. Bu gün bunların 27.000'inin mezarı vardır. Yani kaybolan İngiliz askerlerinin sayısı 7000 civarındadır. Fakat savaş bittikten sonra hepsi değil, **özellikle 267'si arandı durdu...**

Tarih: 10 Ağustos 1915

Yer: Çanakkale

Olaya Şahit Olanlar: Yeni Zelandalı Askerler

Olayı Rapor Edenler: istihkam Eri Künye No: 4/165 F. Reichard, istihkam Eri Künye No: 1 3/416 R. Nevnes ve Künye Numarası verilmeyen istihkam Eri J.L. Newman

Olayın Alındığı Yer: "Râtselhafte Phanomene" Dergisi Sayı: 64...

.... 163. Tümen, gün ışığında çıplak ovayı geçmeye çalışmanın bariz bir hata olduğunu anladığında, ancak 900 metre kadar ilerleyebilmişti. 4. Norfolk Taburu onların gerisindeydi. Türklerin direnci, İngilizlerin tahmin ettiğinden çok daha büyüktü. İngiliz Tümeni'nin büyük bir kısmı yoğun makinalı tüfek atışı altında kaldığı için, olduğu yerde çakılmıştı. Ancak sağ tarafta yer alan 5. Norfolk Taburu daha az bir mukavemetle karşılaştığından ilerlemeye devam etti.

Esrarengiz Bulutun İçine Doğru...

İşte, tam bu sırada, 22 kişilik Yeni Zelanda sahra birliğinin gözleri önünde, Norfolk Alayı'nın 4. Taburu'na bağlı askerler, karşılarındaki tepeye doğru yürümeye başladılar. Tepenin üzeri, ekmek somunu şeklinde beyaz bir bulutla kaplıydı, İngiliz askerleri, yavaş yavaş tepeye yaklaştılar ve bulutun içinde

gözden kayboldular. Bulut yüzünden askerler görülmüyordu. Son asker de bulutun içine girdikten sonra, beyaz bulut yavaşça havalanmaya başladı ve rüzgarın aksi yönüne doğru hareket etti. Bulutun hareket etmesiyle birlikte tepenin üstü de, görüş alanına açılmıştı. Ama 4. Norfolk Taburu'ndan hiç bir asker tepede görünmüyordu!...

Komutan Hamilton, İngiliz Savaş Bakanı Lord Kitchener'e gönderdiği telgrafta, olayı şöyle anlattı: "Savaş sırasında, 163. Tümen her bakımdan üstün olduğu bir anda, çok garip bir şey meydana geldi... Türkler'in zayıflamakta olan kuvvetlerine karşı, Albay Sir H. Beauchamp, cesur ve kendinden emin bir subay olarak büyük bir gayretle, hızla ilerledi ve savaşın en önemli kısmı böyle başladı. Mücadele iyice kızışmış ve iyice karışmıştı. Albay, 16 subayı ve 250 askeriyle önüne düşmanı katmış, hızla ilerlemesine devam ediyordu... Daha sonra bunlardan hiç bir haber alınmadı. Ormanlık bölgeye hücum ettikten sonra gözden kayboldular ve sesleri de duyulmadı, içlerinden hiç biri geri dönmedi."

267 kişi hiçbir iz bırakmadan kaybolup gitmişti... Savaş sonunda bu Tabur kayıp ilan edildi. 1918 yılında Anadolu işgal edildiğinde, İngiltere'nin ilk talebi, bu Tabur'un iadesi olmuştu. Buna karşılık Türkler böyle bir Tabur'un varlığından haberdar olmadıklarını bildirmişlerdi.

Bu Olayın Sonunda Yenilgi Kaçınılmaz Oldu

O gün, öğleden sonra başlayan ilerleyişin başarısızlıkla sonuçlanması, Sir Hamilton'ın savaşı kendi lehine döndürme ümidini de yok etmişti. Böylece, 1915 yılı sonunda müttefik kuvvetler, geri çekilerek, büyük bir yenilgiye uğradılar. Gelibolu Savaşı, 8,5 ay sürdü ve 46.000 askerin ölümüyle sonuçlandı. O zamanın savaşları için, bu korkunç bir rakamdı...

50 Yıl Sonra

Çanakkale Savaşı'nın bitmesinden 50 yıl sonra, olayın görgü tanıklarından üç Yeni Zelandalı asker ortaya çıktılar ve çok önemli bir açıklama yapmak istediklerini bildirdiler: "Aşağıda anlatılanlar, 12 Ağustos 1915 tarihinde meydana gelmiş garip bir olayın dökümüdür..." sözleriyle başlayan bir rapor sundular. Raporunda bu garip olayın ayrıntıları, tüm açıklığıyla anlatılmıştı. Raporlarını: "...Olayın 50. yılında, geç de olsa, aşağıda imzası olan bizler, anlattığımız bu olayın kelimesi kelimesine doğru olduğunu beyan ederiz" sözleriyle bitiriyorlardı...

Olaya Dünya Basımında Geniş Bir Şekilde Yer Verildi

Bu savaşta hayatta kalanlar, yaşadıklarını hiç bir zaman unutmadılar. Hatıralarını gelecek kuşaklara anlattılar. Savaşın tarihi yazıldı. Ölenlerin, yaralıların, kaybolanların sayısı tespit edildi.

Şimdi o yılları yaşayan çok az sayıda insan kaldı... O yıllarla ilgili unutulmayan pek çok şey oldu... Fakat tek bir şey, özellikle unutulmadı. O da, Norfolk alayının garip bir şekilde kaybolan askerleriydi...⁶²

Kıbrıs savaşında görülen ilahi yardımları, Kıbrıs'ın ilk cumhurbaşkanı Rauf Denktaş, verdiği konferanslarda gözyaşları içinde defaatle anlatmıştır.

Afgan cihadında yaşanan ilahî yardımları Abdurrahman Azzam kitaplara kaydetmiştir. Çeçenistan cihadında yaşanan ilahî yardımları ben bizzat olayın içinde olan yaralı gazi komutanlardan dinledim. Hatta zaman zaman düşman cephesinden de böyle müşahedeler kitaplara geçmiştir.

Peygamberlere İlahî Yardımlar

Bu İlahî Yardımlar sadece Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam) için geçerli değildi. Geçmiş Peygamber

---

⁶² <http://www.tarihsayfam.com/ataturkun-39-un-gizemi/canakkale-de-kaybolan-tabur.html>

Efendilerimiz (Aleyhimu's Salatu ve's Selam) için de durum buydu. Çünkü bu Allah'ın (azze ve celle) kanunuydu ve o kanun değişmezdi.

İşte bir kaç örnek ayet:

“Ey Resûlüm! Biz senden önceki ümmetlere de resuller gönderdik. O peygamberler, ümmetlerine parlak deliller getirdiler, ama çoğu iman etmedi. Biz de o suçlulardan intikam aldık. Çünkü mü'minleri desteklemek, bize düşen borç idi.”⁶³

Evet, Allah (azze ve celle) her kavme kendi lisanıyla konuşan peygamberler gönderdi:

“Biz hiç bir elçiyi, kendi kavminin dilinden başkasıyla göndermedik ki, onlara apaçık anlatsın. Böylece Allah, dilediğini şaşırtıp saptırır, dilediğini hidayete erdirir. O, üstün ve güçlü olandır, hüküm ve hikmet sahibidir.”⁶⁴

Zaten Allah Teala önce peygamber gönderip dinini açıklamadan kimseyi sorumlu tutmaz:

“Biz bir Peygamber göndermedikçe, hiç kimseye azab edecek değiliz.”⁶⁵

Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam) den önceki Peygamber Efendilerimiz (Aleyhimu's Salatu ve's Selam) sadece kendi kavimlerine gönderilmişlerdi. Bütün alemlere birden gönderilen evrensel peygamber, sadece Resulullah (sallallahu aleyhi vesellem)'dir.

Bu ayetlerin verileriyle şöyle söyleyebiliriz: tarih içinde belli zaman aralıklarıyla bu kadar ırktan her kavme kendi diliyle peygamber gönderilmiştir. Çünkü insan mükelleftir, yani hayatını Allah (azze ve celle)'ın dinine göre yaşamaktan sorumludur.

---

⁶³ Rum, 30/47.

⁶⁴ İbrahim, 14/4.

⁶⁵ İsra, 17/15..

Öyleyse her çağda her ırka ve kavme, o kavimlerden ve onların dilini konuşan, sayıları belki de milyonları aşan peygamberler gönderilmiştir. Ama bunlar tarih içinde unutulmuş gitmişler. Biz sadece Kur'an'da adı geçenleri bilebiliyoruz.

Bütün bu Allah (azze ve celle) elçileri geldiğinde, tıpkı Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam) de olduğu gibi, karşılarında iki gurup insan oluşmuştur. Birinciler inananlar ve yardım ediciler, ikinciler ise inkarcılar ve engelleyip alıkoyucular.

İnkarcılar Allah (azze ve celle) elçilerini ve inananları her ne kadar sözlü veya fiili olarak eziyet ve işkencelere uğratmışlarsa da sonuçta muhakkak zafer peygamberlerin ve inananların olmuştur. Çünkü Allah (azze ve celle) yukarıda gördüğümüz ayetin sonunda bunu açıkça ifade etmiştir: **“Çünkü mü'minlere yardım edip desteklemek, bize düşen borç idi.”**⁶⁶

İşte şu ayet de aynı macerayı anlatır:

“Sonra Biz, resûllerimizi ve iman edenleri kurtarıyoruz. Böylece mü'minleri kurtarmak üzerimize düşen bir borçtur”⁶⁷

Bu Allah (azze ve celle)'ın sözüdür ve “Allah (azze ve celle) asla sözünden dönmez.”⁶⁸

Kur'an bu yardımların örneklerini verir okuyanlara yer yer. Biz bazılarını hatırlatıp geçelim.

Hız. Adem'i saymayalım. Hız. Nuh, o sabır kahramanı, o uzun ömrü içinde nasıl bir mücadele verdi, müstakil bir surede anlatılıyor. Bin yıllık bir mücadele. Sonuç, tufan.

Hız. İdris kavmini putlara tapmaktan şeytana ve Kabiloğullarına tarafgir olmaktan alıkoymuş, kendisine inanan az bir toplulukla Kabiloğullarıyla savaşmış ve onların birçoğunu

---

⁶⁶ Rum, 30/47.

⁶⁷ Yunus, 10/103.

⁶⁸ Al-i İmran, 3/9.

esir almıştır.⁶⁹ Allah (azze ve celle)'ın kanunu tecelli ediyor, inkarcılar mağlup ve muazzep oluyorlar.

Allahu Teâla, Ad kavmine, Peygamber olarak Hûd (a.s)'u gönderdi. O da kavmini bir ve tek olan Allah'a iman ve ibâdete, insanlara zulmetmekten vazgeçmeğe dâvet etti ise de, red ve tekzib ile karşılandı. Bunun üzerine, Allahu Teâla onlardan üç yıl yağmuru kesti. Onlar yağmur için Mekke'ye bir heyet gönderdiler. Allah, yağmur bekledikleri halde bir kasırga ile onları helâk etti. Kanun değişmiyor.

Hız. Salih de Kur'an-ı Kerim'de adı geçen peygamberlerden biridir ve Semud kavmine gönderilmiştir. Allah Teâlâ onu, önceki peygamberlerin getirmiş olduğu tevhid dininden sapıp kendilerine ilâhlar edinen Semud kavmini uyarmak için göndermiştir. Ancak Semud kavmi, öteki azgın kavimlerde de olduğu gibi, onu dinlememişler ve eziyet ederek yanlarından kovmuşlardır. Semud kavminin ileri gelenleri onunla alay ederek küçümsemeye çalışmış ve kendilerini tehdit ettiği azabın gelmesini istemişlerdir. Bunun üzerine Allah Teâlâ, onları şiddetli bir şekilde cezalandırarak yok etmiştir. Salih (a.s)'ın ve Semud kavminin kıssası sonraki nesillere ibret olsun diye Kur'an-ı Kerim'de yer almıştır.⁷⁰

Adıyla sure adlandırılmışlardan Allah (azze ve celle) dostu Hız. İbrahim'i anlatmaya gerek var mı?

Hız. Lut, Kur'an-ı Kerim'de geçen peygamberlerden biridir. Hız. İbrahim'in kardeşi Hârân'ın oğludur. Lût (a.s), İbrahim (a.s) ile birlikte Harran'dan Filistin'e göç etti. Burada kıtlık baş gösterince Lût ve İbrahim (a.s.) beraberce Mısır'a gittiler. Bir süre sonra Mısır kralının verdiği mal ve sürüleri yanlarına alarak birlikte tekrar Filistin'e döndüler. Zamanla yerleştikleri bölge, sürülerini almaz oldu. Hız. Lût bunun üzerine, amcası İbrahim (a.s.)'ın bölgesinden ayrılıp Sedom şehrine yerleşti. Daha sonra

⁶⁹ İbnu'l-Esir, el-Kâmil, I, 62, 63 den naklen, Şamil İslam Ansiklopedisi, İdris md.

⁷⁰ A'raf, 7/73-79; Hud, 11/61-68; Hıcr, 15/80-84; Şuara, 26/141-159; Neml, 27/45-53; Kamer, 54/23-31; Feccr, 89/9, 11-13 vd.

bu şehre peygamber olarak gönderildi. Sedomlular bozuk ahlâklı, kötü niyet insanlar idi. Yol keserler, yolcuların elinde avucunda ne varsa alırlardı.

Sedom halkı dünyada daha önce kimsenin yapmadığı sapık işleri, ahlaksızlıkları yapıyor, eşcinsel davranışlarda bulunuyor, azgınlıkta birbirleriyle yarış ediyorlardı. Hz. Lût, kavmini doğru yola davet ettiyse de aldırmadılar. Yaptıkları kötü işleri devam ettirdiler. Karısı da ona inanmayanlardandı.

Artık Allah Teâlâ'nın Lût kavmine takdir ettiği azabın vakti gelmişti. Melekler, Hazreti Lûta:

"Geceleyn bir ara, ailenle beraber yola çık. Karının dışında kimse geri kalmasın. Doğrusu onların başına gelenler onun başına da gelecektir. Vadeleri gün doğana kadardır. Gün doğması yakın değil mi?"⁷¹

"Bu kasaba halkının yaptıkları yolsuzluklardan ötürü gökten elbette bir azap indireceğiz"⁷²

Sabahleyin Sedom müthiş bir zelzele ile sarsıldı. Halkın üzerine kime isabet edeceği yazılı taşlar yağdırıldı. Böylece ahlâksızlıklarının cezasını görmüş oldular.³

Şuayb (a.s) Meyden halkını Allah'a kulluk etmeye, insan haklarına saygılı olmaya, her türlü bozgunculuktan uzak durmaya ve bu yolda sabırla hareket etmeye davet ediyordu.:

"Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı (gönderdik). Dedi ki: "Ey kavmim, Allah'a kulluk edin, sizin ondan başka ilahınız yoktur. Size Rabbinizden açık bir delil geldi. Ölçüyü ve tartıyı tam yapın, insanların eşyalarını eksik vermeyin, düzeltildikten sonra yeryüzünde bozgunculuk yapmayın. Eğer inanan (insan)'lar iseniz böylesi sizin için daha iyidir!... Ve her yolun başına oturup da tehdit ederek insanları Allah

⁷¹ Hud, 11/81

⁷² Ankebût, 29/34

³ Abdulfettah Tabbara, Ma'al Enbiya' Fil-Kur'an, s, 142-146; Muhammed Ahmed Cad, Kısasu'l-Kur'ân, 68-76 den naklen bk. Şamil İslam Ansiklopedisi, "Lut" md.

yolundan çevirmeğe ve O (Allah yolu)'nu eğiltmeye çalışmayın. Düşünün siz az idiniz, O sizi çoğalttı ve bakın bozguncuların sonu nasıl oldu!... Eğer içinizden bir kısmı benimle gönderilene inanmış, bir kısmı da inanmamış ise, Allah aramızda hükmedinceye kadar sabredin. O, hükmedenlerin en iyisidir.”⁷³

Fakat Medyen halkı Şuayb (a.s)'in nasihatlarını dinlemediler ve kötü hareketlerinde daha ileri gittiler. Onların bu isyan ve sapkınlıkları, Kur'an'da şöyle haber verilir:

“Dediler ki: Ey Şuayb, senin söylediklerinden çoğunu anlamıyoruz, biz seni içimizde zayıf görüyoruz. Kabilen olmasaydı, seni mutlaka taşlarla (öldürür)dük! Senin bize karşı hiç bir üstünlüğün yoktur!”⁷⁴

Her türlü mücadelede, tebliğ ve nasihate rağmen, Allah'ın emirlerini dinlemeyen, zulüm, taşkınlık ve kötülükte ısrar eden Medyen halkı, azabı hak etmişti:

“Derken o (müthiş) sarsıntı onları yakalayiverdi, yurtlarında diz üstü çöke kaldılar. Şuayb'ı yalanlayanlar, sanki yurtlarında hiç oturmamış gibi oldular. Şuayb'ı yalanlayanlar... İşte ziyana uğrayanlar, onlar oldular”⁷⁵

Şuayb (a.s) Medyenlilerle beraber, Eyke halkına da peygamber olarak gönderilmişti. Onlarla da önemli mücadelelerde bulundu. Onlarla olan mücadelesi ve onların isyankârlığı, Kur'an'da şöyle özetlenmektedir.

“Gerçekten Eyke halkı da zalim kimselerdi”⁷⁶

“Eyke halkı da gönderilen elçileri yalanladı. Şuayb, onlara demişti ki: “(Allah'ın azabından) korunmaz mısınız? Ben size gönderilen güvenilir bir elçiyim. Artık Allah'tan korkun ve bana itaat edin. Ben sizden buna karşı bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız alemlerin rabbine aittir.

⁷³ A'raf, 7/85,86,87.

⁷⁴ Hud 11/91.

⁷⁵ A'raf, 7/91-92.

⁷⁶ Haşr, 15/78

Ölçüyü tam yapın, eksiltenden olmayın. Doğru terazi ile tartın. İnsanların haklarını kısmayın. Yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın, Sizi ve önceki nesilleri yaratan (Allah)'tan korkun"⁷⁷

Eykeliler, Şuayb (a.s)'ın telkinlerine karşı ters hareket ettiler. Söz dinlemeyip isyanda bulundular. Hatta, Şuayb (a.s)'a hakaret ettiler. Onların bu isyanı, Kur'an'da şöyle dile getirilir:

"Dediler: Sen iyice büyülenmişlerdensin. Sen de bizim gibi bir insansın, biz seni mutlaka yalancılardan sanıyoruz"⁷⁸

Eykeliler bununla bile yetinmediler. Azab isteyecek kadar, ileri gittiler:

"Eğer doğrulardansan, o halde üzerimize gökten parçalar düşür"⁷⁹ diyerek Şuayb (a.s)'a meydan okudular.

Şuayb (a.s) onlara şöyle cevap verdi:

"Rabbim, yaptığınızı daha iyi bilir"⁸⁰

Yüce Allah da, onlara verilen azabı, şöyle haber veriyor:

"O'nu yalanladılar. Nihâyet o gölge gününün azabı, kendilerini yakaladı. Gerçekten o, büyük bir günün azabı idi. Muhakkak ki, bunda bir ibret vardır. Ama yine çokları inanmazlar"⁸¹

Ayette söz konusu olan "gölge gününün azabı" hakkında, müfessirler şöyle bir açıklamada bulunuyorlar:

Eykeliler azab isteyince, güneş yedi gün müthiş bir sıcaklığı yaydı. O sırada gökyüzünde bir bulut belirdi ve serin bir rüzgar

---

⁷⁷ Şuara,26/176,177,178,179,180,181,182,183,184.

⁷⁸ Şuarâ, 26/185, 186 .

⁷⁹ Şuarâ, 26/187

⁸⁰ Şuara, 26/188.

⁸¹ Şuarâ, 26/189, 190.

esti. Eyke'liler bulutun gölgesinde toplandılar. Birden o buluttan bir ateş indi ve Eyke halkı yeryüzünden silindi.⁸²

Musa, Harun, Davud ve Süleyman... Bunların da adını anıp geçelim. Çünkü mücadeleleri ve düşmanlarının akıbeti iyi bilinir.

Yunus'un macerası enteresandır.

Ve Zekeriye, İsa ve Yahya... Bize en yakınlar ve hayatı iyi bilinenlerden...

Bütün bu peygamberlerin mücadelesi ve zaferi yankılanır Kur'an sayfalarında...

Allah (azze ve celle) Resullerinin ve inananların yanında ve yardımındadır daima. Bu Allah (azze ve celle)'in kanunudur ve değişmez asla:

“Eğer kâfirler sizinle savaşsalar arkalarına dönüp kaçarlardı. Sonra bir dost ve yardımcı da bulamazlardı. Allah'ın öteden beri gelen kanunu budur. Allah'ın kanununda asla bir değişiklik bulamazsın.”⁸³

“Senden önce de peygamberler yalanlanmıştı. Kendilerine yardımımız gelinceye kadar yalanlanmaya ve eziyet olunmaya sabrettiler. Allah'ın sözlerini değiştirecek hiçbir kimse yoktur. Şüphesiz ki sana, peygamberlerin haberlerinden bir kısmı gelmiştir.”⁸⁴

Allah'ın Yardımı Yakındır

Bazen bir çok hikmetli sebeplerden ötürü gecikebilirse de, normalde inananlara Allah (azze ve celle)'in yardımı yakındır:

“Sizden önce gelenlerin durumu sizin başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi zannettiniz? Peygamber ve onunla beraber mü'minler: "Allah'ın yardımı ne zaman?" diyecek

⁸² el-Beydavi, Envaru't-Tenzl, Mısır 1955, II, 84 den naklen Şamil İslam Ans..

⁸³ Fetih, 48/22-23.

⁸⁴ En'am, 6/34.

kadar darlığa ve zorluğa ugramışlar ve sarsılmışlardı; iyi bilin ki Allah'ın yardımı şüphesiz yakındır.”⁸⁵

Bu ayetleri okuduktan sonra bizden önce gelenlerin imtihan durumu bizim de başımıza gelmeden cennete gireceğimizi artık zannetmiyoruz. Bunun açıklamasını “Önce İmtihan” başlığına havale ederek ayetin son kısmını bir daha okuyalım:

“İyi bilin ki Allah'ın yardımı şüphesiz yakındır.”⁸⁶

Yardımanın yakın olduğunu müjdeleyen bir ayet de şudur:

“O vakit siz Rabbinizden yardım diliyordunuz. O da: "Ben işte ardarda bin melek size yardım ediyorum" diye duanızı kabul buyurmuştu.

Bunu da Allah size sırf bir müjde olsun ve bununla kalbleriniz yatışsın diye yapmıştı. Yoksa zafer ancak Allah katındandır. Gerçekten Allah mutlak galiptir ve hikmet sahibidir.”⁸⁷

Her savaş öncesinde insanlar Allah (azze ve celle)'a dua eder ve zafer dilerler. Bu dua ve iltica Allah (azze ve celle)'ın fitrata koyduğu bir kanunudur.

“Batan gemide ateist –tanrıtanımaz- olmaz” denmiştir. Savaş öncesi ise daha felaket bir ortamdır. Elbette inananlar Allah (azze ve celle)'a dua edecek ve zaferi O'ndan isteyeceklerdir. Eğer şehid olmak kaderde varsa, son kelimelerinin Allah (azze ve celle)'ı memnun eden zikir ve dualar olmasını istemek de gayet tabiidir.

Ancak bu ayetlerin iniş sebebi Bedir savaşına götürüyor bizleri. Tefsir ve siyer kitaplarımızda geniş olarak anlatıldığı gibi mü'minler savaşın ve çatışmanın kaçınılmaz olduğunu anladıkları zaman "Ey Rabb'imiz, Senin düşmanlarına karşı bize yardım et! Ey yalvaranların niyazını duyan, bize merhamet et!" diye dua etmeye başlamışlardı.

---

⁸⁵ Bakara, 2/215.

⁸⁶ Bakara, 2/215.

⁸⁷ Enfal, 8/9-10.

Hz. Ömer'den rivayet edildiğine göre; Hz. Peygamber (s.a.v.) Efendimiz müşriklere baktı, bin kadar idiler, bir de ashabına baktı, üçyüz on kadar kişiydiler. Bunun üzerine kibleye döndü ve iki elini kaldırıp "İlâhî bana verdiğin sözü yerine getir! İlâhî, şu bir avuç insan yok olursa, sana yeryüzünde ibadet eden kalmayacak." diye dua etmeye başladı, bir süre duaya devam etti, nihayet omuzundan ridası düştü. Onu Hz. Ebubekir aldı, mübarek omuzuna koydu ve ardından "Ey Allah'ın Resülü! Rabbine niyazın ve münacatın yetişir, O, sana olan vaadini yerine getirecektir." dedi.

Bunun üzerine Rabbimiz de şöyle cevap verdi:

“Hiç şüphesiz ben size ardı ardına bin melek ile yardım edeceğim.”

Elmalılı'nın da dediği gibi bu kadar meleklerle ne lüzum vardı? Allah melek göndermeden de dilediğini yapamaz mıydı? Ve Allah dilediği takdirde bir tek melek bile dünyanın altını üstüne getirmeye yetmez miydi?

Hiç şüphesiz cevap: “evet, yapar” olacaktır.

Nitekim yapmıştı da. Yasin suresinde anlatılan kafir kasaba ahalişi elçileri öldürdüğünde Allah (azze ve celle) onlara ne yapmıştı hatırlayalım:

“Onun vefatından sonra, kavminin üzerine, gökten bir ordu indirmedi, zaten bu âdetimizden de değildi.

(Orduya ne lüzum?), bir tek ses yeter! Bir de bakmışsınız: sönüp kalmışlar, cansız...”⁸⁸

Ne sesiydi bu? Cebrail'in sesi. Daha doğrusu narası.

Kurtubî diyor ki: “Habibu'n Naccar öldürülünce, yüce Allah, onun için gazaba geldi ve kavminden intikam almayı çabuklaştırdı. Cibril'e verdiği emir üzerine o da bir çığlık kopardı ve onlardan tek bir kişi kalmamak üzere hepsi öldüler.”

---

⁸⁸ Yasin, 36/28-29.

Zemahşeri buradan Resulullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in Allah (azze ve celle) katındaki değerine bir işaret çıkarıyor:

“Bedir ve Hendek günü gökten neden askerler gönderdi diye soracak olursan, şöyle derim: Aslında tek bir melek dahi yeterdi. Çünkü Lut kavminin şehirleri Cebrail'in kanatlarından sadece bir tüy ile helak edildiği gibi Semud ülkesi ile Salih kavmi tek bir çığlık ile helak edilmiştir. Fakat yüce Allah Muhammed (sav)'ı - Habibu'n Neccar şöyle dursun- bütün peygamberler ve ulu'l-azm peygamberlerine her hususta üstün kılmış, hiç kimseye vermediği şekilde şerif ve aziz kılmanın sebeplerini ona ihsan etmiştir. İşte bunlardan birisi de onun için semadan ordular indirmiş olmasıdır. Sanki "indirmedik, indirecek de değildik" buyruğu ile ordular indirmenin ancak senin gibi kimselerin ehil kabul edildiği pek büyük işlerdendir ve biz böylesini senden başkası için yapmayız, demek istemiş gibidir.”⁸⁹

Fakat Allah, ayette buyurulduğu gibi “bu yardımı sırf bir müjde olsun diye, bir de bununla kalpleriniz huzura kavuşsun diye yaptı. Nusret ve zafer ancak Allah katındandır.” Ne maddî sebeplerden ve görünüşteki kuvvetlerden, ne de meleklerden değildir. Allah Teâlâ size iş başartmak, sizi zafere kavuşturmak istemiş, sizin korkularınızı ve acılarınızı yüreğinizden silip atmak, heyecan ve telaşınızı teskin etmek, ayrıca verdiği müjde ile de güven ve huzurunuzu arttırmak istemiştir. Bundan dolayı size bin melek ile imdat göndermiştir ki, hakikatte bütün kuvvetin ve etkinin Allah'a mahsus olduğunu, Allah dileyince zayıfları kuvvetlilere galip getireceğini, O istemeyince maddî veya manevî kuvvetlerin hiçbir işe yaramayacağını iyice anlayasınız ve vazifelerinizi yapmak için, kendinizi zayıf görerek ümitsizliğe düşmeyesiniz, karamsar olmayasınız, Allah'ın yardımından ümit kesmiyeseniz.

Ayrıca bunun bir çok hikmetleri vardır. Bunlardan bir kaçını peşpeşe sıralayalım; Allah'ın kullarına verdiği emirlerle yaptıracağı bu gibi işlerde, bir zamanlar Yahudilerin Hz. Musa'ya dediği gibi "Eğer Allah murad ediyorsa, bizi karıştırmadan

---

⁸⁹ Kurtubî, el-Camiu Li Ahkami'l Kur'an, ilgili ayetin tefsiri.

kendisi doğrudan doğruya yapıversin." demiylesiniz de, maddî açıdan en ümitsiz görünen zamanlarda bile azimli, kararlı ve ümitli olarak çalışsınız. Çünkü Allah, şüphesiz güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. Onun verdiği hükme karşı itiraz mümkün olmaz, yaptığı işler de hikmetten uzak olmaz.

Bu iyice anlaşıldıktan sonradır ki, Âl-i İmran Sûresi'nde, Uhud Savaşı hakkında "yardım ve zafer ancak aziz ve hakim olan Allah tarafındandır." ⁹⁰ buyurulmuştur.

Zafer Allah'tandır

Kur'an-ı Kerim bize kesin olarak bildiriyor ki zafer Allah (Azze ve Celle) katındandır. Zafer Allah'ındır, Resülünüdür, inananlarıdır. Yani zafer İslam'ındır.

Allah elbette dilediklerine yardım eder ve elbette yardım edilenler zafere ererler. Onlar ise işin normalinde hiç şüphesiz Müslümanlardır.

Müslüman olmak ise her kulun hem hakkıdır, hem vazifesidir ve hem de imkanı dahilindedir.

Bu anlayış Yahudilikteki ırkçı tanrı anlayışından farklıdır. Çünkü orada beni İsrailden olmayan, Yahudi olmayan, Musevî de olamaz. Oysa herkes Müslüman olarak Allah (azze ve celle)'in sevgisini ve yardımını kazanabilir, kazanmalıdır da.

Bu kapı can boğaza gelene kadar herkese sonuna kadar açıktır, hem de seve seve. Engin gönüllüler onun için çırpınıyor: "Gene gel, gene gel, gene gel..." diye.

Bilenler yanlış anlamaz, ama bilmeyenlere veya bilmez geçinen kötü niyetlilere hemen açıklama yapalım; Allah (azze ve celle)'a dayanmak ve güvenmek, tabiri caizse "yan gelip yatmak" değildir. Elbette gereken hazırlık yapılacak, sebeplere sarılınacak, yardıma mani hallerden kaçılacaktır. Ama bütün

---

⁹⁰ Âl-i İmran, 3/126

bunlar bir yana, zafer sonuçta Allah (azze ve celle) katındadır ve O dilediği zamanda dilediği kişiye yardım eder:

“Yardım yalnızca, daima galip ve hikmet sahibi olan Allah katındandır.”⁹¹

“Allah size yardım ederse, sizi yenecek yoktur. Eğer sizi yardımsız bırakırsa, artık ondan sonra size kim yardım edebilir? Mü'minler ancak Allah'a güvenip dayansınlar.”⁹²

İşte bu kadar!...

Bunun ötesi yoktur artık.

“Allah size yardım ederse, sizi yenecek yoktur. Eğer sizi yardımsız bırakırsa, artık ondan sonra size kim yardım edebilir?”

Siz söyleyin, var mı ötesi?

Savaş, irade gücüdür, iradenin savaşdır bir yerde. Ötekilerin iradesini bitirmek için dayanma ve direnmedir. Bunun için moral fevkalade önemlidir.

Kafirler istedikleri kadar psikolojik harp taktikleri uygulansınlar, boştur. Allah (azze ve celle) ile arası iyi olana sorun yoktur, stres yoktur, korku ve endişe yoktur. Morali daima yerindedir. Sayı mı yetmedi, al sana üçbin melek daha. O da yetmedi mi, beşbin daha.

Kaç kerre tenbih ettik ama, bir kere daha edelim, kimse yanlış anlamasın, “Allah (azze ve celle) ile arası iyi olmak”, “yan gelip yatmak” ve “gökten savaşçı melek beklemek” değildir. Tevekkül ve itimat, Allah Teala'ya tefviz-i ümur bu değildir. Bunlar bambaşka güzel huylar ve hasletlerdir. Daha önce gördük bunları, Allah (azze ve celle) tefviz ve tevekkül neden sonra olurdu?

Kulun kendine düşeni yaptıktan sonra.

Kendine düşeni eksiksiz olarak yap, çabanı son haddine kadar kullan ve artık bundan sonra rahat ol, Allah (azze ve celle)'a

---

⁹¹ Âl-i İmran, 3/126

⁹² Âl-i İmran, 3/160.

dayan ve savaş. Korkma, endişe etme, karamsar ve bedbin olma, umudunu yitirme, vesveseye düşerek kendini ve adamlarını üzme, korkutma, dağıtma, ihtilaf ve çekişmeye düşürme. Allah Teâlâ'nın vadine güven, metin ol. Bundan sonra ne gelirse güzeldir...

O büyük velinin, İbrahim Hakkı'nın dediği gibi: "Mevla görelim neyler – Neylerse güzel eyler."

İşte bu gerçeği bildiren ayetlerden birisi de şudur:

"Allah, 'Elbette ben ve elçilerim galip geleceğiz' diye yazmıştır. Şüphesiz Allah güçlüdür, galipdir."⁹³

Yazmış ve iş bitmiştir. Kimse O yegâne yaratıcı ve yasa koyucunun irade ve egemenliğine istese de karışamaz. Allah (azze ve celle) yerleri ve gökleri bir kanuna göre yaratan ve o kanuna göre hakkıyla yürüten olarak elbette güçlüdür. O'nun emri doğrultusunda işleri yürütenler, rahata ve huzura erer, mutlu olurlar. Aksine davrananlar ise uyumla dönen çarklar arasında ezilir giderler. Tarih onların hikayeleriyle doludur. Allah (azze ve celle) ile savaşmanın galibiyet şansı hiç ama hiç yoktur.

İman Şüphe Kaldırmaz

Tarihte bunu denemeye kalkmış öylesi zavallılar yok mudur?

Hem de çok.

Hatta Resulullah (sallallahu aleyhi vesellem)'in yanında, fakat kibir ve gururuna mağlup olarak O'na inanmamış, ama yiğitçe savaşacak yüreği de bulamamış şerefsiz münafıklar olmuştur. Her fırsatta dahilde fitne ve fesat çıkararak hariçteki kafirlere zemin hazırlayan hainler yani.

İşte bir zafer sonrasında onlar yine ortalığı bulandırmışlar ve o bulanık ve puslu ortamda şöyle demişlerdi:

"Derler ki: 'Eğer Medine'ye dönersek and olsun ki, üstün ve şerefli olanlar, aşağılık alçakları oradan çıkaracaktır.'

---

⁹³ Mücadele, 58/21.

Oysa üstünlük ve şeref Allah'a, Peygamberine ve mü'minlere aittir. Ne var ki münafıklar bunu bilmezler.”⁹⁴

Celal Yıldırım bu ortamı şöyle açıklayarak ayetleri yorumlar:

“Benî Mustalık Kabilesi'yle yapılan savaş Müslümanlardan yana başarıyla sona ermişti. Bunu bir türlü hazmedemiyen ve her vesileyle fitne çıkartmak isteyen ünlü münafık Abdullah b. Ubey, iki Müslüman arasındaki tartışma ve kavgayı İslâm aleyhine kullanmakta tereddüt etmedi. Sonra da Medine yerlisi olan kendini ve yandaşlarını üstün, şerefli ve aziz kişiler olarak tanıtır, Mekke'den hicret edip gelenleri hakir ve aşağılık kimseler olarak vasıflandırdı. Medine'ye dönünce bu aşağılık kişileri kendi yurtlarından çıkaracaklarını pervasızca söylemekten çekinmedi.

Şüphesiz bu sözler çok çirkin bir nifak, kin ve düşmanlığın açığa çıkan delilidir. Medineli münafıkların İslâm'a karşı iyice cephe aldıklarını gösteriyor ve ilk fırsatta yapamayacakları bir kötülüğün bulunmayacağını gösteriyordu.

Fakat münafıkların bilmediği bir gerçek vardı; o da hakiki şeref ve üstünlüğün Allah'a, Peygamberine ve mü'minlere ait olduğuydu.

Çünkü hak incelemeye ama kopmaz; aynı zamanda sağlam adımlarla ve ağır bir tempoyla yol alır; gösterişten uzak bir iz bırakır, sarsılmaz temel oluşturur ve sabırlı, temkinli bir metotla dâvasını yürütür.

Küfür ve nifak ise, ataktır, şarlatan ve şirrettir. Dört nala gider, ama amacına ulaşmadan hezimete uğrar, hakkın yumruğu altında beyni parçalanır.

Nitekim Medine dönüşünden hemen sonra münafıklar iyice baş aşağı geldiler. Müslümanlar ise, saadet ve ebedilik vaadedilen yolda emin adımlarla yürümeye devam ettiler. Arap Yarımadası'nı aydınlatan İslâm güneşi karşısında müşrik ve

---

⁹⁴ Münafikun, 63/8.

münafıkların gözleri körleşip şaşkına döndüler. Medine onların değil, gerçek mü'minlerin yurdu oldu.

Bu kural her çağda ve İslâm'ın yeşerdiği her bölge ve ülkede geçerlidir. Hakk'a dosdoğru bağlanan mü'minler, Hz. Peygamberin ve O'nun çevresinde kümelenen sadık Müslümanların yolunda azimle yürüdükleri takdirde, karşılıklarına çıkan küfür ve tuğyanı, nifak ve şikakı hezimete uğrattılar. Zafer eninde sonunda onlardan yana tecelli eder.

Hak incelik fakat kopmaz. Hakk'a inanıp bağlanan mü'minler, sünnetullah doğrultusunda dâvaya sadık kalıp birlik kurdukları takdirde gecikmeli olsa bile başarı sağlar ve hakkın eninde sonunda üstün geleceğine misal teşkil ederler. Ancak bu uğurda mücadele verirken günün şartlarını ve mevcut ortam ve imkânları göz önünde bulundurarak ona göre bir metod ve programla hareket etmeleri gerekir. Mekke ve Medine dönemleri bu konuda yeterince malzeme vermekte ve kalplere ışık tutmaktadır.”⁹⁵

Allah Söz Verdi

Yeter ki Müslümanlar yürekten inansınlar, samimiyetle Allah (azze ve celle)'a ibadet etsinler, özellikle namazı kılsın, zekatı versinler, dinin emir ve yasaklarını yerine getirsinler, yeryüzü kendilerininindir. Yeryüzünün yegane hakimi ve yöneticisi kendileridir. Ve yeryüzü onların çabasıyla barış ve esenlik yurdu olacaktır. İşte Allah (azze ve celle)'ın sözü:

“Allah, sizlerden iman edip iyi davranışlarda bulunanlara, kendilerinden öncekileri sahip ve hakim kıldığı gibi, kendilerini de yeryüzüne sahip ve hakim kılacağını, onlar için beğenip seçtiği dini (İslâm'ı) onların iyiliğine yerleştirip koruyacağını ve geçirdikleri korku döneminden sonra, bunun yerine onlara güven sağlayacağını vaad etti. Çünkü onlar bana kulluk ederler. Hiçbir şeyi bana eş

---

⁹⁵ Celal Yıldırım, İlimin Işığında Asrın Kur'an Tefsiri, Anadolu Yayınları: 12/6206-6207.

tutmazlar. Artık bundan sonra kim inkâr ederse, işte bunlar asıl büyük günahkarlardır.

Hem namazı kılın, zekatı verin ve peygambere itaat edin ki rahmete eresiniz.

İnkâr edenlerin, yeryüzünde (Allah'ı) aciz bırakacaklarını sanmayasın! Onların varacağı yer cehennemdir. Ne kötü varış yeridir orası!”⁹⁶

Sevgili Peygamberimiz boşuna demiyordu mektuplarıyla koca bir dünyaya: “Eslim, teslim” diye. Boşuna çağırıyordu sesini duyan herkese: “La ilahe illallah deyiniz, dünyanın efendisi olursunuz” diye...

Görülüyor ki dini emirlerini yerine getiren, Kur'an'la hükmeden, Peygamber (s.a.v.)'in hidayetine sarılan salih mü'minlerin dünya hâkimiyetini ele geçirecekleri vaat edilmiş, söz verilmiştir. Cenab-ı Allah, onur ve üstünlüğü kafirlere değil de, kendine, Resulüne ve mü'minlere vermiştir. Mü'minlere karşı kafirlere asla yol vermemiştir.

Başka bir kitabımızda bu ayetin indiği zamandaki ortam ve zaman içinde vaat edilenlerin nasıl gerçekleştirildiği uzun uzun anlatılmıştır. Çok kısa bir zaman içinde yurtlarından kovularak küçük bir şehirde yaşamaya mahkum edilen Müslümanlar, dünyanın bilinen bütün merkezlerine dağılarak İslam'ı duyurmuşlar, aklın alamayacağı bir fütuhatla yeryüzünün en büyük, en güzel devletini kurmuşlar, insanlara medeniyet dersleri veriyorlardı...

Ama bu güne gelince, İslam dünyası görünür ve görünmez işgallerle belkide tarihinin en acı günlerini yaşamaktadır.

O zaman nefis ve şeytan vesvese verebilir; peki, bu ayetler ne oluyor, yoksa gerçeği yansıtmıyorlar mı?

Hâşâ, bin kere hâşâ!...

Peki açıklaması ne mi?

---

⁹⁶ Nur, 24/55-57

Allah (azze ve celle) aşkına açıklama gerekir mi buna?

Ey kardeşlerim, biz nerede, Kur'an nerede?

Biz hangi vadede, Müslümanlık hangi vadede?

Akif hep güzel demiş:

*Kaç hakiki Müslüman gördümse hep makberdedir.
Müslümanlık bilmem ama, galiba göklerde.*

Biraz gayrete getirir ümidiyle bu acı sözlerden sonra konumuza dönecek olursak, Kur'an-ı Kerime göre Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam) ve getirdiği İslam dini, tam da bunun için vardı zaten:

“Bütün dinlere üstün kılmak üzere, Peygamberini hidayet ve hak din ile gönderen O'dur. Şahit olarak Allah yeter.”⁹⁷

Onun için Allah (azze ve celle) kime yardım ederse, hiç şüphesiz zafer onundur. Allah (azze ve celle) ise, yukarıda geniş olarak anlatıldığı gibi inananların yar ve yardımcısıdır. Öyleyse kesin ve nihai zaferin Müslümanların olmasında hiç şüphe yoktur:

“Kim Allah'ı, O'nun Resulünü ve mü'minleri dost edinirse, (iyi bilsin ki) Allah'ın taraftarları galip geleceklerdir.”⁹⁸

“Onlarla savaşın ki Allah, sizin ellerinizle onların cezasını versin ve onları rezil ve rüsvay etsin, yardımıyla sizi onlara muzaffer kılsın. Ve mü'min bir kavmin yüreklerini ferahlandırınsın.

Ve kalblerindeki öfkeyi gidersin. Allah dilediğine tevbeyi nasib eder. Allah her şeyi bilir, hüküm ve hikmet sahibidir.”⁹⁹

Allah (azze ve celle) kafirler karşısında daima mü'minleri muzaffer kılmıştır. Gerek geçmiş peygamberlerin hayatında,

---

⁹⁷ Fetih, 48/28

⁹⁸ Maide, 5/56.

⁹⁹ Tevbe, 9/14-15.

gerekse asr-ı saadette cereyan eden bu yardımları yukarıda geniş olarak anlatmıştık. Burada hatırlatıp geçelim.

Dünya'ya Hakimiyet Müslümanların Hakkıdır

Aslında yeryüzünde varlığını sürdürmek ve ona hakim olmak mü'minin hakkıdır:

“And olsun ki, Tevrat'tan sonra Zebûr'da da yeryüzüne ancak iyi kulların mirasçı olduğunu yazmıştık. Şüphesiz bu Kur'ân'da kulluk eden kimseler için kâfi bir öğüt vardır.”¹⁰⁰

Ayette geçen zikir kelimesi bir görüşe göre Hz. Musa'ya indirilen Tevrat'ı, Zebûr Hz. Davud'a indirilen kitabı, arz da yeryüzünü ifade etmektedir. Buna göre Allah Teâlâ, adı geçen kitaplarda ve Kur'an'da, dünyada kötülerin ve kötülüğün sürekli olarak payidar olamayacağını; iyiliğin asıl, kötülüğün ise arızî olduğunu, hâkimiyetin eninde sonunda iyilerin eline geçmesinin mukadder bulunduğunu haber vermiştir.

Allah (azze ve celle) inananların aleyhine olarak kafirleri muzaffer kılmaz:

“Allah, mü'minlerin aleyhine kâfirlere hiçbir yol vermeyecektir.”¹⁰¹

Onlar batıl yollarında savaşarak hakkı yok etmek için ellerinden geleni arkalarına koymayacak, maddi manevi bütün güç ve imkanlarını harcayacaklardır. Ama bakın çabalarının sonu neye varacak:

“Mallarını, Allah yolundan engellemek için sarfeden o kâfirler, hiç şüphesiz yine onu sarfedecekler. Varsın sarfetsinler, sonra o yüreklerine inen bir acı olacak, sonra da mağlup olacaklar. Zaten kâfirler toplanıp cehenneme gönderilecekler.

¹⁰⁰ Enbiya, 21/105-106.; Ayrıca Bkz. Nur, 24/55.

¹⁰¹ Nisa 4/141

Allah, murdarı temizden ayırdetmek için ve bir de murdar kısmını birbiri üzerine bindirip hepsini bir araya getirmek ve topunu birden cehenneme atmak için böyle yapar. İşte bunlar o hüsrân içinde kalanların ta kendileridir.

O kâfirlere de ki: Eğer bu işe son verirlerse daha önce yaptıkları bağışlanacak. Yok yine karşı koymaya başlar, isyana dönerlerse, önceki ümmetlere uygulanan kurallar kendilerine de uygulanacaktır. (Artık o ilâhî uygulamayı beklesinler.)

Ortalıkta fitne kalmayıp, din tamamıyla Allah'ın dini oluncaya kadar onlarla savaşın. Eğer vazgeçerlerse muhakkak ki, Allah yaptıklarını görür.

Yok vazgeçmez de tekrar eskiye dönerlerse artık bilin ki, Allah sizin yardımcınızdır. O ne güzel mevla, ne güzel yardımcıdır.”¹⁰²

Sonuçta kafirler istemese de Allah (azze ve celle) hakkı ikame edecek ve nurunu tamamlayacaktır:

“Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar, Allah da razı olmuyor. Fakat kâfirler istemeseler de Allah nurunu tamamlamayı diliyor.

O öyle bir Allah'dır ki, Resulünü hidayetle ve hak dinle bütün dinlere üstün kılmak için göndermiştir. Müşrikler hoşlanmasalar da.”¹⁰³

“Allah, hakkın hak ve gerçek olduğunu kelimeleriyle ispat eder, günahkârların hoşuna gitmese de”¹⁰⁴

Onları çoğu zaman aldatan, maddi güçleriyle beraber çoğunlukta olmalarıdır. Ama zamanla bunun bir işe yaramadığını gördükçe öfkelerinden çatlayacaklardır. Geberseler ne yazar ki. Hak katında bir değerleri yoktur onların:

---

¹⁰² Enfal, 8/36-40

¹⁰³ Tevbe, 9/32-33.

¹⁰⁴ Yunus, 10/82.

“Allah'ın ona (peygambere) dünyada ve ahirette yardım etmeyeceğini sanan kimse hemen yukarıya bir ip uzatsın, sonra (kendini intihar edip) boğsun da baksın bu hilesi kendisini öfkeliendiren şeyi giderecek mi?”¹⁰⁵

Allah (azze ve celle) onlara da akıl, fikir ve gönül bahşetmiştir. Onların da gören gözü, işiten kulağı, söyleyen dili ve düşünen beyni vardır. Ama hak söz konusu olunca bütün bu algılayıcı ve kavrayıcı organlarını iptal etmekte, yok saymakta, yani yokmuş gibi davranmaktadırlar. Bu hem hakka, ama özellikle de kendilerine bir zulümdür. Zulüm, bir şeyi yerinde kullanmamak değil miydi?

“İslâm'a davet olunduğu halde Allah üzerine yalan uydurandan daha zalim kim olabilir? Allah zalim toplumu doğru yola iletmez.

Ağızlarıyla Allah'ın nurunu söndürmek istiyorlar. Halbuki kâfirler hoş görmese de Allah nurunu tamamlayacaktır.

O, Resulünü hidayet ve hak dinle gönderdi ki, müşrikler istemese de onu, bütün dinlerin üstüne çıkarsın.”¹⁰⁶

İnsanı Tanrılaştırma

İnananlar yeryüzünde Allah (azze ve celle)'ın dinini hakim kılmaya çalışan gerçek halifelerdir. İnkarcılar ise ya kendi heva ve heveslerini, kendi düşünce, inanç, ilke, felsefe ve sistemlerini ilah edinmişler,¹⁰⁷ ya da içlerinden bunlara akli ve iktidarı yeter sandıklarını ilah ve rab edinmişler ve tapmışlardır. Bu gerçeği açıklayan ayetlerden birisi de şu ayettir:

---

¹⁰⁵ Hac, 22/15.

¹⁰⁶ Saf,61/7-9.

¹⁰⁷ (25/43) Baksana şu kendi heva ve heveslerini, (kişisel düşünce ve arzularını, kural ve kanunlarını) tanrı edinen kimseye! Artık sen mi vekil olacaksın ona, İşlerini sen mi yürüteceksin? Furkan , 25/ 43. Ayrıca Bkz. Fatır35/8; Kasas, 28/56; Casiye, 45/23.

“Onlar, ahbarları (dîn adamlarını) ve ruhbanları (rahipleri) ve Meryem oğlu Mesih'i Allah'tan başka Rab'ler edindiler. Oysa tek bir ilâha kul olmalarından başka bir şeyle emrolunmadılar. O'ndan başka ilâh yoktur. Onların şirk koştukları şeylerden O (Allah), münezzehtir.”¹⁰⁸

Bu, insanın “Tanrılaşma”, “ilahlaşma”, “Rablık iddia etme” macerasıdır. Bir başka deyimle “insanın ilahlık serüveni”dir.

Çağımızın büyük müfessir ve hukukçularından Elmalılı Hamdi Yazır'ın çok yerinde ve güzel ifadelerine göre kim Allah (azze ve celle)'ın Kur'an-ı Kerim'de açık seçik emrettiği farz ve haramları özgür iradesiyle inkar ve iptal ederek onlara aykırı olan emir ve yasaklar verir, kanunlar koyarsa, Kur'an-ı Kerim'e göre kendini insanlara “Rab” olarak arzetmiş demektir. Velew ki diliyle böyle demesin. Çünkü işiyle demek, diliyle demekten daha açık seçiktir.

Bu ayetlerin tefsirinde Elmalılı Hamdi Yazır Efendi o muazzam eserinde (sadeleştirilmesine rağmen) o muhteşem üslubuyla şunları söyler:

“Allah'ın emrine, hakkın hükmüne değil, onların hükümlerine, onların iradelerine tabi oldular. Onlara Allah'a tapar gibi taptılar, hatta Allah'ı bırakıp onlara taptılar, Allah'ın emirlerini bırakıp, açıkça Allah'ın emirlerine ters düşen keyfi arzularına itaat eylediler. Allah'ın haram kıldığı şeyleri onların emriyle helâl gördüler. Allah'ın "yapmayın" dediği şeyleri yaptılar, "yapın" dediklerini de yapmadılar. Allah'ın emir ve yasaklarını değil de onların emir ve yasaklarını dinlediler. Onlara, Allah'ın emirlerini uygulayan, O'nun dininin hükümlerini anlayıp anlatan kimseler gözüyle değil de, dinde sanki Allah gibi hükümler vermeye ve kurallar koymaya yetkili imişler gibi baktılar. Doğrudan doğruya kendi yanlarından şeriat vaz'etmeye, dini hükümler koymaya hakları varmış, sanki birer müdebbir rabmiş gibi baktılar. Onların iradelerine heva ve heveslerine uydular.

---

¹⁰⁸ Tevbe, 9/31

Nitekim bu âyetin mânâsı hakkında meşhur Hatim-i Tâî'nin oğlu Adiy demiştir ki:

"Resulullah'a geldim, boynumda altından bir haç vardı, ki Adiy o zaman henüz Müslüman olmamıştı ve Hristiyandı, Resulullah Berâetün Sûresi'ni okuyordu, bana "ya Adiy şu boynundaki **veseni** at" buyurdu. Ben de çıkardım attım.

"Allah'tan başka hahamlarını ve rahiplerini de rab edindiler." anlamına olan âyetine geldi, ben,

- "Ya Resulallah, onlara ibadet etmezlerdi," dedim. Resulullah buyurdu ki:

- "Allah'ın helal kıldığına haram derler, siz de haram tanımaz mıydınız? Allah'ın haram kıldığına helâl derler, sizde helâl saymaz mıydınız?" Ben de;

- "Evet" dedim.

- "İşte bu onlara ibadettir." buyurdu.

Rebi' demiştir ki, "Bu rablık İsrailoğulları'nda nasıl idi?" diye Abdulâliye'ye sordum. O da; "Genellikle Allah'ın kitabında hahamların sözlerine aykırı olan âyetler bulurlar, bununla beraber kitabın hükmünü bırakırlar da hahamların sözlerini tutarlardı." dedi."

Alimi Tanrılaştırma

"Bu rivayetler şunu gösterir ki, herhangi birini rab edinmiş olmak için behemahal ona "rab" adını vermiş olmak şart değildir. Allah'ın emrine uygun olup olmadığını hesaba katmayarak, onun emrine uymak ve özellikle de dinin hükümlerine ait olan hususlarda onu kural koymaya yetkili sanıp ne söylerse, ne emrederse doğru farzetmek, ona uyduğu zaman Allah'ın emrine ters düşeceğini düşünmeden hareket etmek, onun emirlerini

taparcasına yerine getirmek, onu rab edinmek ve ona tapmak demektir.¹⁰⁹

Şu halde burada din âlimlerine, “ulul'emr” adı verilen devlet başkanlarına itaat etmek, Allah'ın emri olan bir farz değil midir? O halde Yahudilerle Hristiyanların kendi âlimleri ve yöneticileri demek olan "ahbar" ve "ruhban"a itaat etmeleri niçin muaheze olunuyor? Şeklinde düşünmeye gerek yoktur. Çünkü burada sözü edilen şey, Allah için itaat ve teslimiyet değil, "min dunillah" olan, yani “Allah'ın emrine ters düşen” itaattir.

Gerçekten de ilmî hakikatleri kabul ve âlimlere itaat etmek ve saygı göstermek Allah'ın emridir. Ve Allah'ın emrine itaat de Allah'a itaattir. Fakat bu doğrudan doğruya değil "Allah'a, Resule ve sizden olan emir sahiplerine itaat ediniz." (Nisa 4/59) âyetinde de işaret buyurulduğu üzere Allah'a ve Resulü'ne itaatın bir bölümü olarak ve ona bağlanarak yapılacak olan bir itaattir, Allah'a ve emirlerine rağmen bir itaat değildir.

Allah için bir itaat demek, Allah'ın emirleri doğrultusunda olan, en azından mahluka itaatte yaratıcıya isyan bulunmayan bir itaat demektir. Böyle bir itaat halıka isyan bulunmamak şartıyla meşru olur. İlmin hükmünün hak, emrin de maruf olması şartına bağlıdır. İlmin hakkı, hak ve hakikatı izlemesinde, gerçekte olan ilişkisinde, hakkın emrine uygun düşmesinde ve daima Allah'ın rızasını araştırmasında, hakkın ahkâmını tanıyıp kavramasında, hasılı Allah için olmasındadır.

Yoksa gerçekte uyum sağlamayan, hak temeli üzerinde yürümeyen, Allah'ın hukukuna aykırı olan, Allah'ın koyduğu

---

¹⁰⁹Burada çağın en büyük irtidat/dinden dönüp kafir olma konusuna parmak basılmıştır. İyi anlaşılması için çağdaş kelimelerle bir defa daha ifade ederek şunu soralım: Bu verilen bilgilere göre, “Allah'ın emrine uygun olup olmadığını hesaba katmayarak” kanun yapan, hatta laiklik ilkesi gereği inadına Allah'ın kanunlarından başkasını yasalaştırmak için oluşturulan meclisin, parlamentonun ve orada yasama yetkisiyle kanun yapan milletvekillerinin iman açısından durumu nedir? Zarurettten kaynaklanan bir mazeretleri varsa, bunun bir sınırı var mıdır? Konu hakkında daha geniş bilgiler almak için bizim “İnançta Arınma” kitabımıza bakılabilir.

kanun ve kurallara karşı gelmek isteyen kuruntular, ne kadar süslenirse süslenir, ilim değildir.¹¹⁰

Ve âlimlerin değeri, ilim zihniyetine ve haysiyetine bağlılıkları ile ölçülür. Ulu'l-emr olmaları sırf bilgileri ve ilmî haysiyetleri bakımındandır. Yani emredilen marufu tanınmaları, uyulacak âyetin hükmünü iyi bilmeleri ve ondan elde edilecek mânâyı iyi kavramaları ve özelliklerini taşımaları sebebiyledir:

"Bunların hüküm çıkarmaya gücü yetenleri elbette onlarıdır."¹

"Allah'ın kulları içinde O'ndan en çok korkanlar âlimlerdir."²

Bir de **"Eğer bilmiyorsanız, ilim ve hikmet ehline danışınız."**³ buyurulduğu üzere, âlimlerin ehl-i zikir olmaları bakımındandır.

Âlim, bilgi sahibi olması bakımından hiçbir şeyin değil, ancak hakkın kuludur. Delillerin ve hakkın âyetlerinin emrindedir. Lâkin delilin şerefi bizzat kendinden değil, medlulü olan hakka delalet etmesi ve hakkın açığa çıkmasına yardımcı olması yüzündendir. Hakkı batıl, batılı hak yapmaya çalışanlar ise ilmî haysiyetten mahrum birer tağuttur.⁴

---

¹¹⁰ Bu ifadeler," neyin ilim olmadığını" açığa ortaya koyar. Bu yüzden aşağılık duygusuna kapılarak, kendisini yetiştirmesi için gelen taliplere, dine, imana ters düşen, İslam Şeriatına ve ahlakına aykırı olan batıl düşünce sistemleri ve yaşam biçimlerini "modernizm, çağdaş düşünce, aydınlanma" diye sunan sözde edebî, felsefî, ictimaî vs. kitapları, romanları, hikaye ve masalları tavsiye eden "Müslüman Asydınlaein" kulakları çınlasın.

¹(Nisâ, 4/83)

²(Fâtır, 35/28)

³(Nahl 16/43)

⁴ İşte bunun için az önceki uyarıyı yapma ihtiyacı hissettik.

İlme ve ilmin ortaya koyduğu verilere, Hak Teâlâ tarafından yaratılmış gerçekler olduğu bakımından itaat, Allah'ın emrine itaat ve hakkın farizasını yerine getirmektir. Hakka bağlı olduğu müddetçe ilme ve âlime uymamak ilim ve ulema düşmanlığıdır.

Ancak Allah'ın emirlerini gözardı ederek âlimlerde velev cüz'î bir hüküm vazetme yetkisi bulunduğunu, hatta bir zerrenin bile hükmünün yerini değiştirmeye yetkili olduklarını kabul ve teslim eylemek, Allah'dan başkasına bir rablık hissesi vermektir, onları "min dunillah" (Allah'ın gerisinde) rab edinmektir.¹¹¹

Şeytanlara, Tağutlara, Nemrudlara, Firavunlara, putlara ve tapmak nasıl bir şirk ve küfür ise âlimlere de haddinden fazla kıymet vermek öyledir. Mesela; doğruyu yanlış, hakkı batılı ayırmaksızın hak ilminin gereği olmayan fikirlerini, sözlerini, hakkın emrine dayanmayan, ondan kaynaklanmayan şahsi görüşlerini, istek ve arzuya dayanan keyfî fetvalarını ve iradelerini üstün tutmak, sanki onlarda Allah'ın haram kıldığını helâl, helâl kıldığını da haram kılma yetkisi varmış gibi, hakkı değiştirebilecek bir hakları varmış gibi, kasıtlı sapıklıklar şöyle dursun, Allah'ın emrine aykırı olduğu açık olan hatalarına bile itaatı caiz görmek, hasılı Allah bu konuda ne buyuruyor, diye düşünmeden, Allah'ın emrine uymak gerektiğini hesaba katmadan, onlara itaat dahi öyle bir şirk ve küfürdür. Allah'ı bırakıp başkalarına tapmak demektir.”

Din Böyle Bozuldu

“Maalesef Yahudiler ve Hristiyanlar işte böyle yapmışlardır: Ahbar ve Ruhbanlarını Rab edinmişlerdir. Onlara gerçekten Rab dememişlerse bile Rab yerine koymuşlardır. Dinde hüküm koyabilme haklarının olduğuna inanmışlardır. Hele Hristiyanlık tarihinde ruhban sınıfının kutsal tanınması ve papaların hata etmez sayılması daha fazla resmiyet kazanmış olan çok açık bir

---

¹¹¹ “Devletin dine, dinin devlete karışmaması, dine yasama yetkisinin verilmemesi” anlamındaki laikliğin İslam açısından küfür olmasının sebebi işte budur.

durumdur. Bunların din işlerinde yetkili ve dinde her türlü tasarrufa salâhiyetli olduklarını, ruhani meclislerin kararlarıyla ve papanın emriyle dinin ahkâmının ve kitabın kesin emirlerinin değıştirilecek derecede te'vil ve tebdil, hatta tahrif olunabileceğini, namaz ve oruç gibi temel ibadetlerin, haram ve helâl ile ilgili bütün kuralların ve meselelerin istenilen şekle konulabileceğini, her türlü günahın affedilebileceğini, hatta cennet ve cehennem anahtarlarının papazların elinde olup, bunların isteyene satılabileceğini ve bütün bunlara hiç kimsenin itiraz hakkı bulunmadığını iddia ve kabul edecek kadar imtiyazlar tanımışlardı ki, bu âyet işte bütün bunları hatırlatmakta, muaheze etmektedir.

Hz. Adiy (r.a) ile ilgili olan hadisi şerif de bunun asgari ölçüde bir bakıma tefsiridir. Hristiyanlıkta ruhban sınıfının böyle bir imtiyaz ve hakimiyetle "min dunillah" (Allah'ın gerisinde) Rab edinilmelerine "**klerikalizm**" adı verilir. Daha sonra bundan şikayetle Protestanlık zuhur etmiştir. Mâide Sûresi (âyet 64, 65)'ne bakınız. Daha sonra bu Rablık imtiyazı, ruhban sınıfının elinden çıkmış, parlamenterlere geçmiştir."¹¹²

Batıl Kainatı Bozar

Herkim de O'nu bu işinde özgür iradesiyle tasdik ederse, O'nu "Rab" olarak, yani "tanrı", "ilah" olarak kabullenmiş demektir. Çünkü bu tür bir hakimiyet, uluhiyyetten bir parçadır. Bir insan Allah (azze ve celle)'tan başka birisinin din ve şeriat vaz' edebileceğini kabul etse, O'nun uluhiyyetini de otomatikman kabul etmiş demektir. Tabi burada "sen benim rabbımsın, ilahımsın" demesi veya huzurunda secdeye kapanması da şart değildir.

Allah (azze ve celle)'tan başkasını Rab kabullenmek ise şirkdir, inkardır. Bu ise yeryüzünün fitne ve fesada verilmesi, bozulup yok olmasıdır. Çünkü bütün suçların, günahların ve

---

¹¹² Elmalılı merhumun, yaşadığı zamanı da dikkate alırsak ayakta alkışlamak gerekir değil mi? Allah Teâlâ ğaniy ğaniy rahmet eylesin.

zulümlerin altında tabii olarak şirk ve küfür vardır. Yani bu sayılanlar, şirkin ve küfrün tabii sonuçlarıdır.

Eğer batıl ehli hak ehline galip gelseydi, denizler ve karalarda düzen bozulur, belki atmosfer bile delinir, giderek insanlığın üzerine gökler boşanır, kıyamet kopardı. Kur'an bunu birçok ayetlerinde açık seçik anlatır. İşte birkaç örnek:

“İnsanların elleriyle kazandıkları (günahları) yüzünden karada ve denizde fesat çıktı. Allah da belki dönerler diye yaptıklarının bir kısmını böylece kendilerine tattırır..”¹¹³

Yeryüzünde meydana gelen fitne ve fesat olayları, yani suçlar ve cinayetler, anarşi ve terörler, soygunlar ve yağmalamalar, işgaller ve sömürüler rastgele meydana gelen ve bir mantığı, bir gerekçesi, bir açıklaması olmayan olaylar değildir. Bilakis ince bir ayarın neticesidir.

Kainata konan ayar, Allah (azze ve celle)'ın evren ve insan için koyduğu kanunlarıdır. Onlara karşı gelinerek ilahi yasalar çiğnendiğinde, bu çirkin işlemler insana tekrar yukarıda sayılan fitne ve fesat şeklinde geri döner.

Ayete göre bu yaşanan acı ve çirkin olaylar, yapılanların tam karşılığı bir ceza da değildir. Bunların tam karşılığı ahirette görülecektir. Ama Allah (azze ve celle) kulları için çok merhametlidir. İstiyor ki insanlar bu acı olaylardan ders alsınlar, tevbe ederek Allah (azze ve celle)'a dönsünler, hem bu dünyada daha fazla ceza ile acı çekmekten, hem de ahirette suçun tam karşılığı büyük azaptan kurtulsunlar.

İşte bu, rahman ve rahim olan Allah (azze ve celle)'ın bir lütfudur insanlara. Bu, vücutta meydana gelen ağrının, oluşan bir hastalığı haber verip tedaviye davet etmesi gibi, hayırlı bir acıdır. Musibetlerden ders alarak düştüğü kötü durumlardan kurtulan ve istikamete erenler de yok değil hamdolsun. “Bir musibet bin nasihattan yeğdir” diye boşa dememişler herhalde.

---

¹¹³ Rum, 30/41.

Cihad da içinde hayır barındıran bir sıkıntıdır, şiddettir, musibettir. İnsanlardan bir takımı, içlerinde ıslahı gereken duyguları ile mücahede edip yenemedikleri için sağa sola saldırır, insanların mallarını, mülklerini, ırz ve namuslarını, hatta canlarını ve özgürlüklerini tehdit eder, fırsat bulurlarsa yok ederler. Onun için hakkı hukuku savunan, adalet ve özgürlükleri koruyan, barış ve huzuru temin için çalışanların elinde, saldırganları savup defedecek bir güç ve kuvvetin hazır bulunması ve gereğinde kullanılması gerekir. Daha önce yazmıştık, “güç hazırlama”daki amaçlar, saldırganı caydırmaya yöneliktir.

Burada Allah (azze ve celle)'ın iyi insanlara bir iyiliği, bir lütuf ve ihsanı daha görülür. O da, genellikle bu kötü ve saldırgan insanlar birbirleriyle savaşır, belalarını birbirlerinde harcar bitirir, iyi insanlar da arada rahat eder geçinirler. Elbette her an cihada hazır olmak gerekir ama, bu da şükürü gereken bir ilahi ihsandır. İşte şu ayet, bu tür iyilik ve ihsana işaret eder:

“Eğer Allah'ın, insanları birbirleriyle savması olmasaydı, yeryüzü mutlaka bozulur giderdi. Fakat Allah, bütün âlemlere karşı büyük bir lütuf sahibidir.”¹¹⁴

Yardım Neden Gecikir?

Yardım bazen gecikir. Veya bazen Müslümanlar yenilirler. Bunun birçok sebepleri vardır. Aşağıda “Yardım Şartları” başlığı altında yardımın gelmesi için inananlara düşen görevler işlenecektir. Aslında bunlar, Kur'an'ın bilinçli bir Müslümandan her zaman istediği vazifelerdir. İşte bu vazifelerde gösterilen her gevşeklik, noksanlık, ihmal veya kaçış, emrin önem veya kesinliği, büyük veya küçüklüğü, içinde barındırdığı gerekçeler veya zararların bireysel veya toplumsal oluşlarına göre değişmek üzere yardımın gecikmesine, giderek hiç gelmemesine, hatta yenilginin gelip Müslümanları ezmesine sebep olabilirler. Bu

---

¹¹⁴ Bakara, 2/251.

mağlubiyetler getirdikleri maddi ve manevi acılar ve kayıplarla Müslümanlara çok ağıra mal olabilir, çok pahalıya patlayabilir.

Ama bütün bunlar Müslümanları kusurlarından ayıktırarak, günahlarından tevbe ve istiğfar ile Allah (azze ve celle)'a döndürecekse, bu acı tecrübeler bir ders ve ibrete dönüşecek ve benzer yanlışlıklardan ve dolayısıyla yenilgilerden koruyacaksa, bütün bunlar artık bir nimete dönüşmüş ve nice galibiyetlerin itici gücü olmuştur demektir. Yenilginin hikmeti de bu olsa gerektir.

İnsanların değerlendirmesi her zaman gerçeği yakalayamayabilir. Kimilerine göre zaferin gecikmesi anlaşılabilir. Kimileri bundan ötürü ye'se ve ümitsizliğe düşebilir, sükut-u hayal yaşayabilir. Tabi ki bunun suçu da kendilerine aittir. Cehalet insana darbe üstüne darbe vurur. O zavallı da darbeleri Allah (azze ve celle)'tan sanır. Oysa Allah (azze ve celle) yeryüzüne bir kanun koymuştur ve onun çiğnenmesini istemez, ama kevnî kanun, ama kitabî kanun İnsandaki bütün bu yanlış yargıların oluşmasına; işlerinin hesabını yaparken Allah'ın kanunlarını hesaba katmamaları, durumları değerlendirirken Allah'ın değerlendirdiği açıdan değerlendirmemeleri yol açmaktadır.

Oysa Allah her şeyi bilen, yaptığına da tam hakim olandır. Bir söz verdiği zaman o muhakkak gerçekleşir. Hem de istediği zamanda ve dilediği biçimde gerçekleşir. Belli bir zaman ve zemin içinde insanlara biçtiği kaderin hikmeti, kimi kez açığa çıkmakta, kimi kez açığa çıksa da kimilerince anlaşılmamakta, kimi kez de gizli kalmaktadır. Fakat her zaman “hayır” O'nun seçtiğidir, “doğru” O'nun biçtiğidir.

İlahi yardımın ve galibiyetin şartları olur da, mağlubiyetin şartları olmaz mı? Bunlar da Kur'an'da anlatılır, insanlar okumaz ve üzerinde düşünmezler mi?

Allah (azze ve celle)'ın kainattaki kanunlarını anlayanlar tevekkül ve itimat içinde, içleri yatışmış, güven ve huzur dolu olarak alemi ve onda olanları seyrederek. Bela, musibet ve mağlubiyetler, durduk yerde ve sebepsiz gelmezler. Gelmişlerse bile bir işe yarar yanları, bir faydalı yerleri vardır. İbret ve

hikmetle bakarak onları anlamaya ve onlardan yararlanmaya çalışsak, onlara Allah dostu büyük bilge İbrahim Hakkı gibi yaklaşıp olmaz mı?

*Deme niçin şu şöyle,
Yerince ol öyle,
Sen sonunu seyreyle,
Görelim Mevla neyler,
Neylerse güzel eyler.*

Yenilgi Niye Gelir?

Nitekim Allah (azze ve celle) şöyle buyurur: “Eger siz (Uhud'da) bir yara almışsanız, (size düşman olan) o topluluk da (Bedir'de) benzeri bir yara almıştı. Böylece biz, Allah'ın gerçek mü'minleri ortaya çıkarması ve içinizden şahitler edinmesi için, bu günleri bazan lehe, bazan da aleyhe döndürüp duruyoruz. Allah, zulmedenleri sevmez.. Bir de Allah, böylece iman edenleri günahlardan arıtmak, inkarcıları ise yok etmek ister. Yoksa Allah içinizden cihad edenleri ve sabredenleri belirtmeden cennete gireceğinizi mi sanıyordunuz?”¹¹⁵.

Seyyid Kutup bu ayetlerin tefsirine Uhud'da olanları anlatmakla başlıyor: “Bu çarpışmada Müslümanlara bir yara isabet etmişti. Ölüm ve yenilgi tatmışlardı. Ruhlarında ve bedenlerinde birçok eziyetler çekmişlerdi. Onlardan yetmiş sahabe öldürülmüştü. Resulullah'ın (salât ve selâm üzerine olsun) dişi kırılmış, yüzü yaralanmış ve müşrikler yanına kadar sokulmuşlardı. Ayrıca birçok arkadaşı da yaralanmıştı. Bütün bunların sonunda ruhlarda bir sarsıntı ve Bedir'de elde edilen olağanüstü zaferden sonra beklenmedik bir çarpılma baş göstermişti. Öyle ki, başlarına gelenlerden sonra bazı Müslümanlar, "Bu da nerden çıktı?", "Müslüman olduğumuz halde bizim işlerimiz böyle mi gidecekti?" demeye başlamışlardı.”

---

¹¹⁵ Al-i İmran, 3/140-143.

Şehidimiz sonra bunun “nereden çıktığını” anlatır: “Burada Kur'an-ı Kerim, Müslümanları Allah'ın yeryüzündeki kanunlarına, her işin gereğince akıp gittiği temellere döndürmektedir. Bu kanunlar hayatın dışında değildirler. Hayata hükmeden kanunlar değişikliğe uğramadan seyrine devam etmektedir. İşler düzensiz olarak yürümez.

Şayet onlar, bu kanunlardan ders alıp özlerini kavrarlarsa, olayların arka planındaki hikmet açıkça görülür, olayların ötesindeki hedef açıklanmış olur. Böylece, olayların tâbi olduğu düzenin değişmezliği ve bu düzenin ötesinde gizli hikmetin varlığıyla tatmin olurlar. Yollarına devam ederken bu kanunların ışığında seyir çizgilerini belirlerler. Böylece zafer ve üstünlük elde etmek için, başta Allah'a ve Resulüne itaat etmek olmak üzere yardım ve zaferin sebeplerine sarılmadan sırf Müslüman oluşlarını söylemeleri yeterli değildir.

Surenin akışının burada işaret edip bakışlarını yönelttiği kanunlar; tarih boyunca yalanlayanların akibetleri, zafer dolu günlerin insanlar arasında yer değiştirmesi, içlerin arındırılması için denenme, zorluklar karşısında sabır gücünün sınanması ve sabredenlerin zaferi, yalanlayanların da mahvolmayı haketmeleridir.

Bu kanunların sunulması sırasında ayetler, dayanmaya, zorluklar karşısında direnmeye teşvik ve yaralarından dolayı mü'minleri teselli etmeye büyük özen göstermektedir. Üstelik bu yara sadece onlara dokunmamıştır. Düşmanları da aynı yarayı almışlardı. Hem onlar, akide ve hedef bakımından düşmanlarından daha üstün, yol ve metod itibarıyla daha doğrudurlar. Dolayısıyla sonuç onlarındır. Kafirlerin payına düşen de felakettir her zaman...

"Sizden önce ilahi yasaların değişmezliğini kanıtlayan birçok olaylar gelip geçti. Yeryüzünü geziniz ve Allah'ın ayetlerini yalan sayanların akibetini görünüz."

"Bu Kur'an, insanlara yönelik bir açıklama, takvalılar için bir doğru yol kılavuzu, bir öğüttür."

Kuşkusuz Kur'an, insanlığın geçmişini bugününe, bugünü de geçmişine bağlar. Buradan hareketle de geleceğine işaret eder. İlk defa bu sözlerle karşılaşan Arapların ne hayatları, ne bilgileri, ne de deneyimleri -İslâm'dan önce- bu derece kapsamlı bir görüşe uygundur. İslâm ve Kur'an işte bu Arapları yeni bir hayata kavuşturmuş ve onları cihana hükmeden bir ümmet olma ufuklarına yükseltmiştir.

Arapların yaşadıkları kabile düzeni; onların düşüncelerini, yeryüzü sakinleriyle dünyada cereyan eden olaylar arasında ve tabiat olaylarıyla herşeyin kendilerine uygun hareket ettiği evrensel yasalar arasında bir bağ kurmaya yöneltmesi bir yana, o yarımada sakinleriyle hayat maceraları arasında bile bir bağ kurmaya yöneltmezdi.

Bu değişme, çevreden kaynaklanmayan uzun vadeli bir değişimdi. O zamanki hayatın kaçınılmaz bir aşaması da değildi. Bu niteliği onlara İslâm akidesi kazandırdı. Hatta onlara bu aşamayı kazandırdı. Çeyrek asır gibi kısa bir sürede bu aşılmaz düzeye yükseltti. Üstelik çağdaşları, bu yüce düşünce ufkuna asırlar sonra ulaşabildiler. Evrensel yasaların değişmezliğini nesiller sonra kavrayabildiler. Bu yasa ve kuralların değişmezliğini algıladıkları zaman da bunlara egemen olan ilahi iradeyi ve herşeyin sonuçta Allah'a döneceği gerçeğini unuttular.

Oysa bu seçkin ümmet, bütün bunlara inanmış, düşünce ufukları genişlemiş ve duygularında, yasaların değişmezliği ile ilahi iradenin serbestliği arasında bir denge meydana gelmişti. Böylece, hayatı, değişmez yasalarla birlikte hareket etmekle istikamet bulmuş, bundan sonra da ilahi iradenin serbestliğiyle tatmin olmuştu.

"Sizden önce ilahi yasaların değişmezliğini kanıtlayan birçok olaylar gelip geçti."

Evet bunlar, hayata hükmeden yasalardır. Bunları serbest irade yerleştirmiştir. Sizin zamanınız dışında ne meydana gelmişse, Allah'ın dilemesiyle aynısı sizin zamanınızda da meydana gelecektir. Onlardan durumunuza uygun olanlar kuşkusuz size de uygulanacaktır.

"...Yeryüzünü geziniz..."

Yeryüzünün tamamı bir bütündür. Bütün yeryüzü insan hayatına bir sahnedir. Yeryüzü ve yeryüzündeki hayatî hadiseler gözlerin ve algılama yeteneklerinin istifadesine sunulmuş asli bir kitaptır.

"...Allah'ın ayetlerini yalanlayanların akıbetini görünüz."

Bunların sonuna, yeryüzündeki izleri ve onlardan sonra anlatılan hayat serüvenleri şahittir. Kur'an-ı Kerim bu hayat hikayelerinden ve izlerden birçoğunu değişik yerlerde zikretmektedir. Bazısını aktarırken yer, zaman ve şahıslar bakımından sınırlandırırken bazısına sınırlama ve ayrıntıya dalmadan işaret etmektedir.

Burada da genel bir işaret söz konusu edilmektedir ki, genel bir sonuç çıkarılsın. Çünkü dün yalanlayanların başına gelenler, bugün ve yarın da yalanlayanların başına gelecektir. Böylece, bir taraftan Müslüman cemaatin kalplerini sonuçtan emin olmaları, diğer taraftan yalanlayanlarla birlikte ayaklarının kaymasından sakınmaları sağlanmış oluyor. Kuşkusuz o zaman hem güvenceye, hem de sakındırmaya ihtiyaç duyanların varlığı söz konusuydu. Bu yasanın açıklanmasından sonra öğüt ve ibret için şu açıklama yer alıyor:

"Bu Kur'an, insanlara yönelik bir açıklama, takvalılar için bir doğru yol kılavuzu, bir öğüttür."

Bu, bütün insanlar için bir açıklamadır. Şayet bu yol gösterici açıklama olmasaydı insanlar hiçbir zaman hidayete ulaşamazlardı. Çünkü hidayet; uzun ve zor bir beşerî değişimdir. Ancak özel bir grup buradaki hidayeti algılayabilir, öğütten nasibini alabilir. Ondan yararlanıp hidayete ulaşabilir. Bunlar ise "müttakîler" grubudur."

Yani inanmış ve sorumluluğunun bilincine varmış olanlar gurubu...

YARDIM VE ZAFER ŞARTLARI

Önce İman

Yukarıdan beri Allah (azze ve celle)'in mü'minlerin yar ve yardımcısı olduğunu, hak ile batılın mücadelesinde hak ehli inananlara yardım ve zafer sözü verdiğini ve bunu defalarca gerçekleştirerek insanlara bildirdiğini görmüştük. İşin aslı budur. Bu Allah (azze ve celle)'in koyduğu kanunun gereğidir.

Ancak bu yardım ve tabi ki sonucunda zafer, biraz önce “yardımın gecikme veya yenilginin sebep ve hikmetleri” bahsinde işlenirken de kısaca değinildiği gibi, kayıtsız ve şartsız değildir. Öyle olması düşünülemez de. Çünkü Allah (azze ve celle)'in koyduğu başka yasalar da vardır. Onun için ilâhi yardıma mazhariyet, ilâhî imtihanın kazanılmasına bağlıdır.

Allah kullarını imtihan etmeden, imanlarını, bu uğurda fedakârlıklarını, feragatlarını, güçlülere belâlara sapredip dayanarak hakta direnmelerini denemeden onlara nimetlerini ihsan etmez. Allah (azze ve celle)'in yardım ve zafer nimetine mazhar olanlar, Cenab-ı Hakkın rızasını kazananlardır.

Öyleyse sormanın tam da zamanı ve yeridir; nedir bu yardımın kayıt ve şartları?

Aslında “Kur’an baştan sona bunu anlatır” desek mübalağa olmaz ama, biz yine de öne çıkanları kaydedelim inşallah. Ama önce şu genel ayeti sunalım:

“Ey inananlar! Siz Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder, ayaklarınızı savaşta sabit kılar.”¹¹⁶

Bu ayet yardım şartını açıkça zikretmektedir. Ama ilgi çekicidir; Allah (azze ve celle)'ın yardım ve zaferinin şartı, Allah (azze ve celle)'a yardımdır.

Ne demek Allah'a (azze ve celle) yardım?

Allah (azze ve celle) kendisi yardıma muhtaçsa, bize nasıl yardım eder diye düşünmek doğru mu?

Olur mu öyle şey?!

Haşa, bunu böyle anlamak, hakikatten, mecazdan, istiarenden, kinayedenden anlamayan, yani sözden, sözün gelişinden anlamayan odun gibi bir kafaya sahip olmak demektir.

Allah'ın İhtiyacı Yoktur

Allah (azze ve celle) alemlerden müstağnidir,¹¹⁷ hiçbir kimsenin imanına, ibadetine, yardımına, sadakasına, çalışmasına, çabasına, cihadına ihtiyacı yoktur. Allah (azze ve celle) sameddir,¹¹⁸ her şey O'na muhtaçtır ama O hiçbir kimseye ve hiçbir şeye muhtaç değildir. Zaten “şey” denilen her şeyi de kendisi yaratmıştır.

Elmalılı M. Hamdi Yazır Hocamız “Samed” isim hakkında lügat açısından iki ayrı anlamı öne çıkarmıştır.

Birincisi; hamd vezninde "samd" masdarından masmud-i ileyh, yani maksatların doğrudan doğruya kendisine yöneldiği maksûd anlamına olmasındır. Bu anlama göre, bir kavmin ulusuna, yani yönetim ve ihtiyaçlarında kendisine başvuru ve daha üstünü bulunmayan en büyüğüne "kavmin samed" adı verilir. Ve mutlaka kadri yüce, şerefi yüksek, şanlı anlamına gelir ki, masmudun gerektirdiği mânâdır.

---

¹¹⁶ Muhammed, 47/7

¹¹⁷ Bakara, 2/263, 267, Al-i İmran, 3/97; En'am, 6/133 Yunus, 10/68 vb.

¹¹⁸ İhlas, 112/2.

İkincisi de, hiç boşluğu olmayan, eksiği gediği bulunmayan, nüfûz edilemeyen şeye denilir ki, bu da nusmet demektir. Buna bizim dilimizde "som" adı verilir.

Sonuçta Hak Teâlâ, evvela her bakımdan kendisine yönelinen ve saygıya hakkı olan, bütün celâl ve cemâl sıfatlarını toplamış bulunan ulûhiyyetini, sonra kendisinin herhangi bir şekilde bölünme ve terkip kusurundan, özünde ve özelliklerinde benzerlik vehmedilmesinden tamamıyla uzak olduğunu gerektiren ehadiyyetini, sonra da kendisinden başka herşeyden müstağni olan ve bütün yaratılmışların var olmasında, ayakta durmasında ve diğer ihtiyaç ve durumlarında maksatlarının hasıl olması için hep ona muhtaç buldukları samediyetini beyan buyurmuştur.¹¹⁹

Kısacası “**Allah sameddir.**” Yani Allah (cc) gerçekten kendisinden başka büyük, efendi bulunmayan tek büyüktür, efendidir, mevladır, rabtır. İlahlığında tekdir O. Herkes O'nun kuludur. ihtiyaçlar yalnız O'ndan istenir. Yalnız O, ihtiyaç sahiplerine yardım eder. Herşey ancak O'nun izni ile hükme bağlanır. Kimse O'nunla birlikte hüküm veremez. Hiçbir konuda asla ortağı, benzeri, dengi yoktur O'nun.

Peki, öyleyse nasıl anlayacağız “**Siz Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder**” ayetini?

Gayet basit. Özgür iradenizle Allah'a (azze ve celle) iman eder, elçisi Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi vesellem) aracılığıyla gönderdiği İslam Dinini severek kabul eder, içindeki emir, yasak ve tavsiyeleri yerine getirirseniz, mecazen O'na yardım etmiş olursunuz. Bu yüzden az önce “önce iman” dedik. İman ve gerekleri yani...

Buradaki esas incelik – Allah bilir ya - kulların özgür iradelerine (irade-i cüz'iyeye'lerine) dikkat çekmek, dinin emir ve nehiyelerinin zorla değil, kulların samimi istek ve iradeleriyle içten gelerek yapılmasının güzel olacağını vurgulamaktır.

---

¹¹⁹ Bkz. İhlas suresi tefsiri.

Yukarıdaki soruyu Seyyid Kutup da soruyor ve bazı cevaplar veriyor. Görelim isterseniz: “Peki mü'minler yüce Allah'a nasıl yardım ederler ki şartı yerine getirmiş olsunlar ve sonuç olarak da kendilerine o şartın bir karşılığı olarak yardımını ve sebatı elde etsinler?”

Kalpleri Allah için herşeyden soyutlamakla, Allah'a açık veya gizli hiçbir şeyi ortak koşmamakla, kalplerinde Allah'ın sevgisi yanında hiçbir kimseye ve hiçbir şeye yer bırakmamakla, yüce Allah o kalplere kendisinden ve kendisinin sevdiği ile ilgi duyduğu her şeyden daha sevgili olmakla, gönüller Allah'ı tüm arzularında, duygularında, duruşlarında ve davranışlarında, tüm faaliyetlerinde ve duygularında hakem kılmakla... Evet gönül aleminde Allah'a yardım böyle olur.

Yüce Allah'ın bir hukuku ve bir hayat sistemi vardır. Bu hukuk birtakım temellere, ölçülere, değerlere, bütün varlık alemine ve hayata dair düşünce sistemine dayalıdır. Allah'a yardım, O'nun hukukuna ve sistemine yardım edilerek kanunlarının istisnasız tüm hayata hakem kılınma girişimi ile gerçekleşir. Bu da hayat sahnesinde Allah'a yardım demektir.”¹²⁰

Bölümün Özeti

Evet, şimdi “Allah'ın yardım şartları” ya da “Allah kimlere yardım eder?” konusuna biraz daha yakından bakabiliriz. Allah Teala, İslâm'ın ifade ettiği tam bir iman ve teslimiyetle kendisine bağlananlara; emirleri karşısında “duyduk ve itaat ediyoruz” diyenlere; insanlara iyiliği emredip kötülükten men edenlere; helâli helâl, haramı haram olarak bilip, gereğini yerine getirenlere; Allah'ı ve Rasûlünü kendisine, çoruna çocuğuna tercih edenlere; Kur'ân-ı Kerim'in emrinde amel edenlere; tereddüde veya anlaşmazlığa düştükleri hususlarda Allah'a ve Rasûlüne başvuranlara; düşmanın çokluğuna aldırmayıp Allah yolunda duvar gibi omuz omuza saf tutarak savaşanlara; Allah'ın emirlerine karşı çıkmaktan korkarak kaçınanlara; Allah'a

---

¹²⁰ Fi Zilal, Muhammed , 47/7. tefsiri.

yaklaşmak için vesileler, sebepler, çareler arayanlara; ellerinden gelen gayreti gösterdikten sonra işlerini Allah'a tefviz ile tevekkül ederek samimiyetle O'na güvenip bağlananlara; acı ve tatlıyla kadere rıza gösterenlere, takdir-i ilâhinin dışına çıkılmayacağına inanarak “Görelim Mevla neyley – Neylerse güzel eyler” deyip hadiseler karşısında paniklemeden, ümitsizliğe kapılmayan, üzülmeyen, ama dersler ve ibretler çıkarabilenlere; ifrat ve tefrit arasında dengeyi yakalayarak itidali elden bırakmayanlara; riya, süm'a ve gösterişten uzak olanlara; dünyaya esir olmaktan kendilerini koruyanlara; Kur'an ve zikrullah'ı dillerinden düşürmeyenlere; her türlü hayırlarda birbirleriyle tatlı bir yarış yapanlara; rızkın Allah'ın takdirinde olduğunu bilip, istikbâl endişesiyle altın ve gümüş biriktirmeyenlere; İslâm'ı kendileri için en büyük izzet ve şeref kabul ederek kendilerini ve kardeşlerini küçük, kafirleri büyük görmeyenlere; bâtlı tepeleyip hakkı ayakta tutanlara, evet işte böylesine güzel vasıfları kendinde toplamış bir İslam topluluğuna, dünya hayatında yeryüzüne hakim olmaktan tutun da, ahirette cennet ve cemelullah'a kadar sayısız mükâfaatlar, büyük yardımlar, sonsuz lûtuflar ve parlak zaferler va'detmiştir. Rasûlullah (sas) ve ashabı (ra) Allah'ın bu lûtuflarına mazhar olmuşlardır. Onlardaki sahih inanç, salih amel, olgun ahlak ve fazilet, kısacası İslâm'ı en güzel biçimde yaşama, kendilerine ihsan olunan yardım ve zaferlerin sebep ve vesilesi olmuştur.

Ayrıntılara gelince, hiç şüphesiz Allah (azze ve celle)'in inananlar için yardım edeceği ve zafer vereceği sözü, imtihandan ve imtihandaki başarıdan sonradır. Peki inananlar kimlerdir, neden ve nelerden imtihan edilirler?

Neden İmtihan?

Allah (azze ve celle) inananları imtihan eder, yardım ve zafer vermeden evvel biraz dener önce. Allah (azze ve celle)'a inanma, güvenme, sığınma, her an zikrederek yalvarıp yakarma, O'ndan gafil ve mağrur olmama, hakkı yaşama ve yaşatmada sabırlı, dayanıklı ve dirençli olma gibi yardım şartlarını yerine getirip getirmediklerini, yardımı hak edip etmediklerini kendi

vicdanlarında duyurur onlara. Yoksa kendisi her şeyi zaten biliyordur ta baştan beri. Bu imtihan onlara bildirmek içindir, kendisi için değil...

Tabi bu arada inanmaları için düşünme ve ikna olma devreleri uzun süren insanlara da mühlet ile fırsatlar verilmiş olur. Allah (azze ve celle) insanı değerli kılmıştır ve kolay harcamaz, gözden çıkarmaz hemen, ıskartaya çıkarmaz tabiri caizse bir çırpıda. Her suç işleyeni hemen cezalandırmaz

İyi ki öyle yapar. İnsanlar “çekirge bir sıçrar, iki sıçrar, sonunda yakayı ele verir.” demişler. Allah (azze ve celle) yerine göre insanın yüz sıçramasına, bin sıçramasına da mühlet verir. Aklını başına alan kurtulur. Alamayan için bu mühlet nimeti bir “istidraç” olur sonunda.

Allah (azze ve celle) insanı sever ve değer verir dedik. Normali de bu. Hz. Nuh (as) gibi bir peygamberini bin yıl inkarcılara tebliğ ile görevlendirmesi, daha nice Peygamberlerini laf anlamaz kavimlerine göndererek yıllarca onca eziyet ve işkencelere rağmen tebliğe devam ettirmesi, şikayet edenlere “size düşen tebliğdir, hidayet bize ait” demesi, o kadar suçlarıyla da kalmayıp, bir de “doğruysan, hadi getirsene azabı” diyerek alaycı meydan okuyanlara hilim ile davranıp hemen azap etmemesi, ne kadar düşündürücüdür değil mi?

Ve dine hizmet ve davet hayatımızda bize ne kadar büyük dersler ve ibretler vermeli değil mi?

Kimseyi defterden silmemeli, hiçbir insandan umut kesmemeli, hiçbirini gözden çıkarmadan tebliğ ve irşada devam etmeli.

Allah Teala bütün bu verilen mühlet aralarında inananlara derin muhasebe yapma imkanlarını sağlar ve arkasından müjdeyi verir:

“Bak işte! Gerçekten Allah'ın yardımı yakındır.”¹²¹

---

¹²¹ Bakara, 2/214.

Yardım öncesini görmek için ayeti baştan okumamız gerekiyor:

“Yoksa siz, kendinizden önce gelip geçenlerin hali (uğradıkları sıkıntılar) başınıza gelmeden cennete girivereceğinizi mi sandınız? Onlara öyle yoksulluklar, öyle sıkıntılar dokundu ve öyle sarsıldılar ki, hatta peygamber ve beraberinde iman edenler: "Allah'ın yardımı ne zaman?" derlerdi. Bak işte! Gerçekten Allah'ın yardımı yakındır.”¹²²

Bir önceki ayet konuyla hayli ilgili ve çok enteresandır: “İnsanlar tek bir ümmetti. Ayrılmaları üzerine Allah, rahmetinin müjdecileri ve azabının habercileri olmak üzere peygamberler gönderdi ve beraberlerinde hak ile ilgili kitap indirdi ki, insanların, aralarında ihtilaf ettikleri şeyler hakkında hakem olsun. Bunda da sırf o kitap verilenler, kendilerine bunca deliller geldikten sonra tuttular, aralarındaki hırs ve kıskançlık yüzünden anlaşmazlığa düştüler. Bunun üzerine Allah kendi izniyle, iman edenleri, onların hakkında anlaşmazlığa düştükleri hakka, ulaştırdı. Allah, dilediğini doğru yola iletir.”¹²³

Evet, önce tevhid vardı, iman vardı, İslam vardı. Çünkü ilk insan Hz. Adem (as) idi ve O bir peygamber idi. Hz. Adem ile Havva'dan ve bunların çocukları ile torunlarından oluşmuş olan küçük çaptaki ilk insan topluluğuna, bu toplumun henüz düşünce ve inanç farklılıklarının baş göstermeden önceki haline işaret ediliyor ayet-i kerimede.

Kur'an-ı Kerim, burada insanlığın ortak bir kaynaktan geldiğini belirtiyor. Bu ortak kaynak ilk insanlık ailesinin, yani Hz. Adem ve Havva ailesinin çocuklarıdır. Yüce Allah bütün insanlığı tek bir küçük ailenin ürünü olarak yaratmayı diledi. Böylece insanların hayatına aile ilkesini yerleştirdi, bu kurumu toplumun ilk tuğlası yaptı.

---

¹²² Bakara, 2/214.

¹²³ Bakara, 2/213.

İnsanlar, bu ilk ailenin çerçevesi içinde bir süre boyunca aynı sosyal düzeyde, aynı doğrultuyu ve düşünceyi benimsemiş olarak yaşadılar. Bu arada çoğaldılar, sayıca artış gösterdiler, farklı yerlerde yaşamaya yöneldiler, hayat standartları gelişti, bir yandan da daha önce yapılarında potansiyel olarak varolan çeşitli yetenekler ortaya çıkmaya başladı. İnsanları bu potansiyel yeteneklerle donatarak yaratmış olan Allah'tır. O, bunu kendince bilinen bir hikmete dayalı olarak yarattı. O, bunun yanısıra yeteneklerin, enerjilerin ve istikametlerin çeşitliliğinin ardında hayat için yararlı olduğunu da biliyordu.

Bunun üzerine, insanlar arasında düşünceler farklılaştı, birbiriyle uyuşmayan görüş açıları belirdi, birden çok yaşama tarzları ortaya çıktı ve çeşitli inanç sistemleri doğdu. İşte o zaman da yüce Allah müjdelemekle ve uyarmakla görevli olarak peygamberleri gönderdi:

Elmalılı'nın da ifade ettiği gibi Hz. Adem'in peygamberliği ilk peygamberliktir, yeryüzüne ilk gelenlerin akılları bununla ilerlemiş; dünya sevgisi, çeşit çeşit şehvetler ve insanlığın görüş ayrılıklarına düşmeleri üzerine ikinci peygamberlik olayı meydana gelmiş ve kitaplar inmiştir...

Ayetin devamı, bize Hakk'ın birliğinin bu şekilde ezeli olduğunu ve toplumsal sırrın başlangıcını, ilahî irşadların yapılış şekillerini, hukukun ve kânun koymanın ilk şartlarını ve peygamberlerden sonra, onlarla yarış ederek açık naslara karşı görüş ayrılıkları çıkaran ve hukukun kurallarını zulüm ve zorbalıkla çiğnemeye kalkışanların ortaya çıktığını açıklamaktadır. O halde "insanlar" kelimesini, genel anlamından ve "ümme" kelimesini açık anlamından çıkarmaya bir neden yoktur...

Bu âyetten şu da anlaşılıyor ki, Allah (azze ve celle)'tan aldıkları din birliği içinde birbirlerine "kardeş" olan her peygamber, zamanında gönderildiği insanlar arasında üzerinde görüş ayrılığı olan Allah'ın emrini açıklayarak ayrılıkları ortadan kaldırmış ve tevhidi öğretmiştir. Bu konuda açık naslar ve kesin deliller getirmiştir. Bu nedenle mü'minlerin ve âlimlerin görevi, hakkında nas olan bir konuda görüş ayrılığı çıkarmak değil;

nasların hüküm getirmedeği hukuki olaylarda açıklanmayan delillerden hak ve gerçekleri araştırmakla görüş ayrılıklarını ortadan kaldıracak hükümleri çıkarabilmek ve böylece "icmâ-ı ümmet" in yollarını ilmen ortaya koymaktır.

Kıscası, kişisel görüş ayrılıkları olmasaydı, insanlar hakime, hükme ve ceza hükümlerine muhtaç olmayacaklardı. Ve çeşitli milletler ortaya çıkmayacaktı. Savaşa, vuruşmaya, hükme, hükûmete gerek kalmayacak, fitratın, yani yaratılışın kânunları yeterli olacaktı.

Mademki görüş ayrılığına düştüler ve ferdî anlaşmazlıklardan millî anlaşmazlığa da geçtiler. O hâlde Hak düşmanları ile boğuşmaya mecbur olacaklardır. Bununla boğuşabilmek için de kendi aralarında Hakk'a iman ve ona uymakla yardımlaşma ve Hakk'ın koruması sayesinde dünyada ve ahirette korunmak ve genel bir barış ortamını kurmakla yükümlüdürler."¹²⁴

Öyleyse geçmişte hak ile batıl arasında cereyan eden mücadele, haliyle Resulullah (sallallahu aleyhi vesellem) döneminde de aynen devam edecektir. Nitekim bir sonraki ayet bunu bildiriyor:

“Yoksa siz, kendinizden önce gelip geçenlerin hali (uğradıkları sıkıntılar) başınıza gelmeden cennete girivereceğinizi mi sandınız? Onlara öyle yoksulluklar, öyle sıkıntılar dokundu ve öyle sarsıldılar ki, hatta peygamber ve beraberinde iman edenler: "Allah'ın yardımı ne zaman?" derlerdi. Bak işte! Gerçekten Allah'ın yardımı yakındır.”¹²⁵

Her zaman elimizin altında ilk baktığımız tefsir olan Elmalılı merhumdan ayetin açıklamalarını takip edelim:

“Şimdi bu hidayet gelmekle ey Muhammed ümmeti! Siz, sizden önce geçen ümmetlerin durumu sizin başınıza hiç gelmeden, meşakkatler, sıkıntılar, çekmeden, bütün ilâhî hükümleri amelî ibadetler ile tatbik etmeden, sırf iman ile "dâr-ı selâm" (barış yurdu) olan cennete girivereceğinizi mi

¹²⁴ Bk. Elmalılı Hamdi Efendi, Bakara 2/213. ayetin tefsiri.

¹²⁵ Bakara, 2/214

zannettiniz? O geçmiş ümmetlerin başına nice sıkıntılar ve çaresizlikler geldi de, sarsıldılar, o kadar sarsıldılar ki, hatta başlarında bulunan peygamber ve onunla beraber iman edenler "Allah'ın yardımı ne zaman?" diyecek dereceye vardılar.

Ancak iyi biliniz ki, Allah'ın yardımı mutlaka yakındır. Siz bu iman ve hidayetten ayrılmadıkça, yakında o yardımı görecek, muradınıza ereceksiniz.

Resulullah, Mekke'de müşriklerin karşı gelmesinden sonra, muhacirler ile yurtlarını ve mallarını bırakarak Medine'ye hicret ettiği zaman, öncelikle Yahudilerin düşmanlıklarıyla karşılaşmıştı. Bu sebeple bu âyet indi. Uhud veya Hendek savaşları nedeniyle indiği de rivayet edilmiştir.

Bu âyet gösteriyor ki "İttirat" (düzgün bir biçimde olayların bir birini izlemesi) kanunu gereğince, Muhammed ümmeti, bütün eski milletlerin geçirmiş olduğu birtakım durumlarla yüzyüze gelecek, ayrılıklar görecek, karşı koymalara uğrayacak, sıkıntılar ve zorluklar geçirecek; sarsılmayıp dayananlar, sonunda başarılı olacaklardır.

İlk yaratılıştaki olduğu gibi, Hz. Muhammed'in peygamber olarak gönderilmesinden itibaren de insanlığın yaratılışı hakkın gerçekleştiği noktada yeni bir gelişme sağlamaya başlayacak, "Gerçekten zaman, Allah'ın yeri ve gökleri yarattığı günkü şekline dönmüştür." hadis-i şerifinin anlamına göre Hz. Muhammed'in asrı bütün ölçülere bir başlangıç olacaktır. Bundan sonra da dünyada hakka karşı yine azgınlık ve düşmanlık ortaya çıkacak, geçmiş milletler gibi gruplar meydana gelecek ve bütün bunlar içinde Peygamberin ve ashabının yoluna giden ve kitapla, sünnetle ve cemaat ile korunmasını bilip, Allah'ın birliğine imanı amellerin en özeli kabul eden hak taraftarları fırka-i naciye (kurtuluşa eren grup), "İnsanların içinden kimi vardır ki, Allah'ın rızasına ermek için kendini feda eder."¹²⁶ âyetinin delalet ettiği mânâyâ uygun hareket ederek sabır, sebat ve çabalarla, ilâhî yardıma erecek, hakkın üstün geldiğini görecek ve genel barışı

---

¹²⁶ Bakara, 2/207

kuracaklardır. Ve başarılı olmak için tarihten ibret alıp ona göre korunmalıdır.”

Bu âyetin, biraz önce de ifade edildiği gibi İslâm'ın başlangıç yıllarında müşriklerin şiddet ve baskılarından bunalan mü'minleri teselli etmek ve uyarmak amacıyla indirildiği rivayet edilmiştir. Ayetten anlaşılan odur ki, kesin zafer, iyilikler uğrunda gösterilecek fedakarlıklara bağlıdır. Bu ilâhî yasa Kur'an'da sık sık hatırlatılmaktadır.

Daha önceki âyette Allah Teâlâ'nın mü'minlere hakkı gösterdiği, onları hidatete ve doğru yola yönelttiği belirtilmişti. Ancak bu, işin başlangıcıdır. Geçmişteki ümmetlerden bazıları, kötü duygularına kapılarak kutsal kitapları ve dolayısıyla dinleri konusunda derin ihtilâflara düşüp dalâlete saptıkları gibi, bazıları da yoksulluk ve sıkıntılarla sınanmışlardı. Sonuna kadar dayanan ve direnenler, Allah'ın yardımının geleceği konusunda ümitlerini yitirmeyenler, hem ilahi yardımı, hem de cennetini kazanmışlardır. Bu Allah'ın bir kanunudur.

Şu halde kimsenin muaf olmadığı bu denemeden İslâm ümmeti de gerektiğinde geçecektir:

“İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece "İman ettik" demeleriyle bırakılacaklarını mı sandılar? Andolsun ki, biz onlardan öncekileri de imtihandan geçirmişizdir. Elbette Allah, doğruları ortaya çıkaracak, yalancıları da mutlaka ortaya koyacaktır.”¹²⁷

Bu ayetlerle terbiye edilen Hz. Muhammed ve onun ashabı da, tıpkı eski peygamberler ve onların ümmetleri gibi imanları uğruna eziyet ve işkencelere katlanmışlar, aç ve susuz kalmışlar, açlık ve korku sınavını atlatmışlar, yurtlarından ve yuvalarından ayrılmayı gözlerine almışlar, hatta cihad ve şehadeti aşk ve iştiyaka dönüştürmüşler, kısacası bedensel zevk, şehvet ve rahatlarını seve seve Allah (azze ve celle) yolunda terk etmişlerdir. Allah'ın rahmetinden asla ümitlerini kesmemişler, aksine "Allah'ın yardımı ne zaman gelecek!" diye sarsılmaz bir

---

¹²⁷ Ankebut, 29/2-3.

imanla onu bekleyerek, şartların gerekli kıldığı yöntemlerle mücadelelerini sürdürmüşlerdir.

Bir yoruma göre onlar, "Allah'ın yardımı ne zaman gelecek!" diye yakarırken, Allah'ın kendilerini düşmanları karşısında yenilgiye uğratmayacağına inandıkları için, "Muhakkak ki Allah'ın yardımı yakındır" diyerek, sordukları soruyu yine kendileri cevaplandırmışlar; "Ya rabbi! Va'dine güvendik, dayanıyoruz" demişlerdir. İşte bu fedakârlıkları Allah'ın yardım ve desteğini üzerlerine çekmiştir. Böylece hem dünyada zafere erip İslam'ı yaşatmışlar, güçlendirmişler, hem de cennete girmeye hak kazanmışlar; hatta içlerinden bazıları daha hayatta iken cennetle müjdelenmişlerdir.

Allah (azze ve celle)'ın ayette geçen "hak" ile ilgili sözü üzerinde mutlaka durmamız gerekir. Bu söz sadece ilâhi kitabın getirdiği bilgilerin "hak" olduğunu, bu hakkın kendi dışındaki insan sözleri, düşünceleri, sistemleri, değer yargıları ve ölçüleri hakkında adil hüküm ve son söz olsun diye indirildiğini kesinlikle belirliyor. Bu hakkın dışında bir başka hak, bu hükmün yanında başka bir hüküm ve bu sözden sonra başka bir söz geçerli olamaz. Biricik olan bu hak olmaksızın, bu hakkı insanlar arasındaki bütün ihtilafli konularda hakem yapmaksızın ve onun hükmüne itirazsız olarak boyun eğmeksizin insanlar arasındaki anlaşmazlıklar, uyuşmazlıklar ve ayrılıklar sona ermez, yeryüzünde huzur ve barış ortamı gerçekleşmez.

İşte mücadele bunun içindir ve bu mücadelede geçmişler için de söz konusu olan değişmez yasalar vardır. Bu yasalardan biri de yardım belli şartlardan sonra gelir ve bazen belli hikmetleri gözeterek gecikir.

Ancak geciken bu yardım çoğu kez daha mükemmel, yararı daha kapsamlı, tabiri caizse daha muhteşem olarak tecelli eder. Ve bir gün Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam) Nasr suresini okurken, nübüvvetin zaferle bittiğinin mühürlü tescili sayılan şu ayetler, kimisini sevinç içinde bırakırken, kimisini de "risaletin bitmesi demek, vahyin indiği insanın gitmesi demektir" düşüncesiyle ağlatıyordu: "Allah'ın yardımı ve fetih geldiğinde ve insanların dalga dalga Allah'ın

dinine girdiklerini gördüğünde, Rabbini öğerek tesbih et, O'ndan bağışlanmanı dile. Çünkü O, tevbeleri çok kabul edendir.”¹²⁸

Şu ayet de aynı gerçeğe vurgu yapar:

“Yoksa Allah içinizden cihad edenleri belli etmeden, sabredenleri ortaya çıkarmadan cennete gireceğinizi mi sandınız?”¹²⁹

Bu ayetlerin yorumunda Seyyid Kutup der ki:

“Karşılığı bilinmez gibi ortaya konan (istinkârî) bir soruda Kur'an-ı Kerim, Müslümanların, davalar, zafer ve yenilgi, iş ve karşılığına ilişkin düşüncelerini düzeltmekte, onlara, Cennet'in yolunun zorluklarla çevrili bulunduğunu, azığın da yoldaki eziyetlere sabretmek olduğunu, yoksa derinleşme ve arınmaya dayanmayan temenni ve uçucu idealler olmadığını açıklamaktadır.

"Yoksa siz Allah içinizdeki cihad edenleri ayırd etmeden ve sabırlıları belirlemeden Cennete gireceğinizi mi sandınız?"

"Sizler ölümle karşılaşmadan önce onu arzuluyordunuz. Oysa onu görünce bakıp duruyorsunuz."

Sorunun istinkârî oluşu, insanın diliyle "Ben Müslüman oldum ve ben ölüme hazırım" demesinin yeterli olduğuna, bu sözle iman yükümlülüklerini yerine getirdiğine, dolayısıyla Cennete ve Allah'ın hoşnutluğuna kavuşacağına ilişkin düşüncenin korkunç derecede hatalı bir düşünce olduğu uyarısında bulunmak amacına yöneliktir.

Çünkü bu, yaşanan deneyler, pratik sınavlar, cihad ve belayla karşılaşma, sonra cihadın sorumluluklarına ve belaların ağırlığına sabretmekle mümkündür.

Kur'an ayetinde önemli bir soruna dikkat çekilmektedir:

"Yoksa siz, Allah içinizdeki cihad edenleri..."

¹²⁸ Nasr, 110/1-3.

¹²⁹ Al-i İmran, 3/142

"..Ve sabırlıları belirlemeden.."

Mü'minlerin yalnızca cihad etmeleri yeterli değildir. Davanın zorluklarına karşı sabretmek de gerekmektedir. Zorluklar meydan savaşında yapılan cihadla bitmeyecek kadar sürekli ve çeşitlidir. Savaş alanındaki fiili cihad, imanın gerektirdiği ve sabretmeyi istediği davanın en hafif zorluğu olabilir. Hergün karşılaşılan birçok meşakkat vardır. İman ufkuna doğru istikamet bulmanın meşakkatidir. İmanın gerçeklerini teorik ve pratik olarak dengeli bir şekilde yerine getirme zorluğu; mü'minin, günlük hayatında beraber bulunduğu insanların nefislerinden ve başka özelliklerinden beliren insana özgü zaafırlara karşı o esnada sabır... Batılın üstünlük kazandığı, mücadele edip zafer kazanmaya başladığı dönemlerde sabır. Yolun uzunluğuna, mesafenin uzaklığına ve engellerin çokluğuna karşı sabır... Cihad, sıkıntı ve çarpışmanın zorluğuna ilişkin sabır... Rahatlığın vesvese ve nefsin saptırmalarına karşı sabır... İdeal ve dille söylenen sözlerle ulaşılamayan Cennetin zorluklarla çevrili yolunda cihadın sadece bunlardan biri olduğu bilinci ve daha nice işkenceye karşı sabır...

"Sizler ölümle karşılaşmadan önce onu arzuluyordunuz. Oysa onu görünce bakıp duruyorsunuz."

Böylece surenin akışı dille söylenen kelimelerden ibaret ölçüt ile karşılaştığı gerçek ölçüt arasında duygularında bir denge oluşturmak için, onları daha önce karşılaşmayı arzuladıkları ve savaş alanında yüzyüze geldikleri ölümle bir daha karşı karşıya getirmektedir.

Bununla söyledikleri her sözün muhasebesini yapmalarını, yüzyüze geldiklerinde karşılaştıkları gerçeğin dışında ruhların dahi pratik birikiminin durumunu ölçmelerini öğretmektedir. Böylece ağır olguların ışığında, sözün, ideallerin ve vaadlerin değerini takdir edebilirler. Sonra onlara, kendilerini Cennete ulaştıracak yöntemin sözlerin gerçekleşmesi, hayallerin somutlaşması ve gerçek bir cihad olduğunu öğretiyor. Yüce Allah bütün bunları insanların dünyasında pratik olarak gerçekleştirip öğretiyor.

Kuşkusuz yüce Allah, mü'minlerin bir çabası ve yardımı olmaksızın, ilk andan itibaren peygamberlerini, davasını, dinini ve hayat metodunu galip getirebilirdi. Ad, Semud ve Lût kavmine yaptığı gibi müşrikleri yok etmek için onlarla birlikte -ya da onlarsız- savaşınlar diye melekler indirebilirdi.

Ancak sorun zafer değildir.

Sorun bütün zaaf ve eksiklikleri, şehvet ve istekleri, cahiliyye ve sapıklıklarıyla beşeriyetin önderliğini eline almaya hazırlanan Müslüman ümmetin eğitilmesiydi. Beşeriyete önderlik, önder olacakların üstün bir şekilde hazırlanmalarını gerektiren önemli bir görevdir. Öncelikle, ahlâk gücünü sürekli hakk üzere bulundurmaya, zorluklara sabretmeyi, insan nefsindeki zaaf ve güç odaklarını bilmeyi, hata noktalarından ve sapıklık kaynaklarından ve bunların tedavi yöntemlerinden haberdar olmayı gerektirir. Sonra şiddette olduğu gibi bollukta, o gün kahredici ve acı gelen bolluktan sonraki şiddette de sabretmeyi gerektirir.

Yüce Allah bununla Müslüman cemaati, yeryüzündeki varlık sebepleri kıldığı o korkunç ve meşakkatli role hazırlamak için eğitiyordu. Kuşkusuz yüce Allah, şu geniş mülke halife kıldığı insanın nasibine bu meşakkatleri de eklemeyi dilemiştir.

Yüce Allah'ın Müslüman ümmeti önderliğe hazırlamaya ilişkin takdiri, değişik araçlar ve sebepler, farklı koşul ve olgularla kendi yoluna devam etmektedir. Bazen Müslüman kitlenin kesin zafer elde etmesi; böyle umutlanmaları, ilahi yardımın gölgesinde kendilerine olan güvenlerinin artması, zaferin tadını denemeleri, onun sarhoşluğuna sabretmeleri, şımarıklık, kibir ve gururu yenme güçlerini ölçmeleri ve alçak gönüllülükle Allah'a şükretmeleri, bazen de, Allah'a sığınmaları, şahsî güçlerinin gerçeğini algıladıkları ve Allah'ın metodundan en ufak bir sapmanın ortaya çıkardığı eksikliği öğrendikleri yenilgi, hüznün ve zorluk şeklinde yoluna devam etmektedir. Bu şekilde yenilginin acılığını denemelerine rağmen, arı gerçeğe sahip olmaları, içlerindeki zaaf ve eksiklik noktalarını öğrenmeleri, şehvetin etkilediği ye'sleri belirlemeleri, ayakların kaydığı hususları ortaya çıkarmaları ve böylece gelecek harekette

bütün bu olumsuzluklardan kurtulmaları ile batıla karşı üstünlük sağlarlar. Allah'ın takdiri, hiçbir değişikliğe ve sınırlandırmaya uğramadan zafer ve yenilgiden dersler çıkararak Allah'ın kanununa uygun olarak yoluna devam eder.

Bunların tümü, şu ayetlerde gördüğümüz gibi Kur'an'ın akışının Müslüman kitle için biriktirdiği Uhud savaşından elde edilen sonuçların bir yönünü oluşturmaktadır. Kuşkusuz bunlar, her zamanki Müslüman cemaat ve Müslüman nesiller için yararlanılacak birikimlerdir.”

Bu ayetlerin farklı yorumlarından faydalanmak için değişik tefsir çalışmalarına da bakmak ihtiyacı hissettik. Onlardan biri de Bayraktar Bayraklı'nın çalışması. Aynı ayetin tefsirinde şunları yazar:

“Yoksa siz, sizden önce gelip geçenlerin başına gelenler sizin de başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Yoksulluk ve sıkıntı onlara öylesine dokunmuş ve öyle sarsılmışlardı ki, nihayet peygamber ve beraberindeki mü'minler "Allah'ın yardımı ne zaman?" dediler. Bilesiniz ki Allah'ın yardımı yakındır.”¹³⁰

“Bu ayetten şu neticeleri çıkartabiliriz:

1. Yüce Allah, farklı inanca mensup gruplar arasında çatışma olacağı gerçeğini vurgulamakta; Bakara 213. ayetteki ihtilafların zamanla kavgaya, kavganın da savaşa dönüşebileceği olgusunu gözler önüne sermektedir.

Ayetin nüzul sebebi olarak kimileri Hendek savaşını, kimileri Uhud savaşını, kimileri de hicrete sebep olan sıkıntıları göstermektedir. Ayetin "Yoksa siz, sizden önce gelip geçenlerin başına gelenlerin sizin de başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız?" bölümü, yeni bir din ve peygamberin gönderildiği toplumlarda benzer olguların meydana geldiğini ve bunun bir süreç olduğunu anlatmaktadır.

---

¹³⁰ Bakara, 2/214.

Her peygamber ve onun mü'minleri memleketlerini bırakıp hicret etmiş, bazen de çetin mücadelelere girmişlerdir. Hemen hemen her peygamberin hayatında bir çeşit hicret vardır. Hz. Adem'in cennetten çıkarılması ile, Hz. Musa'nın Mısır'dan çıkışı, Hz. Muhammed'in Mekke'den Medine'ye hicret etmesi buna örnek gösterilebilir.

"Mum dibine ışık vermez" deyiminden hareket ederek diyebiliriz ki peygamberler, doğdukları toplumda etkili olmadıkları için, yabancıları aydınlatmak için hicret etmişlerdir.¹³¹

2. Cennetin yolu sıkıntı ve ızdıraplarla doludur. Bu sıkıntı ve ızdıraplara katlanmadan, cennetin önündeki engelleri aşmadan cennet denen ödüle kavuşmak, onu elde etmek mümkün değildir. Sosyal hayatta çekilen sıkıntı ve ızdıraplar insanları eğitmekte ve sabırlarını tecrübe etmektedir. Ankebut/1-2 ayetleri bu sıkıntı ve çilelerin imtihan olduğunu bildirmektedir:

“İnsanlar (sadece) 'inandık' demeleriyle bırakılacaklarını ve imtihana çekilmeyeceklerini mi sanıyorlar? Andolsun ki, Biz kendilerinden öncekileri de denedik, o halde (bugün yaşayanlar da sınanacak ve) elbette Allah, doğru davrananları ortaya çıkaracak ve yalancılara da kimler olduğunu gösterecektir.”

Sadakat gösterenlerle, yalandan iman edenleri belirlemek için imtihan şarttır. İmtihan bu farkı ortaya çıkaracaktır. İmtihanın soruları, sıkıntı, ıstırap ve çile olacaktır. Bu tarz imtihan, ilahî bir uygulamadır. Hz. Muhammed'in ümmeti de ondan öncekiler gibi bu imtihanı yaşamış ve yaşayacaktır.

---

¹³¹ Hicreti anlamada söylenen bu sözler iyi ve güzeldirler. Ama bir gerçeği de örtmemelidirler. Allah (azze ve celle) niye her kavme kendilerinden bir peygamber gönderdi acaba? Neden peygamberler, “ben de sizdenim, iyiliğinizi düşünürüm” anlamına gelen “ya kavmi” diyerek başlarlar sözlerine? Bunun faydalarını, güzelliklerini unutmayalım. Yoksa Allah (azze ve celle) peygamberlerini hicret ettirme yerine, daha baştan yabancılardan seçer ve görev mahalline gönderirdi.

İmanın cennete götürebilmesi için sosyalleşmesi, zorluklar karşısında sabır ve sadakate dönüşmesi gereklidir. İhtilafların doğurduğu mücadele, kavga, savaş ve onların getirdiği çilelere göğüs germek, onları çözmek, çok ciddi bir sınavı başarı ile geçmektir. Bu başarının ödülü de cennet olmaktadır. Âl-i İmran/142 ayeti de benzer bir mesaj içermektedir:

“Allah, (kendi yolunda) üstün çaba gösterdiğinizizi ve zorluklara karşı sabırlı olduğunuzu görmedikçe cennete girebileceğinizi mi sanıyorsunuz?”

Cihad denen üstün gayret ve çaba ile sabır, ilahî imtihanın soruları olarak takdim edilmekte, bunların bilinmesi ile de cennetin kime verileceği ortaya çıkacaktır. Demek ki cennete giden yol, Allah uğrunda cihad ve sabırdan geçmektedir. Dünyadaki üstün gayret ve sabrın karşılığı ahirette cennettir.

Buharî'nin Kitâb-u İkrâh'ının 1. hadisinde bu sıkıntıların neler olduğunu, geçmiş toplumların hangi belalarla karşılaştıklarını anlatan ve ilahî davanın mutlaka bir gün zafere ulaşacağını bildiren Hz. Peygamber, çilesiz zaferin olamayacağına işaret etmektedir.

3. Yoksulluk, sıkıntı ve korku geçmiş toplumlardaki iman edenlerin çilesini oluşturmuş ve imtihanların sorularını teşkil etmiştir.¹³²

Yukarıda ifade edilen Ankebut suresinin ilk ayetlerini (29/1-2) bir daha okuyalım isterseniz:

"İnsanlar sırf 'inandık' demekle; hiçbir sınavdan geçirilmeksizin bırakılacaklarını mi sanıyorlar? Biz onlardan önceki kuşakları sınavdan geçirdik. Bu sınav sonucunda Allah, doğru sözlüler ile yalancıları kesinlikle belirleyecektir."

Ayetler bir soruyla başlıyor. Demek yaygın bir yanlışlık var ortada ve ayetler çarpıcı bir üslupla reddediyor o anlayışı.

---

¹³² Bayraktar Bayraklı, Yeni Bir Anlayışın Işığında Kur'an Tefsiri, Bayraklı Yayınları: 3/53-54.

Reddediyor ve red gerekçesini de açıksa sunarak ikna ediyor. Evet, doğrularla yalançıların, samimiler ile istismarcıların seçilmesi gerekir. Çünkü insanlık ne çektiyse bu sinek gibi her hayra konan ve onları bozan istismarcılardan çekmiştir. Bir davaya inanmaz, davanın çilesini çekmez, ama dava hayırla sonuçlanır da bir yarar getirirse üzerine hemen üşüşür o sinekler. Hatta başkalarının da yararlanmasına karşı çıkarak kavga çıkarırlar, kemik için kapışanlar gibi. Bunların bilinmesi ve samimilerden ayıklanıp seçilmesi hem davanın, hem de dava sahiplerinin hayrınadır. İşte imtihan bunu ve bunun gibi daha başka faydaları ortaya çıkarmak içindir.

İman ve İslam, sırf dille bir şeyler söylemek değildir. İman, Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam)'in de dediği gibi *“ne temenni, ne de tahalli, yani kendini Müslümana benzetmekle olur. Tam aksine iman, kalpte yer tutan ve ibadet ve salih amelle desteklenendir.”*¹³³

Yine Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam)'in ifadesiyle *“iman ve amel iki arkadaştır. Bunlar ancak arkadaşıyla beraber olursa işe yararlar.”*¹³⁴

Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam)'in şu hadisi selefın iman tarifi olmuştı: *“İman kalp ile bilmek, dil ile söylemek, organlarla amel etmektir.”*¹³⁵

Bunlardan anlaşılıyor ki iman önce tasdik edip taraf olmak, sonra yaşamaktır. Bu ise muhaliflerden kaynaklanan bir çok sıkıntıyı beraberinde getirir. Bu yüzden, insanların "inandık" demeleri yeterli değildir. İçlerindeki cevheri daha da parlatan imtihanlardan geçmesi gerekir. Tıpkı ateşin altını eriterek, saf altın madeni ile karışımında bulunan diğer değersiz madenleri birbirinden ayırması gibi. Zaten fitne ve imtihanın arapçada sözlük anlamı da budur.

---

¹³³ Suyutî, Camiu's Sağir, 2/140.

¹³⁴ Suyutî, Camiu's Sağir, 1/127.

¹³⁵ İbn Mace, Mukaddime, 9.

Bu, Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam) ve ashabına uygulanan yeni bir yöntem değildir. Bu Allah (azze ve celle)'in insanlık için başından beri uyguladığı değişmez yasalarından biridir.

Allah (azze ve celle) her yaptığını hikmetle yapandır. Hiç şüphesiz sınavı kendisi için değil, bizim için yapmaktadır. Yoksa O insanın içini bilir. Ama burada ders alacak olan insanlardır. Taki herkes hesabını rahatlıkla versin ve toplum sağlam temeller üzerine otursun. Bilindiği gibi insanlar iç dünyalarından hesap vermezler. Hukuk zahire bakar. Ancak Allah (azze ve celle) içe de bakar. Yani davranışların altındaki iman ve ihlase.

Hiç şüphe yoktur ki, özellikle de ilk günlerde veya Müslümanların zayıf düştüğü, azınlıkta kaldığı zaman ve zeminlerde imanı korumak zor bir iştir. Elde ateş taşımak gibi acıttıcı ve yakıcı olaylarla karşılaşmak sıradan işlerden sayılır. İslam'ın bir emanet olarak ellerinde olduğunu, onu kendisi de yaşayarak başkalarına ulaştırmak zorunda bulunduğunu bilen insanlar, bütün kişisel hesaplarını, dünyalık çıkarlarını, hatta toplum içindeki iyi bilinerek kazanılan ün ve şöhretlerini, izzet ve şereflerini, Allah (azze ve celle) yolunda yitirme ile baş başa kalacaklarını bilir ve bilerek Allah (azze ve celle)'ı seçerler. İşte imanın tadı da burada alınır. İman burada ete kemiğe bürünür. Burada ayaklar durur veya kayar. İşte burası imtihan alanıdır. Yalancılar ve istismarcılar burada belli olur. Emaneti yüklenmeye liyakat burada kazanılır. Ve bu insanlarla dava yürür ve başarıya erer.

Geçmişte yaşanan imtihanlara benzer zorlu sınavlardan geçilen zamanlardır bizim yaşadığımız günler de. İslam'ı yazanların, konuşanların susturulmak için mahkeme mahkeme dolaştırıldığı, sürgün edildiği, zindana atıldığı, işinden, eşinden, aşından, arkadaşından edildiği, işyerlerinin denetlenerek olmadık bahanelerle engellendiği zamanlar. Saçılan dehşet havasıyla arkadaşlıklarından korkulan insanlar haline getirilerek inananların yalnızlaştırıldığı zamanlar. Yazarını "Zor Zamanda Konuşmak" gibi başlıklar atmağa mecbur hissettirecek kitaplar yazıldığı zamanlar. Korkakların, kaypakların, ahmakların

utanarak susmak yerine mücahitlere akıl (!) verdiği zamanlar. Ya da ‘‘Bir zamanlar biz de böyleydik’’ diyerek, çaktırmadan ‘‘acemi aylak’’ demeye getiren zamanlar...

Bu hepisinden de acı mı ne?!..

Kardeşlerinin kendisini zalimlerin, zorbaların, hak hukuk tanımazların, acımasızların karşısında ileri sızlayarak da olsa yardımsız bırakmasını insan anlayabilir.

Oturdukları makamda kalabilmeleri, lojman, araba, hizmeti tahsisi gibi nimetlerden yararlanabilmeyi ancak taviz vermede görebilen dava arkadaşlarının (!) ihtiyaç anındaki suskunluklarını anlayabilir.

İnsanın korkaklık, mal ve makama düşkünlük, şan ve şerefe vurgunluk gibi zayıflıklarını anlayabilir.

‘‘Bizim tarlamız tekerleklidir, yağmur nereye yağarsa oraya götürürüz’’ diyen uyanıkları anlayabilir.

Ama zalimlerin yanında saf tutup da mazlumlarla alay etmeyi anlayamaz. Anlayamaz ve affedemez.

Onlara Akif’in dediği gibi ‘‘Hey sıkılmaz, ağlamazsan, bari gülmekten utan’’ diyoruz. Tevbe her şeyi değiştirir tabi. Ama içten gelen ve hiçbir beklentisi olmayan tevbe.

Yoksa ‘‘şartlar değişti, şimdi ‘istikbal’ bunların yanında’’ diye yapılan, yeni bir kemik kapmanın vesilesi sayılan tevbe değil.

Bizim nice hatiplerimiz, yazarlarımız, sanatçılarımız var. lyorlar, üzerlerinde devlete karşı zindan borçları var. Ama zindan onları susturamamış. Oradan oğullarına, dava arkadaşlarına yazıyorlar:

*Mehmed'im, sevinin, başlar yüksekte!
lsek de sevinin, eve dnsek de.
Sanma bu tekerlek kalır tmsekde
Yarın, elbet bizim, elbet bizimdir.*

*Gün doğmuş, gün batmış; ebed bizimdir!*¹³⁶

Ölüyorlar da devlet televizyonlarında bir kelimeyle olsun adları geçmiyor. “Bir mısrası bir millete şeref vermeye yeter” dedikleri şairler, İslam’ı seçince unutulup gidiyorlar. Yok kabul ediliyorlar.

Bazen sadece kendileri değil, sülalesi aynı cezayı beraber çekiyorlar. Hiçbir şeyden haberi olmayan masum bebekler bile, babalarının, dedelerinin zamanında yediği damgadan ötürü “sakıncalı adam” olarak denetim ve gözetim altında acı ve işkencelere maruz kalıyor.

İşte onlardan biri, davanın zorluğunu şöyle anlatıyordu:

SAKARYA DESTANI

*Eyvah, eyvah Sakaryam, sana mı düştü bu yük?
Bu dava hor, bu dava öksüz, bu dava büyük!..
Ne ağır imtihandır, başındaki, Sakarya!
Binbir başlı kartalı nasıl taşır kanarya?
İnsandır sanyordum mukaddes yüke hamal;
Hamallık ki, sonunda, ne rütbe var, ne de mal.
Yalnız acı bir lokma, zehirle pişmiş aştan;
Ve ayrılık, anneden, vatandan, arkadaştan;*

.....
*Viedan azabına eş, kayna kayna Sakarya,
Öz yurdunda garipsin, oz vatanında parya!
İnsan üç beş damla kan, ırmak üç beş damla su;
Bir hayata çattık ki, hayata kurmuş pusu.
Geldi ölümlü yalan, gitti ölümsüz gerçek;
Siz, hayat süren leşler, sizi kim diriltecek?
Kafdağını assalar, belki çeker de bir kıl!
Bu ifritten sualin, kılını çekmez akıl!
Sakarya, saf çocuğu, masum Anadolu'nun,
Divanesi ikimiz kaldık Allah yolunun!*

¹³⁶ Necip Fazıl Kısakürek, Çile, Vüyük Doğu y. İst. 1974, s.

*Sen ve Ben, gözyaşıyla ıslanmış hamurdanız;
Rengimize baksınlar, kandan ve çamurdanız!
Akrebın kıskacında yogurmuş bizi kader;
Aldırma, boyle gelmiş, bu dünya böyle gider!
Bana kefendir yatak, sana tabuttur havuz;
Sen kıvrıl, ben gideyim, son Peygamber kılavuz!
Yol onun, varlık onun, gerisi hep angarya;
Yüzüstü çok süründün, ayağa kalk, Sakarya!..¹³⁷*

Bunu istismarcılar görür de o davada devam ederler mi? İmtihan, saf olanlakirli ve karışık olanı işte böyle seçer ve bu her zaman gereklidir.

İmtihanın en çetini, hedefe yaklaştıkça çekilir. İş ciddiye binmiştir ve hak ile batıl ölümüne bir kavgaya tutuşmuştur. Orada batıl, ne hak dinler ne hukuk. Psikolojik savaşın bütün taktikleriyle hasmının üzerine çullanır ve iradesini çözer bitirmeye, ya da yıldırma, vazgeçirmeye çalışır. Buna inananların hazır olması, buna katlanacak iman, bilgi ve tecrübeyi önceden edinmesi gerekir. İç ihtilaflardan korunarak birlik ve beraberliğin en temel şartlarından biridir bu.

Tam da bu sıralarda, tam da “zurnanın zırt dediği yerde” ilahi yardım gecikirse, gözler döner semaya ve “İlahi!... Yardımın ne zaman?” demeye başlar. Yukarıda ayetlerde görmüştük, demek yardım artık çok yakındır. İnsan dayandıkça, direndikçe her adımda biraz daha yaklaşır yardıma ve zafere. Bunu da unutmamak gerekir. En fazla sancı, doğum yaklaşırken yaşanır. Buradan da anlaşılıyor ki imtihan, eziyet çektirmek için değil, olgunlaştırmak, yetkinleştirmek, kıvama erdirmek içindir. Bir de şu var; dışardan çok zor gibi görünen imtihanlar, yaşama geçtiklerinde çok basitleşir ve kolaylaşırlar. Tıpkı namazın kılmayana çok zor gelmesi gibi.¹³⁸ Taş taşımaktan daha zordur namaz kılmak beynamazlara. Teravihe gitmemek için tuvalete

¹³⁷ Necip Fazıl Kısakürek, Çile, Vüyük Doğu y. İst. 1974, s.231

¹³⁸ “Bir de sabırla, namazla yardım isteyin. Şüphesiz bu, (Allah'a) saygılı olanlardan başkasına ağır gelir.” (Bakara, 2/45.)

saklanan arkadaşlarımı bilirim. Mis gibi mescidde oturmaz, namaz bitene kadar ayakta, pis kokulu tuvaletten çıkmazlardı.

Bu bakımdan imtihan yıldırmmamalı. Kaldı ki Allah (azze ve celle)'ın yardımı ve zaferi kesindir, garantilidir. Kendisi görür veya görmez, önemli değil. Yaptıkları kayıt altındadır ve mükafatı daha da artacaktır.

Hatta zaferin kendisi de bir imtihandır. Onu hazmetmek, ondan ötürü şımarmamak, gururlanmamak, ele geçen imkanlarla haksızlıklar yapmamak, zaferden sonra da hukukun üstünlüğünü sağlamak, zafer kazanmak kadar önemlidir. Görmeden gitmesi, bu imtihanlardan haliyle kurtulması demektir.

Aslında inkarcılar bile ders almalılar bundan. Niçin şu adam, bunca sıkıntılara, eziyet ve işkencelere katlanıyor? Nedir bir kere geldiği dünyada hayatını hiçe saydıracak kadar değerli olan? Nasıl bir iman, nasıl bir davadır bu? Bunu tanımak gerekmez mi?

Bir hadiste Peygamber efendimiz -salât ve selâm üzerine olsun- şöyle buyurmaktadır:

"İnsanlar arasında en ağır imtihandan geçirilenler peygamberlerdir. Sonra salih kişiler gelir. Bu böylece devam eder gider."

İnsan dini duygularının yoğunluğu ve hayatını yönlendirmesi derecesine göre imtihandan geçirilir. Allah (azze ve celle)'a yakınlık derecesine göre bela ve musibetleri artar. Bundan şikayet etmek uygun olur mu? Olmaz tabi. Zaten Allah dostları şikayet etmez. Onlar, demin gördük ya, "Neylese güzel eyler" diyenlerdir. "Keşke", onların hayatında olmayan bir kelimedir. Keşke bizim hayatımızda da olmasa...

Bir de akla şu soru gelebilir: "Peki mü'minlere bu eziyet ve işkenceleri yapanlara ne olur? Keselerine kalır mı bunlar? Hiç kalır mı? Eninde sonunda mahvolur giderler. Geçmiş Peygamber Efendilerimiz (Aleyhimu's Salatu ve's Selam) ve sevgili Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam)'in gördüğü ilahi yardımı anlatırken, düşmanlarının nasıl helak olduklarını da

görmüştük. Burada Kur'an'dan iki tarafı da anlatan bir kıssa sunarak konumuzu bitirelim:

“ Buruc suresi”

- 1 - Burçlar sahibi gökyüzüne,
- 2 - Vaad olunan o güne,
- 3 - Şahitlik edene ve edilene andolsun ki,
- 4 - Kahroldu o hendeğin sahipleri,
- 5 - O çıralı ateşin,
- 6 - Hani o ateşin başına oturmuşlar,
- 7 - Mü'minlere yaptıklarını seyrediyorlardı.
- 8 - Mü'minlere kızmalarının sebebi de, onların yalnız çok güçlü ve övgüye lâyık olan Allah'a iman etmeleri idi.
- 9 - O Allah ki, göklerin ve yerin hükümranlığı O'nundur ve Allah her şeye şahittir.
- 10 - İnanan erkek ve kadınlara işkence yapıp sonra da tevbe etmeyenlere cehennem azabı ve yangın azabı vardır.
- 11 - İnanan ve iyi amel yapanlar için de altından ırmaklar akan cennetler vardır. İşte büyük kurtuluş odur.
- 12 - Kuşkusuz Rabbinin yakalaması serttir.
- 13 - Yoktan o yaratır ve tekrar o diriltir.
- 14 - Bununla beraber çok bağışlayandır, çok severdir.
- 15 - Arş'ın sahibidir, yücedir.
- 16 - Dilediğini yapandır.
- 17 - O orduların kıssası sana geldi mi?
- 18 - Yani Firavun ve Semud'un? ¹³⁹
- 19 - Fakat o inkarcılar hâlâ bir yalanlama içinde.
- 20 - Oysa Allah onları arkalarından kuşatmıştır.
- 21 - Hayır o şerefli bir Kur'an'dır.
- 22 - Levh-i Mahfuz'dadır.

Allah Erleri Eksik Olmaz

Belki bu imtihanın zorluklarından gözü yılan birisi için burada şöyle bir soru akla gelebilir: “Peki böyle zor zamanlarda

---

¹³⁹ Buruc, 85/1-22

eziyet ve işkencelere katlanarak İslam davasını devam ettirmeğe çalışan hiçbir kimse olmazsa ne olacak? Yani insanlar toptan Allah (azze ve celle)'tan, Allah (azze ve celle)'ın dini İslam'dan yüzçevirirlerse, dünyanın durumu ne olur?"

Böyle bir şey olmaz. Allah (azze ve celle) insanı onurlu yaratmıştır. Kaldı ki bu Müslümanlara bir hakarettir. Peygamberimizin ifadesiyle "*İmanın tadını alan bir Müslüman, imandan sonra küfre dönmeyi, diri diri bir ateş çukuruna girip yanmaktan daha çirkin görür.*"¹⁴⁰

Şu hadisleri bir de bu açıdan okuyalım:

H. Enes radiyallahu anh anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki:

"Mükâfaatın büyüklüğü belânın büyüklüğü ile (orantılıdır). Allah bir cemaati sevdi mi onları musibete müptela eder. Kim bundan razı olursa Allah da ondan razı olur, kim de razı olmazsa Allah da ondan razı olmaz."¹⁴¹

Mus'ab İbnu Sa'd, babası radiyallahu anh'tan naklediyor: "Der ki:

- Ey Allah'ın Resûlü! dedim, insanlardan kimler en çok belaya uğrar?

- *Peygamberler, sonra büyüklükte onlara ve bunlara yakın olanlar. Kişi diyaneti nisbetinde belaya maruz kalır. Kim dininde şiddetli ve sağlam olursa onun belası da şiddetli olur. Şayet dininde zayıflık varsa, Allah onu da diyaneti nisbetinde imtihan eder. Bela kulun peşini bırakmaz. Tâ o kul, hatasız olarak yeryüzünde yürüyünceye kadar, buyurdu.*¹⁴²

Az yukarıda "Buruc Suresi" geçmişti değil mi?

¹⁴⁰ Buhârî, İman 9, 14, İkrâh 1; Müslim, İman 67, (43); Tirmizî, İman 10, (2626); Nesâî, İman 3, (8, 96); İbnu Mâce, Fiten 23, (4033).

¹⁴¹ Tirmizî, Zühhd 57, (2398).

¹⁴² Tirmizî, Zühhd 57, (2400).

“Geçti ama, onlar da tarihte gelip geçtiler. Geleceğe nasıl bir garanti olabilirler ki?” diyenlere, “Endişe etmeyiniz. Bu konuda hem Allah (azze ve celle)’ın, hem de Peygamber Efendimiz (Aleyhi’s Salatu ve’s Selam)’ın va’d ve müjdesi vardır,” deriz.

Ama soruda gereksiz yere ısrar edilir de “Endişe ediyoruz. Farz-ı muhal bütün Müslümanlar yok oldu diyelim, o zaman ne olacak?” diye sorulursa, cevabı verilir.

Nasıl mı? Gayet basit. Önce bütün Müslümanlar yok olmaz. Çünkü Peygamber Efendimiz (Aleyhi’s Salatu ve’s Selam)’ın müjdesi vardır: “*Ümmetimden kıyamete kadar hak üzerinde olan bir topluluk daima var olacaktır.*” Buyuruyor.

Olmaz ya, dediğiniz gibi farz-ı muhal böyle bir topluluk olmadı. Var olan Müslümanlar da Allah (azze ve celle) korusun dinlerinden döndüler. O zaman da bu sorunun cevabı gayet basittir: Allah (azze ve celle) onları giderir ve yerine yolunda aslanlar gibi cihad eden inananlarını getirir. Bu yeri geldiğinde işlenecek önemli bir konudur. İşte size tenbih kabilinden iki ayet:

“Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse, bilsin ki Allah yakında öyle bir toplum getirir ki, Allah onları sever, onlar da Allah’ı severler; mü'minlere karşı yumuşak, kâfirlere karşı da onurlu ve şiddetlidirler; Allah yolunda mücadele eder, hiçbir kınayıcının kınamasından da korkmazlar. Bu, Allah’ın bir lütfudur, onu dilediğine verir. Allah, geniş ihsan sahibidir, her şeyi çok iyi bilendir.”¹⁴³

“Eğer siz Hakk’tan yüz çevirerseniz Allah yerinize başka bir kavim getirir. Sonra onlar sizin gibi olmazlar”¹⁴⁴

Yaşadığımız çağda İslam dünyasında yaşanan ve tarihte benzeri görülmemiş bulunan bir çeşit irtidadı, yani kültür ve medeniyet değiştirmeden kaynaklanan bilinçli yada bilinçsiz dinden dönmeleri de konu ettiğimiz “İnançta Arınma” adlı kitabımızda biz bunu anlatmıştık. Teferruatı oraya havale ederek burada kısa bir açıklama yapalım.

¹⁴³ Maide, 5/54.

¹⁴⁴ Muhammed, 47/38.

Yukarıda “Allah (azze ve celle) alemlerden müstağnidir.” demiştik. Evet, Allah (azze ve celle)'in kimseye ihtiyacı yoktur. Allah (azze ve celle) tabiri caizse “kokmuş ciğer satmıyor”, ihtiyacı olan alsın İslam'ı. Canı isterse Müslüman olsun. O kadar delilleri sıraladıktan, cehennemle uyarıp cennetle müjdeledikten sonra da Rabbimizin ifadesi ortadadır:

“Dileyen Rabbine bir yol tutar.”¹⁴⁵

Eğer insanın mutlu olmak gibi bir derdi varsa, bilsin ki bunu İslam'dan başka bir yerde gerçekleştiremez. İnsan İslam'a muhtaçtır, hatta mecburdur, mahkumdur, anlasa da, anlamasa da. Allah (azze ve celle) kimseye özel torpil yapmaz, adam kayırmaz demiştik. Eğer bir gurup insana bu muameleyi yapıyorsa, bu onların bu muameleye layık olmalarındandır.

Kimdir bunlar? Bu, bizim “Maide 54 kahramanları” dediklerimiz? Kim özgür iradesiyle istiyor ve çabalıyorsa, kim layık oluyorsa onlar... ne bir ırk, ne bir sınıf, ne bir coğrafya, ne de özel bir zaman özel bir tercih için öncelikli değildir. Elmalılı güzel söylüyor:

“Anlaşıyor ki, dinden dönme bir olaya mahsus olmadığı gibi, bu kavim de belli bir kavimden ibaret değildir. Dinden dönenlerin zararlarına karşı olmak ve onların terkettikleri saadet mevkiini işgal etmek üzere kıyamete kadar zaman zaman nöbetle gelecek ve ilâ-yı kelimetullah (Allah'ın kelimesini yükseltmek) ile İslâm'a hizmet edecek birçok toplumlara işaretler ki, anılan vasıflar bunların mümeyyiz (ayırıcı) vasıflarını ve birleşme yönlerini teşkil eder. Şu halde bunların hepsini ancak alîm olan (çok iyi bilen) Allah Teâlâ bilir.

Burada itikat (iman) itibarıyla dinden dönme değil, amel bakımından da dinden dönme bahis konusudur. Vaktiyle Yahudilerin Hristiyanlara, Hristiyanların Müslümanlara mevkiyi terkettikleri gibi, İslâm nimetinin kadrini bilmeyen nankörler de onun kıymetini bilecek, şükürünü eda edecek yeni bir Müslüman kavme mevkiyi terketmeye mecbur olacaklardır. İnsanlık tarihi,

---

¹⁴⁵ Nebe, 78/39.

İslâm tarihi bunun büyük küçük misalleriyle doludur. Fertleri, küçük toplumları bırakalım da en büyük misallerini alalım: Önce Araplar, kavimden kavime bu hizmeti yapmışlar, bundan sonra Emevilerin son zamanlarında olduğu gibi bu hizmet, Araptan Aceme doğru geçmiş, hadis-i şerifin de gösterdiği üzere Fars kavmi maddî ve manevî olarak İslâm'a çok büyük hizmetler etmiş, sonra bunlar da aynı hale gelmiş, bu defa da Allah Türkleri göndermiş, Arapların, Farsların kıymetini bilemeyip kaybettikleri İslâm devletini ele alarak İstanbul'a ve oradan yeryüzünün her kıtasına yaymışlardır. Şu halde "Ebnâ-i Fâris" hadisinin delaleti ve İstanbul'un fethi ile ilgili hadisin açıklığı ve "Umulur ki Allah, bir fetih ihsan eder ve katından bir emir getirir." (Maide, 5/52) ilâhî vaadinin mutlak oluşu ve işareti ile Türkler de, müjdesine girmişlerdir. Demek ki, onlar da bu nimetin kadrini, kıymetini bilmez, küfür ve küfrâna doğru giderlerse yerlerini Allah'ın göndereceği diğer bir topluma terketmeye mecbur olacaklardır. Ve kim bilir lutfu geniş ve ilmi çok olan Allah kıyamete kadar daha ne toplumlar gönderecektir. İşte tâ yukarıdan "Allah'ın üzerinizdeki nimetini anın" hatırlatmasından beri gelen ve daha devam edecek olan açıklamaların geliş ve akışına göre meâlin özeti bu noktada toplanmaktadır."¹⁴⁶

Evet, hiç olmadık zamanda Allah (azze ve celle) mukaddes emaneti kan ter içinde yüklenecek kahraman insanları yaratarak şanlı bir mücadelenin destanlarını yazdırır. Ve arkadan gelenler de minnet ve şükran duygularıyla okur bu destanları gözyaşları içinde:

*Gideriz, nur yolu izde gideriz,
Taş bağırdada sular dizde gideriz,
Bir gün akşam olur biz de gideriz,
Kalır dudaklarda şarkımız bizim ...¹⁴⁷*

¹⁴⁶ Bkz. Hak Dini Kur'an Dili, Maide 54. ayetin tefsiri.

¹⁴⁷ Necip Fazıl Kısakürek, Çile, "Şarkımız", Büyük Doğu y. İst. 1974, s. 246.

İman: Zafer İnananlarıdır

Allah (azze ve celle)'in yardım ve zaferine müstahak ve mazhar olanlar, görmedikleri halde Allah (azze ve celle)'a ve ahiret gününe inanan, sevgili Peygamberimiz Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam)'in tebliğ ettiği İslam dinini ihlasla yaşamaya çalışan insanlardır. Bireysel ve toplumsal yaşantılarında kendi heva ve heveslerinden sıyrılarak Allah (azze ve celle)'in kanunlarını esas alarak yaşayan Müslümanlar, ilahi yardımını hak etmiş bahtiyarlardır.

Kur'an'da cihad ağırlıklı üç sure vardır. Cihad bilinci için sık sık okunması gereken üç sure; Al-i İmran, Enfâl ve Tevbe. Bakınız Enfâl'in başında inananlar nasıl tanıtılıyorlar:

“Sana ganimetlerin bölüşürülmesini soruyorlar. De ki, ganimetlerin taksimi Allah'a ve Resulüne aittir. Onun için siz gerçekten mü'min kimseler iseniz Allah'tan korkun da biribirinizle aranızı düzeltin. Allah'a ve Resulü'ne itaat edin.

Gerçek mü'minler ancak o mü'minlerdir ki, Allah anıldığı zaman yürekleri ürperir, âyetleri okunduğu zaman imanlarını arttırır. Ve bunlar yalnızca Rablerine tevekkül ederler.

Onlar ki, namazı gereği gibi kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden Allah yoluna harcarlar.

İşte gerçekten mü'min olanlar onlardır. Onlara Rablerinin katında dereceler vardır, bağışlanma ve değerli rızık vardır.”¹⁴⁸

Herhalde işin özü, insanın kendisini, ailesini ve toplumunu, kendi iradesine göre değil de Allah (azze ve celle) iradesine göre biçimlendirme ve düzenlemesinde yatmaktadır. Yani sistemini Allah (azze ve celle)'a ayarlama, bir başka deyişle Allah (azze ve celle)'in evrene ve insana koyduğu uyulması mecburi kanunlarla, birey ve toplum için koyduğu ihtiyarî kanunları birleştirme ile

---

¹⁴⁸ Enfâl, 8/1-4.

eşsiz ahenk ve düzeni yakalama ve yaşama ve yaşatmaya çalışma. İşte bu, ilahi yardımın gelmesi için temel şarttır.

İnsanlar içlerinde ve dışlarında yalnız veya topluca bu değişim ve gelişimi yakalamadan ilahi yardımı bekleyemezler. Gerçi Allah (azze ve celle) eksiklikleri, hataları ve günahları bağışlayıcıdır ama, en azından ilk adımı ihlas ve samimiyetle kullarından beklemektedir. O adımdan sonra gerisi çorap söküğü gibi gelir. Allah (azze ve celle) her şey dört dörtlük olsun şartını koşmaz. O, insanın aciziyet ve eksikliğini, zayıflığını en iyi bilendir. Nasıl olmasın ki, insanı yaratan kendisidir. Evet, insan O'na yürüyerek giderse, O insana koşarak gelir.

Allah (azze ve celle) bu temel şart için bir ayetinde şöyle buyurur:

“Bu, bir topluluk iyi gidişini değiştirmedikçe Allah'ın da verdiği nimeti değiştirmeyeceğinden ve Allah'ın işiten, bilen olmasındandır.”¹⁴⁹

İşte bir ilahi kanun daha.

Bireysel ve toplumsal hayatta dikkate alınması gereken, iyi yada kötü değişimin, gelişimin yada çözülüşün sebeplerini bildiren bir kanun.

İşlerini bu kanunlar çerçevesinde yapanlar başarılı olacak, buna dikkat etmeyenler ise, çabalarının karşılığını alamayacaklardır.

Nedir bu kanun?

Kısaca şu: Allah bir kavme, bir topluma ihsan ettiği nimeti veya isyanları yüzünden verdiği cezayı durup dururken değiştirmez. Ancak onlar kendi istekleriyle kendilerindeki değiştirirlerse, Allah (azze ve celle) da onları değiştirir. İşte toplumbilim'in (sosyolojinin) temelleri.

Biraz daha açalım; onlar bir nimete ermişlerse, demek kendilerinde o nimete sebep olan iman, ahlâk ve güzel ameller

---

¹⁴⁹ Enfal, 8/53.

var demektir. Çalışma, didinme, çabalama var demektir. İşte onlar, bu kendilerinde var olan güzellikleri bozup değiştirmeye kadar, Allah'ın o nimeti değiştirmesi, Allah'ın kanunlarından değildir. Toplum için geçerli olan bu kanun, bireyler için de aynen geçerlidir. İnsanın sorumluluğu da buna dayanır. Bunun tersi de geçerlidir. Yani bir millet iman, ahlak ve terbiyeden mahrumsa, suçlar, günahlar ve zulümler içinde kıvranıyorsa, tembel ve uyuşuklardan meydana geliyorsa, bundan kurtulmanın yolu, kendilerini iyilik istikametinde değiştirmeleridir. Bu değişim olmadan, içinde buldukları ortamdan çıkışları mümkün değildir.

Ayetin sonunda Allah (azze ve celle)'ın işiten ve bilen olmasına yapılan vurgu ise, sorumluluk şuurunu daha da pekiştirmek içindir. Biz de yaptıkları hoşumuza gitmeyen birisine: “yaptıklarını biliyorum! Konuştukların kulağıma geliyor.” deriz. Bu bir tehdittir anlayana. Yani “bunlardan dolayı seni cezalandırırım, ayağını denk al, kendini düzelt” demektir.

“Bir millet kendini bozmadıkça Allah onların durumunu değiştirmez. Allah bir milletin fenalığını dileyince artık onun önüne geçilmez. Onlar için Allah'tan başka koruyucu da bulunmaz.”¹⁵⁰

Allah kanununu bir kere daha hatırlatıyor. Neydi o? İnsanlara verdiği nimeti ya da azabı, izzeti veya zilleti, onlar düşüncelerini ve davranışlarını değiştirmedikçe değiştirmez. Yüce Allah onların şahısları ve davranışları açısından meydana getirdikleri değişiklikler doğrultusunda onların durumlarını değiştirir.

Bu ayet, yüklediği sorumluluğun yanında aynı zamanda insana verilen değeri de göstermektedir. Allah Teala iradesini yürürlüğe koymayı insanın davranışlarına bağlamakla ona büyük bir değer vermiştir. Siz nasıl yaparsanız, ben de öyle yapar, ona göre yaratırım diyor.

Aynı zamanda “Allah'ın ahlakıyla ahlaklanın” emri gereği örnek alınacak bir ahlaktır bu. Torpil yok herhangi bir insana

---

¹⁵⁰ R'ad, 13/11.

yada topluma, kayırma yok. Herkes yarışta fırsat eşitliğine sahip. Kim ne yaparsa ona göre karşılık alır.

Allah (azze ve celle)'in yardımını hak eden, hiç şüphesiz alır. Hak etmeyen de çok bekler...

Mahrum olmuşluğun üzüntü ve perişanlığı ile avucunu yalamak istemeyen samimi insanlar, Allah Teala'nın kevnî ve kitabî yasalarına itaat ederek yardıma layık olmaya bakarlar.

Allah ve Resulünü Her Şeye Tercih

Allah (azze ve celle)'in yardım ve zaferi, yukarıda da izah edildiği gibi Allah (azze ve celle)'i çok seven, Allah (azze ve celle)'in da onları çok sevdiği, Allah (azze ve celle) yolunda cihad eden, İslam'ı yaşarken kınayanların kınamasına aldırmayan yiğit insanlara gelir.

Allah (azze ve celle)'i sevmek demek, O'nu tercih etmek demektir. Yani bütün dünya bir yana, Allah (azze ve celle) bir yana olsa, Müslümanın tavrı ve yapacağı bellidir; Allah (azze ve celle) yanında yer almak.

Mukaddes bir dava var ve ona ihlasla sahip çıkanlara bu dünyada çok şey, ahirette ise her şey var.

Ama bazen bu dünyada zafer öncesi hiçbir şey olmayabilir; Sakarya Destanı'nda gördüğümüz gibi, ne rütbe, ne de mal var. Var olan ise:

*Yalnız acı bir lokma, zehirle pişmiş aştan;
Ve ayrılık, anneden, vatandan, arkadaştan;*

Ama Allah (azze ve celle)'in sevgisi ve rızası o kadar büyük bir nimet ki, onu hissedenler, vücutlarının yakılmasını, yıkılmasını, biçilmesini hissetmezler bile... İşte İbrahim, işte Musa'nın sihirbazları, işte ashab-ı uhud... işte Bilal, işte Habbab, işte Zeyd... işte Es'ad Erbilî, işte İskilipli Atıf Hoca, işte Said Nursî, işte Seyyid Kutup...

O hadisi yazmanın tam da sırası:

“Şu üç şeyi kendinde bulunduran îmanın tadını alır: Allah ve Resûlünü herşeyden fazla seven. Bir kulu, başka bir maksatla değil de, sadece Allah için seven. Allah tarafından küfürden kurtarıldıktan sonra, tekrar küfre dönmeyi ateşe atılmak kadar çirkin ve korkunç gören.”¹⁵¹

Her hayrın başı bu tercihtir. Kolay değil elbet, bunu yapmaktan nefisler hoşlanmaz, iman ve iradesi zayıf olanlar bunu başaramaz. Önemli olan yapmaktır ama bunu bilmek de teşvik ve sabır için gerekir. Bakınız bu konuda Abdurrahman b. Avf ne diyor:

“İslâmiyet, nefislerin hoşlanmadığı birçok şeyi beraberinde getirdi. Ancak biz hayrın en güzelinin işte bu nefislerin hoşlanmadığı şeylerde bulunduğunu gördük. Hz. Peygamber’le birlikte Mekke’den çıktık (hicret ettik). Bu çıkış bizim yücelmemize ve muzaffer olmamıza vesile oldu. Bedir’e de Hz. Peygamber’le birlikte Allah’ın şu âyet-i kerimede belirttiği şekilde gittim:

“Rabb’in seni evinde hak (savaş) için çıkardığında mü’minlerden bir grup bundan hoşlanmamıştı. Öyle ki hak belli olduktan sonra sanki göz göre göre ölüme sürükleniyormuş gibi (cihat konusunda) seninle mücadele ediyorlardı. (Hatırlat) o zaman ki Allah iki taifeden (kervan veya ordudan) birinin sizin olacağını size va’detmişti. Siz ise kuvvetsiz ve silahsız olan taifenin (kervanın) sizin olmasını istiyordunuz. Allah ise kelimeleriyle (geçmişte verdiği söz ile) hakkı yerine getirmek (İslâm’ı Hâkim kılmak) ve kâfirlerin kökünü kesmek istiyordu”.¹⁵²

---

¹⁵¹ Buhârî, İman 9, 14, İkrâh 1; Müslim, İman 67, (43); Tirmizî, İman 10, (2626); Nesâî, İman 3, (8, 96); İbnu Mâce, Fiten 23, (4033).

¹⁵² Enfâl, 8/5-7.

Allah Teâla burada bize yücelik ve zafer ihsan etti. İşte o zaman bir kere daha anladık ki hayrın en büyüğü nefsin en çok hoşlanmadığıdır.”¹⁵³

Resulullah'ı (as) sevenler, O'na ait ne varsa onları da sever ve onları uğurlu sayarlar hayatlarında. Ona ait elbise, kılıç, mektup, saç, sakal, en mukaddes emanetler arasındadır. Onlara değer verir ve Allah (azze ve celle)'a onları vesile ederek yalvarırlar. İşte bir misal:

Ca'fer b. Abdilllah b. Hakem şöyle anlatıyor: Yermük gününde Halid b. Velid sarığını kaybetmişti. Bize onu bulmamızı emretti. Aradık ama bulamadık. Bunu kendisine söylediğimizde:

- Bir daha arayınız! dedi.

Bu kez bulundu; bu aranmaya değmeyecek kadar eski ve bazı yerleri de yırtık bir sarıktı. Kendisine:

- Ey Halid! Bizi bunun için mi yordun? dediğimizde şunları söyledi:

- Hz. Peygamber yaptıkları bir umreden sonra mübarek başlarını tıraş ettirmişlerdi. İnsanlar onun başından dökülen saçları kapşıyorlardı. Bu sırada ben onlardan daha atik davranarak alınlarından düşen saçı kaptım ve bu sarığın içerisine koydum. O günden bu yana da bu sarıkla girdiğim her savaştan muzaffer olarak çıktım.”¹⁵⁴

Buna selef “eşya ile teberrük” derlerdi. Yani bereketli ve uğurlu sayma. Bazı akli evveller bunu şirk saymışlar. “Çünkü zafer saçtan değil, Allah (azze ve celle)'tandır” diyorlarmış. Hz. Ali'nin haricilere “Hak sözle batılı kastediyorlar” dediği cinsten bir söz. Allah (azze ve celle) hayrınızı versin, hidayet ihsan

¹⁵³ Heysemi VII/27 (Bezzar, Abdurrahman b. Avf'dan). Bize aktaran; Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/437.

¹⁵⁴ Heysemi IX/349 (Taberani'den. Ebu Ya'lâ'nın da benzer şekilde rivayet ettiği kaydedilir); Hâkim III/299 ve Ebu Nuaym, Delâil s. 159 (Abdulhamid b. Ca'fer'den, o da babasından).

eylesin, Hz. Halid sizin bildiğinizi bilmiyor da öyle yapmakla saçtan mı zafer istemiş oluyordu?

Sapla samanı karıştırmak bu olsa gerek.

Allah'a İtimat ve Tevekkül

Tevekkül, yani Allah (azze ve celle)'a dayanma, güvenme ve kendine düşeni tam olarak yaptıktan sonra sonucunu gönül huzuru ile Allah (azze ve celle)'a ısmarlama ve O'nun takdirine razı ve teslim olma. Bu, Allah (azze ve celle) sevgisinin, saygısının, kulluk ve teslimiyetin zirveleridir. Allah (azze ve celle)'a böylesine yakın olanlara hiç şüphesiz Allah (azze ve celle)'ın yardımı da çok yakındır. Yukarıda bunun bahsi kısmen geçmişti.

Tevekkül ve tefviz dahil olmak üzere buradan itibaren gelen konular hakkında Kur'an ve sünnette bir çok ayet ve hadisler vardır. İslam ahlakçıları ve sûfiler bu kavramlar hakkında derinlemesine çok şeyler söylemiş ve yazmışlardır. Ama bizim konumuz bunları öğrenmekten ziyade, bunları yaşayanlara ilahi yardım ve zaferin ihsan edileceği hakkındadır. Dolayısıyla bu kavramlar üzerinde fazla durmamak, onlar hakkındaki ayrıntılı bilgileri kendi kitaplarına havale etmek güzel olur kanaatiyle öyle yapacağız. Kitabımızın hacmini büyütmek istemiyoruz. Ama yardım ve zaferle ilgili kıssalardan seçmeler yapmamızda bir mahzur görmüyoruz.

Mü'minlerin Emîri Hz. Ali'nin bir müneccime muhalefet etmesi, çağımızda çok yaygın olan bu tür bid'at ve hurafeleri de göz önüne aldığımızda bu konuda güzel ve düşündürücü bir kıssadır:

Müneccim (astrolog, falcı, yıldızların halinden ahkam çıkaran yalancı) Misafir b. Avf b. Ahmer, Enbâr'dan Nahrevan'a gitmek isteyen Hz. Ali'ye:

-Ey Mü'minlerin Emîri! Sakın bu saatte yola çıkma! Gündüzün şu üç saatından birinde yola çık! dedi. Hz. Ali:

-Niçin? diye sorduğunda da:

-Çünkü bu saatta çıkacak olursan hem sen ve hem de arkadaşların büyük belalara duçar olursunuz. Eğer tavsiye ettiğim saatlardan birinde çıkarsan galip gelerek hedefine ulaşır ve isteğini de elde edersin, karşılığını verdi. Bunun üzerine Hz. Ali:

-Hz. Peygamber'in müneccimi olmadığı gibi ondan sonra da bizim müneccimimiz olamaz. Peki sen şu atımın karnında ne bulunduğunu biliyor musun? buyurdu. Onun:

-Eğer hesap yapacak olursam bilirim, demesi üzerine de şunları söyledi:

-Kur'an seni yalanladığı halde bu sözüne kim inanabilir. Senin sözlerine inanan kişi Kur'an'ı yalanlamış olur. Çünkü Allah Teâlâ kitabında şöyle buyurmaktadır: "Şüphesiz ki kıyametin (ne zaman kopacağına dair) ilim ancak Allah katındadır. Yağmuru (istediği yere istediği miktarda O) indirir; rahimlerde olanın kız mı erkek mi olduğunu da o bilir. Hiç kimse yarın neyi kazanacağını bilemez ve hiç kimse nerede öleceğini bilemez. (Fakat O bilir). Şüphesiz ki Allah herşeyi bilendir ve her şeyden haberdardır".¹⁵⁵ Hz. Peygamber, senin gibi gaybı bildiğini iddia etmemiştir. Sen hangi saatta yola çıkıldığında muvaffak olunacağını bildiğini iddia ediyorsun değil mi? Misafir b. Avf da:

-Evet! dedi.

Bunun üzerine Hz. Ali sözlerini söyle sürdürdü:

-Bu sözünü kim tasdik eder? Çünkü sen bela ve musibetleri Allah'ın defettiğine inanmıyorsun; bunu saatlara bağlıyorsun. Kim de bu konuda sana inanırsa o Allah'a değil sana güvenmiş olur. Sen yola çıkan kimselerin her türlü kötülükten kurtulacağı saati bildiğini söylüyorsun ki ben bu sözüne inanan kimselerin Allah'a şirk koşmuş sayılmayacağından emin değilim: Rabb'im! Kötülük ve şer ancak senin takdirinle olduğu gibi hayır da ancak sendendir. Senden başka ilah yoktur. Ey müneccim! Biz seni

---

¹⁵⁵ Lokman: 31/34

yalanlıyoruz! Bunun için de sana muhalefet ederek bu saatta yola çıkıyoruz. Sonra da insanlara dönerek şunları söyledi:

-Ey insanlar! Şu müneccimin sözlerine asla inanmayınız ve yıldız ilminden de ancak karada, denizde ve karanlıklarda yolunuzu bulabileceğiniz kadarını öğreniniz. Müneccim kâfir gibidir ve kâfir de ancak ateştedir. Ey müneccim! Allah'a yemin ederim ki bundan böyle yıldızlara bakarak birşeyler söylediğini duyacak olursam seni yaşadığım sürece hapseder ve İslâm'a hilafet makamında kaldığım sürece de her türlü rızıktan mahrum bırakırım.

Hız. Ali bu sözlerinden sonra tam müneccimin yola çıkmasını tavsiye ermediği saatta yola çıktı. Nahrevan'a vardığında düşmanlarını öldürdü ve zafer kazandı. Bunun üzerine şunları söyledi:

-Eğer müneccimin söylediği saatte yola çıkıp da muzaffer olmuş olsaydık insanlar, "Müneccimin tavsiye ettiği saatte yola çıktıkları için muzaffer oldular" diyeceklerdi. Biliniz ki Hız. Peygamber'in müneccimi yoktu ve ondan sonra bizlerin de müneccimleri olamaz. Buna rağmen Allah Teâlâ bize Kısra'nın ve Kayser'in ülkelerinin fethini nasip eylemiştir. Ey insanlar! Allah'a tevekkül ediniz ve yalnızca O'na güveniniz. Çünkü bu size kafi gelir."¹⁵⁶

İhlas ve Samimiyet

Allah (azze ve celle)'ın yardım ve zaferi için iyi niyet, ihlas ve samimiyetin ne kadar gerek olduğu hakkında "Cihadın Amacı" bahsinde bilgiler vermiştik. Kısaca hatırlarsak, cihad "Allah Yolunda" olmalıdır. Bu niyet olmaksızın mal, servet ve toprak kazanmak veya korumak için, şan, şöhret ve nam için yapılan savaşlar cihad değildir ve onlara Allah (azze ve celle) tarafından

---

¹⁵⁶ Kenz V/235 (Hâris ve Hâtim, Kitabu'n-Nücûm'da Abdullah b. Avf b. Ahmet'den).Bize aktaran; Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/440-441.

bir mükafat, bir yardım da söz konusu değildir. Konuyla ilgili şu rivayeti de hatırlayalım:

Ebû Mûsâ radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Nebî sallallahu aleyhi ve sellem'in yanına bir bedevî geldi ve:

–Yâ Resûlallah! Bir adam ganimet için savaşıyor; bir başkası kendinden bahsedilsin diye savaşıyor; bir diğeri de kahramanlıktaki yerini göstermek için savaşıyor.

Bir rivayete göre: Kahramanlık taslamak için ve ırkının üstünlüğünü göstermek için savaşıyor.

Bir başka rivayete göre: Gazabından dolayı savaşıyor! Şimdi kim Allah yolundadır? diye sordu.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem:

–"Kim Allah'ın dini daha yüce olsun diye savaşırsa, sadece o Allah yolundadır" buyurdu."¹⁵⁷

Allah yolunda savaşmış şehid olan ancak bu üçüncü gruba dahil olan kimselerdir, değilse başka kimseler şehid olmazlar.

Şehid, özellikle İslam'ın bir kavramıdır. İslam'a inanmayan, Allah (azze ve celle)'in nizamına karşı savaş açanların ölüleri "maktül" olabilir ama "şehid" olamazlar. Şehidlik, kullukta bir zirvedir.

Allah (azze ve celle)'a kul olmayı kendilerine yediremeyenlerin ölülerine şehid demesi, her zaman yapageldikleri "takiyye" ve "istismar"dan başka bir şey değildir.

İyi niyet bilindiği gibi başlıbaşına bir erdem ve ibadettir. İnsan iyi niyetiyle bilfiil yapmadığı bir çok ibadet ve salih amelin sevabını alır. Buna güzel bir misal, Tebük seferi esnasında Peygamber Efendimiz (Aleyhi's Salatu ve's Selam)'in söylediği şu sözlerdir:

"Câbir radiyallahu anh şöyle dedi:

---

¹⁵⁷ Buhârî, Cihâd 15; Müslim, İmâre 149–151. Ayrıca bk. Buhârî, İlm 45, Humus 10, Tevhîd 28; Ebû Dâvûd, Cihâd 24; Tirmizî, Fezâilü'l-cihâd 16; Nesâî, Cihâd 21; İbni Mâce, Cihâd 13.

-Nebî sallallahu aleyhi ve sellem ile bir gazvede beraberdik. Resûl-i Ekrem şöyle buyurdu:

*-Şüphesiz Medine'de birtakım insanlar var ki, siz bir yolda yürür veya bir vadiyi geçerken sanki sizinle beraberdirler. Onları hastalık alıkoymuştur."*¹⁵⁸

Bir rivayette şöyledir: *"Onları geçerli mazeretleri alıkoymuştur."*¹⁵⁹

Bir başka rivayette ise şöyledir: *"Onlar sevapta size ortak olurlar."*¹⁶⁰

Ebû Ümâme radiyallahu anh' den rivayet edildiğine göre, sahâbeden bir adam:

-Yâ Resûlallah! Seyahata çıkmam için bana izin ver, dedi. Bunun üzerine Nebî sallallahu aleyhi ve sellem:

-"Şüphesiz ki ümmetimin seyahati Azîz ve Celil olan Allah yolunda cihada çıkmaktır" buyurdu.¹⁶¹

Bu sahâbi Osman ibni Maz'un'dur. Kendisi abid zahid, dünyaya değer vermez bir kişiliğe sahipti. ashab-ı kiram (radiyallahu anhum) içinde sûfilîğe örneklik eden bir yapısı vardı. Daha önce de bir gurup arkadaşıyla peygamberimize gelerek kendisini hadımlaştırmak için izin istemişti. Peygamberimiz buna müsaade etmeyip, ümmetin şehvetini önleme yolunun oruç tutmak olduğunu, ruhbanlığın caiz olmadığını bildirmişti. Seyahat ve gezinti için izin isteyince de ümmetimin seyahatinin cihad olduğunu haber vermiştir.

Burada iki mana da düşünülebilir. Birinci mana: "Seyahat isteyen, cihada çıksın." Demektir. İkinci mana ise: "Seyahat, cihad gibidir." Tabi burada Allah (azze ve celle) yolunda olduğu bildirilen seyahatlar hiç kuşkusuz ticaret, ilim öğrenmek, hac ve

¹⁵⁸ Müslim, İmâre 159. Ayrıca bk. Buhârî, Meğâzî 81; Ebû Dâvûd, Cihâd 19; İbni Mâce, Cihâd 6.

¹⁵⁹ Buhârî, Cihâd 35.

¹⁶⁰ Müslim, İmâre 159. Ayrıca bk. İbni Mâce, Cihâd 6.

¹⁶¹ Ebû Dâvûd, Cihâd 6.

umre gibi ibadet etmek, emr-i bi'l-ma'ruf nehyi ani'l-münker yapmak, dostları, akrabaları ve hastaları ziyaret etmek, hastalığa çare aramak gibi faydalı işler için yapılan seyahatlerdir. Yoksa sadece eğlenmek ve zaman öldürmek, hatta haram ve yasakları işlemek için bulunduğu memleketten çıkmayı İslam seyahat olarak kabul etmez. Adam Miami sahillerinde plaja girmek, Lasvages'de kumar oynamak, Moskova'da nataşa bulmak için seyahat edecek ve bundan da sevap bekleyecek; öyle maskaralık olmaz.

İyi niyet ve ihlas sahibi içten ve samimi insanlara Allah (azze ve celle) her zaman yardım eder. Yukarıda Bedir'de, Uhud'da, Hendek'te ve daha başka yerlerde örnekleri defaatla geçtiği gibi "Allah (azze ve celle)'ın izniyle nice sayıları az ama samimi ve ihlaslı topluluklar, sayıları çok ama kalpleri paramparça olanlara karşı galip gelmişlerdir."

Riya ve Süm'a'dan Kaçma

Bu konu yukarıdaki başlığın devamı sayılır. Dikkat çekmek için ayrılmıştır. Bilindiği gibi riya, bir işi sadece Allah (azze ve celle)'ın rızasını kazanmak için yapmak manasına gelen ihlasın zıddıdır. Yani riya, Allah (azze ve celle)'tan başkasının rızasını kazanmak, yani insanların sevgi, iltifat ve hoşnutluğunu kazanarak maddi veya manevi çıkar sağlamak için, öteden beri yapmadığı bir şeyi yalandan ve yapmacık olaraktan yapmaktır. İşin içinde en kötü huylardan sayılan yalan vardır, gösteriş vardır, samimiyetsizlik ve ikiyüzlülük vardır. Riya, en büyük aldanma ve ahmaklıktır. İnsan çalışır, didinir, bir şeyler elde eder ama, eğer riya varsa hepsini yele verir. Yazık etmiştir onca emeklere...

Riya içindeki niyet ve kasıt ise, süm'a da onu dışa vurarak duyurmaktır diyebiliriz. Yani beğenilmek ve övülmek, ya da ödül almak arzu ve amacıyla yaptığı iyi işleri başkalarına anlatarak duyurmaya çalışmaktır. Hani iki kere hacca gitmiş olan şu hacı efendi gibi. Bir dostunu akşam yemeğine davet eden bu hacı efendi, sofrayı kuran oğluna der ki:

- Oğlum, şerbetlerimizi ikinci hacdan getirdiğim tasla getir!

Bu ne demek?

“Bilin işte kıymetimi, sevin, takdir edin beni. Ben iki kere hacca gitmiş adamım” demek değil mi?

Acı acı bakar misafir ve:

- Efendi, iki haccını da berbat ettin, der.

Tevekkeli değil, Kabe’de, Mescid-i Nebevî’de karşılaştığım hacıların hemen hepsi selamdan sonra şunu sorar:

- Hacı Efendi, kaçınıcı gelişin?

Onu geçiştirmeye çalışırsın ama, onun için cevap çok da önemli değil aslında. Onun için önemli olan, sen sormasan da, kendi haccının sayısını hemen sana söyleyivermesidir...

Şimdi böylece ben de güya şikayetlenerek çaktırmadan hacca gittiğimi söylemiş oldum değil mi? Fesühbanellah... Nefislerimizin şerrinden ve işlerimizin kötülüğünden sen bizi koru ya Rab!

“**Tasannu**” kelimesi de yapmacık hareketler için kullanılır. Aslında içten gelmediği halde, yine sevilip beğenilme arzusu ile bazı halleri yaşıyor, bazı işleri işliyor görünmek veya aslı olsa da, daha fazlasıyla görülmek, sözünü veya işini aşırı süslemek, şişirmek gibi. “Va’z, sohbet ve zikirlerde ağlamannın yüzde doksanı riya ve tasannudur” demişler eskiler. Allah Teala’nın kalpleri bilir olması kullara neden yetmez ki?

İslam riya için “gizli şirk” demiştir. Nitekim cihadın amacında görmüştük, riya için ölene Allah (azze ve celle) “Git, kim için öldüysen, sevabını o versin” demiştir. Çünkü o, Allah (azze ve celle)’a ortak koşulmuştur. Allah (azze ve celle) riyakarlara yardım etmez. Belki çaba ve gayretlerinin sonuçlarını dünyada alsalar da, ahirette zırnık alamazlar.

Bunu bilen Müslümanlar, işlerini ihlasla yapar, Allah (azze ve celle)’in rızasını arar, başka duyguların esiri olmazlar. İşte güzel bir örnek:

Müslümanlar Medâyin’e girdiklerinde ganimetleri bir yerde toplamaya başladılar. Bu sırada adamın biri elinde güzel bir kutu

olduğu halde geldi ve bunu ganimetleri toplayan kişiye verdi. Orada bulunanlardan bazıları:

- Biz böyle kıymetli birşey görmedik. Toplanan ganimetlerin içerisinde bundan daha güzeli ve değerlisi yoktur. Sen bundan birşey aldın mı?" dediler.

Bunun üzerine getiren adam:

- Allah'a yemin ederim ki eğer O'nun korkusu olmasaydı bunu size getirmezdim. dedi.

O zaman ganimet toplayanlar onun boş ve sıradan bir adam olmadığını anladılar ve ona kim olduğunu sordular. Adam:

- Hayır, Allah'a yemin ederim ki kendimi ne size ve ne de bir başkasına tanıtmayacağım. Çünkü bu şekilde beni övmenizden korkuyorum. Ben Allah'a hamdediyorum ve O'nun vereceği sevaba tâlibim ve buna da razıyım, diyerek çekip gitti.

Orada bulunanlardan biri onu arkadaşlarının yanına varıncaya kadar takip etti. Onun kim olduğunu sorduğunda adamın arkadaşları:

- O Âmir b. Abd-i Kays'tır, dediler.¹⁶²

Dua Zikir İstiğfar Kur'an Okuma

Dua, Allah (azze ve celle)'a yalvarma, yakarma, niyaz etme, ihtiyaçlarını gidermesini dilemedir. Kulluğun en açık biçimde sergileniştir dua. Kul muhtaç ve Allah (azze ve celle) sonsuz kudret sahibi.

Zikir de anma, hatırlama, unutmama. Allah'ı değişik isim ve kelimelerle anma, her an O'nun huzurunda olduğunu bilme. Zikrin özü, zikredilen ile manen birlikte olma. Yani kalbden ve ağızdan kelimeler çıkarken, Allah (azze ve celle)'ın huzurunda olduğunu unutmama, gaflet etmeme, uyanık olma hali.

---

¹⁶² Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/445-446.

İstiğfar ise, kusurları, günahları içi yanarak hatırlama ve Allah (azze ve celle)'tan bunlar için af ve bağışlanma isteme. Bir daha aynı ayıplara düşmeme sözü verme.

Kur'an okuma ise zikrin bir çeşidi. Ya da en güzeli. Kur'an'ın bir adı zikirdir zaten.

Bütün bunlar kulun Rabbine en yakın olduğu halleri, zamanları... Dolayısıyla yardıma en fazla mazhar olduğu anları.

Düşman karşısında cihad eden adam da Allah (azze ve celle)'a en yakın zamanlarını yaşayan adamdır. Zira az sonra savaşta şehid olarak yüce yaratıcısının huzuruna çıkma ihtimali vardır. Böyle bir mücahid nasıl olur da Allah (azze ve celle)'ı unutabilir? O her an huzurda olma makamı olan ihsanı yaşıyordur.

İşte o anda yapılan dua ve sığınmalar, Kur'an okumalar, her zamankinden farklı duygular içermektedirler. Kulun her haline vakıf olan Allah (azze ve celle) onun samimi dualarına mutlaka icabet edecektir. Bu icabet, yani cevap veriş, çok farklı tezahür edebilir. Bunlar dua bahsinde işlenecek konulardır. Ama icabet kesindir.

Asr-ı Saadette de savaş esnasında dua, zikir ve istiğfar, Kur'an okumalar olurdu. Savaş gerisinde de Müslümanlar okur ve dua ederlerdi. Halen de öyledir. Özellikle de "Fetih" suresi çok okunur "Yasin"le beraber. Müslümanlar, "Sabi sıbyan masumdur" diyerek çocuklara da okuturlar. Bunlar birer vesiledir.

Mısır'ın fethi geciktiğinde Hz. Ömer, Amr İbnü'l-As'a şu mektubu yazdı:

"Ey Amr! Mısır'ı hala ele geçiremeyişinize çok şaşıyorum. Onlarla yıllardır savaşıyorsunuz. Bana kalırsa bunun sebebi onlar gibi dünyayı sevmeye başlamanız ve birtakım bid'atlar icat etmenizdir. Allah Teâlâ ancak niyeti halis olan kişilere yardım eder. Ben sana yardımcı olmaları için dört kişi göndermişim. Başkalarını aldatan dünya onları da aldatmamışsa bu kişilerin her biri bin kişiye bedeldir.

Mektubum eline geçtiğinde bir hutbe irat ederek askerlerini düşmanla savaşmaya ve halis niyetle hareket ederek sabır ve metânet göstermeye teşvik et. Onlara sanki bir tek kişiymişler gibi yekvücut olarak savaşmalarını emret. O dört kişiyi de askerlerine takdim et!

Ordunu cuma günü zevalden hemen sonra harekete geçir! Çünkü o saatte rahmet iner ve dualar kabul olunur. Hep birlikte yüksek sesle Allah’a yalvarınız ve O’ndan düşmanlarınıza karşı size yardım etmesini isteyiniz”

Amr İbnü’l-As mektubu aldığı anda askerlerini toplayarak bunu onlara okudu. Sonra da o dört kişiyi tanıttı. Sonra da kalkıp abdest alarak iki rekat namaz kılmalarını ve namazdan sonra da Allah’tan yardım istemelerini söyledi. Bütün bunlardan sonra Allah Teâlâ, Mısır’ın fethini müyesser eyledi.”¹⁶³

İyâd el-Eş’arî şöyle anlatıyor: “Yermük muharebesinde bulundum. Bu savaşta şu beş kumandan vardı: Ebu Ubeyde, Yezid b. Ebî Süfyan, Şurahbil b. Hasene, Halid b. Velid ve İyad b. Ganem el-Fihri. Ebubekir Sıddık bize: “Ebu Ubeyde’den ayrılmayınız” diye yazmıştı. Biz de bir mektup yazarak sayımızın azlığından bahisle takviye istedik. Bunun üzerine o, bize şu mektubu gönderdi:

“Mektubunuzda benden takviye göndermemi istiyorsunuz. Size bol ve her zaman hazır askerlere sahip ve herkesten daha kuvvetli olan Allah’tan yardım istemenizi tavsiye ediyorum. Bildiğiniz gibi Hz. Peygamber Bedir gününde sizden daha az sayıda bir kuvvetle gâlip gelmiştir.”¹⁶⁴

¹⁶³ Kenzu’l Ummal, III/151 (1- İbn Abdi’l-Hakem, Zeyd b. Eslem’den. 2- İbn Abdi’l-Hakem, Abdullah b. Ca’fer, Ayyaş b. Abbas ve başkalarından) nakleden; Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu’s-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/447.

¹⁶⁴ Kenz III/145 Heysemi VI/213 (İmam Ahmed’den); İbn Kesir, Tefsir I/400 (İbn Hibban, Sahih’inde, Hafız ed-Dıyâ el-Makdisi, Kitab’ında). Nakleden, Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu’s-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/448.

Sa'd b. Ebî Vakkas (r.a.) öğle namazını kıldıktan sonra Hz. Ömer'in kendisine vermiş olduğu ve Kur'ân'ı çok iyi okuyan hizmetçisine Cihad (Enfal) Suresi'ni okumasını emretti. O sıralarda askerlerin hepsi bu sûreyi öğrenmeye çalışıyordu. Sa'd'ın bu sureyi okuttuğunu işiten diğer bölükler de okumaya başladılar. Böylece Müslümanların kalbleri harekete geçti ve cihada karşı büyük bir istek duydular. Allah Teâlâ onların üzerine bir sekînet indirdi.¹⁶⁵

Sad b. Ebi Vakkas (r.a.) askerlerine şunları söylemiştir: “Yerlerinizden ayrılmayınız ve öğle namazını kılıncaya kadar da asla hareket etmeyiniz. Öğle namazını kıldıktan sonra ben bir tekbir getireceğim; siz de benim arkamdan tekbir getiriniz. Biliniz ki bu tekbir sizden önce hiç bir kimseye ve hiç bir ümmete verilmemiştir. Bu tekbir size takviye için verilmiştir. Sonra ikinci bir tekbir daha getireceğim. Siz de tekbir getiriniz ve hazırlıklarınızı tamamlayınız. Üçüncü kere tekbir getirdiğimde de yine tekbir getiriniz. O zaman süvariler diğerlerini savaşmak ve düşmanı kovmak için teşvik etsinler. Dördüncü tekbirimde hep birlikte saldırıya geçiniz ve bu sırada da “Lâ havle velâ kuvvete illâ billah’ deyiniz!”

Enfal Suresi'nin okunuşundan sonra Sad b. Ebî Vakkas (r.a.) tekbir getirdi. Onun arkasından çevresindeki askerler de tekbir getirdiler. Bunun üzerine diğer bütün askerler de tekbir getirdiler ve harekete geçtiler. Sa'd'ın ikinci tekbirinde hazırlanıp üçüncü tekbirinde kahramanlar meydana çıktı ve savaş başladı.”¹⁶⁶

---

¹⁶⁵ Taberi, Tarih III/47 (Seyf tarihiyle Muhammed, Talhâ ve Ziyad'dan. Ayrıca Hallâm'ın da Mes'ud b. Hıraş'tan rivâyet ettiği kaydedilir). Nakleden, Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/448.

¹⁶⁶ Bu ve bundan önceki: Taberi, Tarih III/47 (Seyf tarihiyle Muhammed, Talhâ ve Ziyad'dan).

Dünyaya Değer Vermeme

Dünya, Allah (azze ve celle)'ın çok da güzel yarattığı ve emrimize amade kıldığı bir yerdir. Allah (azze ve celle)'ın gücünü, kudretini, sanatını ve bizlere olan lütfunu, keremini göstermesi açısından mübarek bir yerdir. Koca bir kitap gibi sürekli okunacak ve dersler, ibretler alınacak bir dersane, Allah (azze ve celle)'ı zikreden mübarek bir mekan.

Ama aynı zamanda imtihanımızın da alanıdır dünya. Bu yönüyle de ahiretin tarlası. Burada ne ekilirse, yarın orada o biçilecek. Bu yönüyle de bir fitne, yani bir denemedir.

Ahlakçılarımız genellikle bu yönüne bakarak, “Dünya, insanı Allah’tan alıkoyan her denî, her değersizdir. Büyük günahların birçoğu dünya sevgisinden kaynaklanmaktadır.” demişlerdir.

“Allah Teala, Kur’an’da dünya hayatına dair bir çok misaller getirmiştir. Özellikle de onun süslü gösterilmesine dikkat çekerek, aldanma metaı oluşu dile getirilmiştir. Oysa cennetin nimetleri, dünya nimetlerinden daha hayırlıdır. Çünkü dünya nimetleri fani, geçici, bitici, ama ahiret nimetleri ise sonsuzdur, güzeldir, kıymetlidir. Mü’minin talip olacağı, iyi ameldir. Zira o, dünyanın süsünden püsünden hayırlıdır. İnsanı o ümitlendirir. Allah katında, insana o sevap getirir.

İnsanın dünyadan bir nasibi vardır ve onu hayırla istemek gerekir. Yani dünya ve ahiret dengesini iyi kurarak, ikisinden de gerekli olan nasibi istemek. Yalnız dünyayı istemek kötülenmiştir Dünya varlığı da, zaten ahirette bir işe yaramayacaktır.

Dünya, ahiretin tarlasıdır! O’nun nimetleri, özellikle mü’minler içindir. Aslında dünya da, ahiret gibi Allah’ındır. Çirkin olan, dünyayı ahiretten üstün tutmak, dünyalıkla övünmek, dünya nimetlerini Allah’tan, Peygamberden, Allah yolunda cihaddan üstün tutmaktır. Karun gibi şırmamak, kibirlenmek, azıtmak ve Allah’a, peygamberine, dinine karşı gelmektir.”¹⁶⁷

---

¹⁶⁷ Ayetlerin kaynağı ile beraber bkz. Cemal Nar, Alimin Önderliği, s. 292.

Biz değişik kitaplarımızda dñyanın bu cazip ve tehlikeli tarafına dikkat çeken ayet ve hadisleri yazdığımız için burada bu kadar işaretle yetiniyoruz. Amacımız, Hak için batılla mücadele eden bir mücahidin gözünde dñyanın bir değer ifade etmemesi gereğine, öyle olursa ilahî yardımın geleceğine dikkat çekmektir. Yukarıda Allah (azze ve celle) ve Resulullah (sallallahu aleyhi vesellem)'i her şeye tercih etme gereği anlatılmıştı. İşte o konuyu pekiştiren bir bahistir bu.

Allah (azze ve celle) yolunda hakkıyla cihadı ancak dñyayı küçük gören ve ahirete gözlerini diken, ölümden korkmayan insanlar yapabilir. Dñyayı seven ve orada uzun bir zaman yaşamayı uman insanlar, buna ters düşen cihadı elbette sevmeyeceklerdir. Haliyle böylesi insanlar zaferi de hak etmemişlerdir.

İşte Asr-ı Saadette zafer kazanan insanların, dñyaya, ihtişama, depdebeye, eşyaya, kalabalıklara asla değer vermeyen ruh hali. Az sayılarına rağmen Allah (azze ve celle)'in zaferler ihsan ettiği şu insanların, devrin süper güçlerine karşı tavırlarına bakınız. Dñyaya meftun insanları ve dñyalıklarını hiçe sayan, İslamî şahsiyetin insanı ne kadar yücelttiğini gösteren bir ruh halini okumak, bu konuda çok za'fa uğradığımız bu asırda bizler için çok yararlı olacaktır diye düşünüyorum:

İslâm ordusu kumandanı Sa'd b. Ebî Vakkas, Muğire b. Şûbe ile bazı kişilere:

- Sizi İranlılara elçi olarak göndermek istiyorum” dedi. Onlar:
- Emrindeyiz, bizi istediğin yere gönder, dediler. Sa'd:
- Öyleyse gidip hazırlık yapın” dedi.

Rebî b. Âmir:

- Farsların bazı usül ve merasimleri vardır. Kalabalık gidersek kendilerine fazla önem verdiğimizi sanabilirler. Beni dinlersen sadece bir kişi gönder, dedi.

Herkes bu görüşü uygun buldu ve Rebî'nin elçi olarak gönderilmesine karar verildi. Rebî Fars kumandanı Rüstem'in

karargahına gitmek üzere yola çıktı. Köprünün başındaki karakola gelince, muhafızlar onu durdurdular ve Rüstem'e haber gönderdiler. Rüstem ileri gelenlere damışarak büyük bir merasim hazırlığı yaptı; yerlere halılar, minderler serildi. Altından yapılmış olan tahtının üzerine oturduktan sonra Rebî'nin getirilmesini emretti.

Rebî, ufak ve uzun tüylü bir ata binmişti. Yanında cilalanmış bir kılıç vardı. Kılıcını yırtık bir bez parçasına sarmıştı. Mızrağının kabzası da devenin boyun kemiğinden yapılmıştı ve ham deriyle bağlanmıştı. Kalkanı sığır derisindendi. Üzerine de tandır ekmeği biçiminde kırmızı bir deri çekilmişti. Yayı ve okluğu da yanındaydı. Rüstem'in çadırının önüne geldiğinde:

- Atından in, dediler.

Fakat Rebî halılara varıncaya kadar atından inmedi. Ancak halılara bastığında atından indi ve iki yastığı delerek deliklerinden ip geçirdi ve oraya bağladı. Rüstem'in askerleri, Rebî'i bunları yapmaktan menedemediler. Zırhı bulanık su rengindeydi. Ortasından delerek başından geçirdiği kaftanı ise deve bellemesiydi. Hurma lifinden örölmüş bir sicimle onu ortasından bağlamıştı. Kendi kuşağını başına sarık yapmıştı. Devesinin yularını da beline kuşak yapmıştı. Kendisi Arapların en gür saçlısıydı. Başında dört tane saç örgüsü vardı. Örgüleri yabani keçinin boynuzları gibi dik duruyordu. Rebî'ye:

- Silahlarımı bırak, dediler. Rebî:

- Ben buraya kendiliğimden gelmedim ki sizin emrinizle silahlarımı bırakayım. Beni siz çağırdınız. Ya istediğim şekilde girerim veya dönüp giderim, dedi.

Bu durumu Rüstem'e bildirdiler. Rüstem:

- Bırakın silahlarıyla gelsin. Tek bir kişidir, ne yapabilir? dedi.

Bunun üzerine Rebî'e izin verdiler. O da mızrağına dayanarak halılar üzerinde ilerledi. Mızrağın ucu sivri olduğundan Rüstem'in yanına varıncaya kadar halıları delik-deşik etti. Rüstem'e yaklaştığında muhafızlar onu durdurdular. O da mızrağını kadife bir yastığa saplayıp yere oturdu. Ona:

- Neden öyle oturdun? diye sordular. Rebî

- Böyle süslü sergiler üzerine oturmayı mübah görmüyoruz, diye cevap verdi. Rüstem:

- Buralara neden geldiniz, bizden ne istiyorsunuz? diye sordu. Rebî:

- Bizi Allah gönderdi. Allah bizi, dilediği kimseleri putlara tapmaktan kurtarıp Allah'a kulluk etmeye çağırmak, dünyanın darlığından kurtarıp dünyanın genişliğine çıkarmak, batıl dinlerin zulmünden kurtarıp İslâm'ın adaletine kavuşturmak için gönderdi" dedi. ¹⁶⁸

Rüstem yanındakilere:

- Onun kılık kıyafetine bakmayın. Araplar yemeye ve giymeye önem vermezler. Giyim konusunda size benzemezler, dedi.

Rüstem'in yanındakiler Rebî'nin silahlarıyla alay ettiler. Rebî:

- Eğer isterseniz silahlarımızı deneyelim diyerek yırtık bir beze sarılı olan kılıcını çıkartarak onlara gösterdi. Bakınca ateş kuru gibi parladığını gördüler. Bunun üzerine:

- Yerine koy, dediler. Sonra Rebî onların bir kalkanına ok attı. Onlar da Rebî'nin kalkanına bir ok attılar. Baktıklarında kendi kalkanlarının delindiğini, Rebî'nin kalkanınınsa delinmediğini gördüler. Rebî:

- Ey İranlılar! Siz sadece yiyeceğe, içeceğe ve giyeceğe bakıyorsunuz. Oysa biz daha çok silahlarımıza önem veririz, dedi.

Daha sonra onların istediği mühleti vererek geri döndü. Ertesi gün İranlılar. Sad b. Ebi Vakkas'a:

- Dünkü adamı bize gönder, diye haber saldılar.

---

¹⁶⁸ İbn Cerir.

Sa'd ise bu kez Huzeyfe b. Mihsan'ı gönderdi. O da aynı kılıkta gitti ve çadıra yaklaştığında:

- İn, dediler. Huzeyfe:

- Eğer şahsi işim için gelseydim sizin bu teklifiniz uygun olurdu. Gidip kumandanınıza sorun, iş onun mudur, yoksa benim mi? Eğer işin benim olduğunu söylerse yalan söylemiş olur, o zaman ben de döner giderim. Şayet işin benim olmadığını söylerse, o zaman da ben nasıl istersem öyle girerim, dedi.

Bu durumu Rüstem'e bildirdiler. Rüstem:

- Bırakın istediği gibi gelsin, dedi.

Huzeyfe çadırın dibine kadar atıyla gitti. Rüstem tahtının üzerine kurulmuştu. Huzeyfe'ye:

- Atından in, dedi.

Huzeyfe inmedi ve inmemekte direndi. Rüstem:

- Neden sen geldin? Dünkü adam niye gelmedi, dedi. Huzeyfe:

- Bizim kumandanımız herkese eşit davranır. Sıra bugün benimdir, dedi. Rüstem:

- Sizin gayeniz nedir? Bizden ne istiyorsunuz?, diye sorunca, Huzeyfe:

- Aziz ve Celil olan Allah Teâlâ bize dinini ihsan etti. Biz inkârdayken ayetlerini bize gösterdi. Biz de O'na iman ettik. Bize insanları üç şeye davet etmemizi emretti. Bunlardan hangisini kabul ederseniz onu sizden kabul ederiz: Ya Müslüman olursunuz, biz de sizden vazgeçeriz. Veya cizye ödersiniz, biz de sizi himaye ederiz. Ya da bizimle savaşsınız. dedi. Rüstem:

- Yahut da barış için bize mühlet verirsiniz, dedi. Huzeyfe:

- Dün dahil size üç gün mühlet veriyorum, dedi ve bu kararında ısrar etti. Bunun üzerine Rüstem, yanındakilere:

- Durumu görüyorsunuz! Dün gelen adam bize hiç taviz vermedi. Üstelik kendi yerimizde bize hakaret etti. Akıl ve

dirayetiyle bizi köşeye sıkıştırdı. Bugün de bu adam geldi. Bu da dünkünden aşağı değil. Biz hiç bir zaman bunlarla başa çıkamayız, dedi.

Kendi aralarında tartışmaya başladılar. Huzeyfe de dönüp geldi. Ertesi gün Rüstem, Sa'd b. Ebi Vakkas'a tekrar haberci göndererek bir elçi daha göndermesini istedi. Sa'd b. Ebî Vakkas bu sefer Muğire b. Şûbe'yi elçi olarak gönderdi.¹⁶⁹

Muğire b. Şûbe köprüye vardığında köprü muhafızları onu durdurdular. Rüstem'e haber gönderip izin gelinceye kadar orada beklettiler. İzin gelince Muğire'yi gönderdiler.

Muğire, Rüstem'in çadırına yaklaştığında onları yine aynı debdebe içinde gördü. Taçları altın işlemeli, elbiseleri kadifeli, sergileri ağır ve göz alıcıydı. Bir sürü merasimden sonra Rüstem'in yanına varılabiliyordu. Muğire'nin dört saç örgüsü Rüstem'in çadırına doğru giderken arkasından sallanıyordu. Çadıra girdi ve Rüstem'in tahtına oturdu. Bunu gören muhafızlar Muğire'yi tartaklayarak tahttan indirdiler ve iyice dövdüler.

Muğire:

- Sizin akıllı bir kavim olduğunuzu duyardık. Fakat sizden daha akılsız bir kavim görmedim. Biz Araplar birbirimize kulluk yapmayız. Aramızda sınıf farkı yoktur. Hepimiz eşit haklara sahibiz. Sizin de birbirinize kulluk etmediğinizi sanırdım. Bana önceden bir kısmınızın bir kısmınıza tanrı olduğunu söyleseydiniz daha iyi olurdu. O zaman sizin yanınıza gelmezdim. Beni siz çağırdınız, ben de davetinize icabet ettim. Artık anladım ki, sizin saltanatınız devam etmeyecek ve sonunda yenileceksiniz. Çünkü böyle adaletsiz bir kavim yaşayamaz, dedi. Bunun üzerine oradaki halk:

- Bu Arap doğru söylüyor, dediler. Soylu ve ileri gelenler ise:

- Bu adam öyle bir şey söyledi ki, bundan sonra halk bize kulluk etmez. Allah atalarımızı kahretsin. Ne kadar ahmak

---

¹⁶⁹ Taberi, Tarih, III/33 (Seyf kanalıyla).

insanlarmış ki, Arapları küçümseyip onlara önem vermemişler, dediler.”¹⁷⁰

Düşmanın Çokluğuna Aldırmama

Cihad, inananların her an hazır oldukları bir olgudur. Zaten her an cihada hazır olmayan milletlerin izzetle yaşamaları mümkün değildir. Daha önceki bahislerde cihada her an hazır olmak ve sayıya aldanmamak konusunu işlemiştik. Nice az topluluklar, nice çok toplulukları, Allah (azze ve celle)'ın izniyle yenmişlerdir. Zafer ise onun katındadır. Allah (azze ve celle)'ın ordusu sayıya gelmez. Meleklerin Müslüman mücahitlere yardım için nasıl indiklerini görmüştük.

O yüzden mücahitler düşmanın sayısının çokluğuna aldırılmazlar. Şu ayetler de onların durumunu tasdik eder:

“İnsanlar onlara: "Düşmanlarınız size karşı ordu topladı, onlardan korkun." dediklerinde, bu, onların imanını artırdı ve şöyle dediler: "Allah bize yeter. O ne güzel vekildir".

Bunun üzerine kendilerine hiç bir kötülük dokunmadan Allah'ın nimeti ve lütfuyla geri döndüler ve Allah'ın rızasına uydular. Allah büyük lütuf sahibidir.

(Size o haberi getiren) ancak şeytandır, (sadece) kendi dostlarını korkutabilir. Onlardan korkmayın, eğer mü'min iseniz benden korkun.”¹⁷¹

Bu ayetlerin nüzul sebebi olarak iki olaya işaret edilir. Birincisi Uhud savaşının hemen ardından, ikincisi de bir yıl sonra olmuştur.

Özetlersek, Uhud savaşından sonra Kureyş ordusu, ellerine geçen bu fırsatı iyi değerlendirip Medine'ye yürüyerek orasını

---

¹⁷⁰ Taberi, Tarih, III/36 (Ebu Osman en-Nehdi'den). Bu üç rivayeti bize nakleden, Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/4451-454.

¹⁷¹ Al-i İmran, 3/173-175.

yerle bir etme ve işi kökten bitirme yerine, geri dönüp Mekke'ye doğru yürüdü. Fakat yolda bu fikir akıllarına düştü. Neden Müslümanları yok etmek fırsatından faydalanmadıklarından ötürü pişman oldular. "Bu mükemmel şansı kullanmamakla ne büyük aptallık ettik" dediler. Bu sebeple oturup tartıştılar. Fakat Medine'ye dönüp ani bir saldırı yapmaya taraftar olmalarına rağmen geri dönme cesaretini gösteremediler ve "hele ağzımızın tadını bozmayalım" diyerek Mekke'ye doğru yollarına devam ettiler.

O sırada Hz. Peygamberimiz de (s.a) düşmandan bir saldırı gelebileceğini tahmin ediyordu. Bu nedenle Uhud'un ertesi günü Müslümanları topladı ve: "Kureyş'in peşinden gidelim" dedi. Çok zor bir durum olmasına rağmen Uhud'a katılan mü'minler, davete olumlu cevap verdiler ve gönüllü olarak Hz. Peygamber'le (s.a) birlikte Medine'den sekiz mil uzakta yer alan Hamra'ül-Esed'e kadar gittiler. Asker yaralarından kan aka aka yola düşmüştü. Bu durum kafirleri dehşete düşürmüştü.

Ebu Süfyan, Uhud'dan dönerken Müslümanları Bedir'in yıldönümünde tekrar savaşa davet etmişti. Fakat o zaman gelince, Mekke'de süren bir kıtlık nedeniyle savaşa cesareti bulamadı. Bu nedenle durumu kurtarmak için sorumluluğu Müslümanların üzerine atmaya uğraştı. Bunu yapabilmek için Medine'ye, Kureyş'in savaş için büyük hazırlıklara giriştiği ve Arabistan'daki her orduyu yenebilecek güçte bir ordu topladığı haberini yayacak bir casus gönderdi.

Ebu Süfyan istediği telaşı vermede başarılı oldu. Hz. Peygamber (s.a) kararlaştırılan zamanda Bedir'de Kureyşlilerle savaşmayı teklif ettiğinde Müslümanlardan cesaret verici bir cevap alamadı. O zaman Allah'ın Rasûlü, (s.a) topluluğun önünde şöyle ilân etmek zorunda kaldı:

"Benimle hiç kimse gelmese de, söz verilen savaşa tek başıma ben gideceğim."

İşte o zaman 1500 gönülü O'nunla birlikte Bedir'e gittiler. Diğer taraftan Ebu Süfyan 2000 kişilik bir ordu ile Mekke'den

ayrılmıştı. Fakat iki gün yol aldıktan sonra, adamlarına bu yıl savaş yapmalarının uygun olmadığını ve gelecek yıl savaş için geleceklerini açıkladı. Daha sonra adamlarıyla birlikte Mekke'ye döndü.

Peygamber (s.a) yine de Bedir'de sekiz gün onu bekledi. Bugünlerde Rasûlullah'ın (s.a) ashâbı bir ticarî grupla anlaşmalar ve kârlı işler yaptılar. Daha sonra kâfirlerin Mekke'ye geri döndüğü haberi gelince Medine'ye döndüler.

Başlarında Resulullah (sallallahu aleyhi vesellem) olsun olmasın Müslümanların bu tür cesur hareketleri düşmanları yıldırılmıştı. Bedir ve Uhud Müslümanlar için tam bir mektep olmuştu. O yüzden Ebu Hüreyre'nin şu rivayeti ilginçtir:

Ebu Hureyre diyor ki: “Mûte savaşında düşmanı görünce gözlerim kamaştı, çünkü sayıları, silahları, atları, kadifeleri, ipekleri ve altınları o kadar çoktu ki, adeta başı sonu belirsizdi. Sabit b. Akram bana:

- Ey Eba Hureyre! Herhalde sen düşmanı çok ve güçlü sanıyorsun, dedi.

- Evet, dedim. Bunun üzerine

- Sen Bedir savaşında bizimle beraber değildin. Biz düşmanı çokluğumuzla yenmedik, dedi.¹⁷²

Aynı gerçekleri daha sonra Hz. Ebubekir Amr b. As'a mektupla bildiriyordu. Hz. Ebubekir, Amr b. As'a gönderdiği mektubunda şöyle diyordu:

“Selam üzerine olsun. Gönderdiğin mektubu aldım. Rumların birtakım askeri hazırlıklar yaptığını yazıyorsun. şunu bil ki, Allah Teâla bize, peygamberiyle beraber savaşırken çokluğumuzdan veya silahlarımızın üstünlüğünden ötürü zafer vermiyordu. Biz Hz. Peygamber ile beraber savaşırken yanımızda sadece iki at vardı. Develere de sırayla binerdik. Uhud günü Hz. Peygamber

¹⁷² Bidaye, IV/244; İsbâbe, I/190 (Beyhaki, Ebu Hureyre'den). Nakleden, Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/455.

ile beraberdik. Bizim sadece bir atımız vardı. O ata da Hz. Peygamber binerdi. Böyle olduğu halde Allah bizi destekler ve yardım ederdi. Ey Amr! Şunu bil ki, Allah Teâlâ'ya en fazla itaat eden, günahlardan en fazla nefret eden kimsedir. Öyleyse Allah'a itaat et ve arkadaşlarına da Allah'a itaat etmelerini tavsiye et."¹⁷³ Çünkü ilahî yardım ve zafer, bu itaatın ardından gelir. Müslümanlar için ne büyük bir moral kaynağıdır. Nitekim bir adam da Halid b. Velid'e:

- Rumlar çok fazla, Müslümanlar ise çok az, dedi. Hz. Halid:

- Hayır, yanılıyorsun! Rumlar çok az, Müslümanlar ise çok fazladır. Ordu, adam sayısıyla azalıp çoğalmaz. Zafer kazanınca çoğalır, yenilince de azalır. Ben atımın ayağının ağrımasını, buna karşılık da Rumların sayısının bir o kadar daha olmasını isterdim, dedi. Halid'in atının turnakları fazla yürümekten aşınmıştı"¹⁷⁴

Yukarıda zikredilen ayetlerin az öncesini okuyan inananlar, kayıp nedir bilmezler. Çünkü ölürlerse cennet ve cemelullah var. Kalırlarsa, izzet, şeref ve yeni bir şehadet fırsatı var...

Adalet ve Zulümden Sakınma

Adalet ilahi yardımın gelmesinin en büyük alametlerindedir. Zulüm Allah (azze ve celle)'ın şiddetle yasakladığı bir büyük günahdır. Müslümanlar hukukun üstünlüğünü kabul etmiş, yargılamada bağımsız olan ve bu konuda kimseden baskı görmeyen hakimler kanunları herkes için eşit olarak uygulamışlardır. Adalet ve takva atbaşı giden kavramlardır. Biri diğersiz asla olamaz.

Bu konuda düşmanlardan birkaç şahit sunalım.

¹⁷³ Kenz, III/135; Taberani, Evsat (Tayâlisi, Abdullah b. Amr b. As'dan). Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/455.

¹⁷⁴ Taberi, Tarih, II/594.Nakleden, Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/455.

Hız. Peygamber'in ashabı karşısında, düşmanlar yarım gün bile dayanamazlardı. Bizans imparatoru Herakl Antakya'da bulunduğu sırada Rumlar ashabın karşısında mağlup olup kaçtılar.

Herakl:

- Allah sizi kahretsin! Karşınızdaki Araplar da sizin gibi birer insan değil mi? dedi.

- Evet, onlar da bizim gibi birer insandır, dediler. Herakl:

- Peki, onlar sizden daha mı çok? dedi.

- Hayır, biz onlardan kat kat fazlayız, dediler. Herakl:

- O halde neden devamlı yeniliyorsunuz? dedi.

O zaman ileri gelen bir kişi:

- Çünkü onlar geceleri namaz kılar, gündüzleri oruç tutar, sözlerinde durur, iyiliği emreder, kötülükten sakındırır, birbirlerine zulüm ve haksızlık etmezler. Oysa biz, içki içer, zina eder, haram yer, sözümüzde durmaz, soygunculuk yapar, zulmeder, faiz ve tefecilikle uğraşırız. Allah'ın hoşnut olacağı şeyleri nehyederiz, yeryüzünde bozgunculuk yaparız" dedi. Bu söz üzerine Herakl:

- Doğru söylüyorsun, dedi.¹⁷⁵

Hristiyan Araplardan biri şunları anlatıyor: "İslâm ordusu Ürdün bölgesine girdiklerinde kendi aramızda Şam'ın kuşatılacağından bahsederek:

- Kuşatma başlamadan gidip bir şeyler alalım, dedik.

Pazarda dolaşırken Şam patriği bize haberci gönderdi. Yanına gittiğimizde:

- Siz Arap mısınız? diye sordu.

- Evet, dedik.

---

¹⁷⁵ Bidaye, VII/15 (Ebu İshâk'dan). Muhammed Yusuf Kandelevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/457-458

- Hristiyan mısınız? dedi.

- Evet, dedik.

- Biriniz gidin de gizlice şu adamları gözetleyip maksatlarını öğrenip haber getirin, dedi.

Birimiz gidip aralarına girdi ve bir müddet kaldıktan sonra yanımıza gelerek:

- Bunlar gibisini görmedim; geceleri ruhban, gündüzleri kahraman oluyorlar; ok ve yaylarını kendileri yapıyor ve cins atlara biniyorlar. Bedenleri zayıf, çünkü az yiyorlar. Fakat Allah'ı anmaktan ve Kur'ân okumaktan uzak kalmıyorlar. Öyle ki, yanındaki adama sesini zor duyurabilirsin. dedi. Patrik, arkadaşlarına dönerek:

- Bunlarla baş edebilmenize imkan yoktur, dedi.”¹⁷⁶

Urve şöyle anlatıyor: “İslâm ordusuyla Rum ordusu birbirine yaklaştığında Rum ordusu kumandanı Hristiyan bir Arab'ı İslâm ordusunun arasına gönderdi. Bana haber verildiğine göre bu adam Tezid b. Haydan kabilesinden İbn Hezârif'miş. Rum kumandanı ona:

- Onların arasında bir gün bir gece kal, hallerini öğren ve gel bize haber ver, dedi.

Adam ordunun arasına karıştı. Arap olduğu için kimse ondan şüphelenmedi. Adam bir gün bir gece kaldıktan sonra kumandanın yanına döndü. Kumandan:

- Neler gördün, ne öğrendin? diye sordu. Adam:

- Bu adamlar geceleri ruhban, gündüzleri kahramandır. Emîrlerinin oğlu bile hırsızlık yapsa elini keserler, zina ederse recm ederler. Çünkü her zaman hakkı ayakta tutar, eşit davranırlar, dedi. Kumandan:

---

¹⁷⁶ Bidaye, VII/15 (Gassan oğulları kabilesinden olan iki kişiden). Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/458.

- Eğer bu söylediklerin doğruysa, bunlarla karşılaşmaktansa toprağın altı daha iyidir. Ne birbirimizi görelim, ne onlar zafer kazansın, ne de biz zafer kazanalım, dedi.”¹⁷⁷

İran şahı Yezdicerd, Çin imparatorundan yardım istedi. Çin imparatoru, İran elçisine:

- Komşu hükümdarların birbirlerine yardım ettiğini biliyorum. Yenilen bir hükümdara yardım etmek gelenektir. Sizi memleketinizden çıkararak adamların vasıflarını anlat da nasıl insanlar olduklarını öğreneyim. Çünkü onların az oldukları halde, sizin gibi büyük bir devleti bu şekilde perişan edip yurdunuzdan çıkarmasında bir hikmet olsa gerek. Herhalde onların iyi, sizin ise kötü bir tarafınız vardır ki, böyle oluyor, dedi. Sonra Çin imparatoru elçiye:

- Sözlerinde duruyorlar mı? diye sordu. Elçi:

- Evet, dedi. İmparator:

- Savaşa başlamadan önce size ne teklif ediyorlar, dedi. Elçi:

- Bizi ç Şeyden birini seşmeye davet ediyorlardı: Ya dinlerini kabul etmeye, ya cizye vermeye, ya da savaşmaya. Dinlerine girseydik, onlardan biri gibi olacaktık. Cizye vermeyi kabul etseydik, bizi himayelerine alıp herkese karşı koruyacaklardı, dedi.

İmparator:

- Emirlerine itaatleri nasıldır? diye sordu. Elçi

- Onlar kadar emirlerine itaat eden kimse görmedim, dedi.

İmparator:

- Onların dininde neler haram, neler helâl? Diye sordu. Elçi bunları da anlattı. İmparator:

- Hellleri haram, haramları helâl sayarlar mı? dedi. Elçi:

- Hayır, dedi. İmparator

---

¹⁷⁷ Taberi, Tarih, II/610 (Urve'den). Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/458.

- Haramlarını helâl, helâllerini haram saymadıkça hiç bir toplum helâk olmaz, dedi. Sonra kıyafetleri hakkında sordu. Elçi bunu da tarif etti. Bineklerini sorunca, elçi:

- Cins Arap atlarıdır' diyerek atların özelliklerini anlattı. İmparator:

- Bu özellikte olan atlar kale gibidir, dedi. Elçi develerini ve develerin ağır yük altında uzun mesafeler katettiklerini de anlattı. İmparator:

- Boynu uzun hayvanlar böyle olurlar, dedi ve İran Şahına şu mektubu yazdı:

“Sana, başı Merd’de, sonu Çin’de olacak kadar büyük bir ordu göndermem gerekir. Böyle yapmak gerektiğini biliyorum. Ancak senin elçinin bana anlattığı kavim eğer dağları yerinden sökmek isterlerse, bunu yapabilirler. Eğer onlarla bizim aramızda siz olmasanız, böyle vasıflara sahip oldukları müddetçe benim saltanatımı da elimden alırlar. Beni dinlersen onlarla barış ve himayeleri altına girmeye razı ol. Onlar sana dokunmadıkça da sen onlara dokunma.”¹⁷⁸

Ve Diğer Yardım ve Zafer Şartları

Bütün bu düşman ağzından anlatılanlar, Müslümanların ilahî yardım ve zaferi hangi niteliklerinden hak ettiklerini anlatmada yeterlidir sanırım.

Bu kadar da değil.

Yukarıda değişik vesilelerle anlattığımız için artık burada ayrıntılarına girmeye gerek görmediğimiz zorluklara sabırla dayanma ve direnme, iyiliği emretme ve kötülükten sakındırma, helal kazanç ve infak, adalet ve zulümden sakınma, anlaşmazlıkları İslam’la çözme, birlik ve beraberlik, hayırda yarışma, ahirete yönelme, istikbal endişesi taşımama, itidali elden bırakmama, Allah’a yaklaşmaya hep vesileler arama,

¹⁷⁸ Taberi, Tarih, III/ 249.. Nakleden, Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu’s-Sahabe, Akçağ Yayınları: 4/459-460.

kendilerini küçük görmeme, İslam'ı en büyük şeref bilme, olaylardan ibret alma, evet bütün bunlar hep birer ilahî yardım ve zafer sebepleridir, bir başka ifadeyle bütün bunlar zafer için gerekli şartlarıdır.

İlahî Yardım Manileri

Allah (azze ve celle) zaman zaman niye yardımsız bırakır Müslümanları? Bu yardım neden gecikir, yenilgi niye gelir?

Bu konuları yukarda işlemiştik. Biraz önce anlatılanlar da aslında bu soruların cevaplarının ip uçlarıdır.

Kısaca desek ki: “yukarda sayılan ilahî yardım ve zafer şartlarının kısmen veya tamamen yerine gelmemesi, yardım manilerinin ta kendisidir, tekrara ne hacet”, nasıl olur acaba? Yerindedir değil mi? Sözü uzatmaya gerek var mı?

Burada konuyla ilgili bir iktibas yapmayı faydalı bulduk. “Mağlubiyet Sebepleri” açısından Bediuzzeman Said Nursî'nin, “Lem'alar” kitabının “13. Lem'a”sında bu konuda sorulan bazı suallere cevaplar verdiğini görüyoruz. Konumuzla alakası cihetiyle iki “işaret”ini buraya alıyoruz.

“Birinci İşaret

Sual: Şeytanların kâinatta icad cihetinde hiçbir methalleri olmadığı, hem Cenâb-ı Hak rahmet ve inâyetiyle ehl-i hakka taraftar olduğu, hem hak ve hakikatin cazibedar güzellikleri ve mehâsinleri ehl-i hakka müeyyid ve müşevvik bulunduğu, hem dalâletin müstekreh çirkinlikleri ehl-i dalâleti tenfir ettikleri halde, hizbüşşeytanın çok defa galebe etmesinin hikmeti nedir? Ve ehl-i hak, her vakit şeytanın şerrinden Cenâb-ı Hakka sığınmasının sırrı nedir?

Elcevap: Hikmeti ve sırrı şudur ki: Ekseriyet-i mutlaka ile dalâlet ve şer, menfidir ve tahriptir ve ademîdir ve bozmaktır. Ve ekseriyet-i mutlaka ile hidayet ve hayır, müsbettir ve vücudîdir ve imar ve tamirdir. Herkesçe malûmdur ki, yirmi adamın yirmi günde yaptığı bir binayı, bir adam bir günde tahrip eder. Evet,

bütün âzâ-yı esasiyenin ve şerâit-i hayatiyenin vücuduyla vücudu devam eden hayat-ı insan Hâlık-ı Zülcelâlin kudretine mahsus olduğu halde, bir zalim, bir uzvu kesmesiyle, hayata nisbeten ademî olan mevte o insanı mazhar eder. Onun için, et-tahrîbü eshel durub-u emsal hükmüne geçmiştir.

İşte bu sırdandır ki, ehl-i dalâlet, hakikaten zayıf bir kuvvetle pek kuvvetli ehl-i hakka bazan galip oluyor. Fakat ehl-i hakkın öyle muhkem bir kalesi var ki, onda tahassun ettikleri vakit, o müthiş düşmanlar yanaşamazlar, bir halt edemezler. Eğer muvakkat bir zarar verseler, 2 sırrıyla, ebedî bir sevap ve menfaatle o zarar telâfi edilir. O kale-i metin, o hısn-ı hasîn ise, şeriat-ı Muhammediye ve sünnet-i Ahmediyedir (a.s.m.).”

“Dokuzuncu İşaret

Sual: Hizbullah olan ehl-i hidayet, başta enbiya ve onların başında Fahr-i Âlem Aleyhissalâtü Vesselâm, o kadar inâyet ve rahmet-i İlâhiye ve imdad-ı Sübhâniyeye mazhar oldukları halde, neden çok defa, hizbüşşeytan olan ehl-i dalâlete mağlûp olmuşlar? Hem, Hâtemü'l-Enbiyânın güneş gibi parlak nübüvvet ve risaleti ve iksir-i âzam gibi tesirli i'câz-ı Kur'ânî vasıtasıyla irşadı ve cazibe-i umumiye-i kâinattan daha cazibedar hakaik-i Kur'âniyenin komşuluğunda ve yakınında olan Medine münafıklarının dalâlette ısrarları ve hidayete girmemeleri niçindir ve hikmeti nedir?

Elcevap: Bu iki şık müthiş sualin halli için, derince bir esas beyan etmek lâzım gelir. Şöyle ki:

Şu kâinat Hâlık-ı Zülcelâlinin hem cemâlî, hem celâlî iki kısım esmâsı bulunduğu ve o cemâlî ve celâlî isimler, hükümlerini ayrı ayrı cilvelerle göstermek iktiza ettiklerinden, Hâlık-ı Zülcelâl, kâinatta ezdâdı birbirine mezc edip, birbirine mukabil getirip ve birbirine mütecaviz ve müdafî bir vaziyet verip, hikmetli ve menfaattar bir nevi mübareze suretine getirip, ondan, zıtları birbirinin hududuna geçirip ihtilâfat ve tagayyürat meydana getirmekle, kâinatı kanun-u tagayyür ve tahavvül ve düstur-u terakki ve tekâmüle tâbi kıldığı için; o şecere-i hilkatın câmi bir semeresi olan insan nev'inde o kanun-u mübarezeyi daha

acip bir şekilde getirip, bütün terakkiyât-ı insaniyeye medar bir mücadelede kapısını açıp, hizbullaha karşı meydana çıkabilmek için hizbüşşeytana bazı cihazat vermiş.

İşte bu sırr-ı dakik içindir ki, enbiyalar çok defa ehl-i dalâlete karşı mağlûp oluyor. Ve gayet zaaf ve acizde olan dalâlet ehli, mânen gayet kuvvetli olan ehl-i hakka muvakkaten galip oluyorlar ve mukavemet ediyorlar. Bu acip mukavemetin sırr-ı hikmeti şudur ki:

Dalâlette ve küfürde hem adem ve terk var ki, pek kolaydır, hareket istemez. Hem tahrip var ki, çok sehîldir ve âsândır, az bir hareket yeter. Hem tecavüz var ki, az bir amel ile çoklarına zarar verip, ihâfe noktasında ve firavuniyet cihetinden onlara bir makam kazandırır. Hem âkıbeti görmeyen ve hazır zevke müptelâ olan insandaki nebâtî ve hayvânî kuvvelerin tatmini, tezzüzü için hürriyeti vardır ki, akıl ve kalb gibi letâif-i insaniyeyi insaniyetkârâne ve âkıbet-endişâne olan vazifelerinden vazgeçiriyorlar.

Ehl-i hidayet ve başta ehl-i nübüvvet ve başta Habib-i Rabbül-Âlemîn olan Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmın meslek-i kudsîsi, hem vücudî, hem sübutî, hem tamir, hem hareket, hem hududda istikamet, hem âkıbeti düşünmek, hem ubudiyet, hem nefsi emmârenin firavuniyetini, serbestliğini kırmak gibi esasat-ı mühimme bulunduğu dandır ki, Medine-i Münevverede bulunan o zamanın münafıkları, o parlak güneşe karşı yarasa kuşu gibi gözlerini yumup, o cazibe-i azîmeye karşı şeytanî bir kuvve-i dâfiya kapılıp dalâlette kalmışlar.

Eğer denilirse: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm madem Habib-i Rabbül-Âlemîndir. Hem elindeki hak ve lisanındaki hakikattir. Ve ordusundaki askerlerin bir kısmı melâikedir. Ve bir avuç su ile bir orduyu sular. Ve dört avuç buğday ve bir oğlağın etiyle bin adamı doyuracak bir ziyafet verir. Ve küffar ordusunun gözlerine bir avuç toprak atmakla, o bir avuç topraktan her küffârın gözüne bir avuç toprak girmesiyle onları kaçıtır. Ve daha bunun gibi bin mucizat sahibi olan bir kumandan-ı Rabbânî, nasıl oluyor da Uhud'un nihayetinde ve Huneyn'in bidâyetinde mağlûp oluyor?

Elcevap: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, nev-i beşere muktedâ ve imam ve rehber olarak gönderilmiştir. Tâ ki, o nev-i insanî, hayat-ı içtimaiye ve şahsiyedeki düsturları ondan öğrensın ve Hakîm-i Zülkemâlin kavânin-i meşietine itaate alışsınlar ve desâtir-i hikmetine tevfiik-i hareket etsınler. Eğer Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm hayat-ı içtimaiye ve şahsiyesinde daima harikulâdelere ve mucizelere istinad etseydi, o vakit imam-ı mutlak ve rehber-i ekber olamazdı.

İşte bu sır içindir ki, yalnız dâvâsını tasdik ettirmek için, ara sıra, indelhâce, münkirlerin inkârını kırmak için mucizeler gösterirdi. Sair vakitlerde nasıl ki herkesten ziyade evâmir-i İlâhiyeye itaat etmiştir; öyle de, hikmet-i Rabbâniye ile ve meşiet-i Sübhâniye ile tesis edilen âdetullah kavâninine herkesten ziyade mürâat ve itaat ederdi. Düşmana karşı zırh giyerdi, "Sipere giriniz" emrederdi. Yara alırdı, zahmet çekerdi. Tâ, tamamıyla hikmet-i İlâhiye kanununa ve kâinattaki şeriat-ı fitriye-i kübrâya mürâat ve itaati göstereyin.

Evet, işin özeti insana gereken, şahsî ve içtimaî hayatında Allah Teâlâ'nın kanunlarını öğrenmek ve Hakîm-i Zülkemâlin irade ve hikmetinden çıkan kanunlarına itaat etmek ve Allah Teâlâ'nın dünyaya koyduğu kanunlar (adetullah) çerçevesinde aklın, hikmetin, ilmin, tecrübenin, maslahat ve menfaatin gerektirdiği kurallara uygun hareket etmektir.

SONSÖZ

Allah Teala katında tek geçerli din İslam'dır ve bütün peygamberler ibadet ve muamelatta gelişen toplum seviyesine göre gerçekleşen az çok değişikliklerle bu hak dini tebliğ etmişlerdir. Yeryüzüne kardeşlik ve barışı, emniyet ve asayışı, huzur ve saadeti getirecek olan da ancak odur.

Onu kabul etmeyen batıl, kendi aralarında bir çok çeşitlere ayrılırlar ve zaman zaman birbirleriyle kavga etseler de, genellikle hak karşısında tek millet olmuş ve birlikte savaşmışlardır.

Hak karşısında inanç, ibadet, hukuk ve ahlak açısından ilkel kalan batıl, ona karşı daima içinde bir eziklik hissetmiş, aşağılık duymuş ve bunu bastırmak için olmadık bahanelerle hakla savaşmıştır.

Hak ise aslında savaştan yana değildir. O ya hakkın kabulünü, ya ona teslimiyeti, ya da kendisini tebliğe, yani ifade etme ve anlatmaya fırsat ve imkan verilmesini istemektedir. Yoksa dinde zorlama yoktur. Bu alan özgür iradeye bırakılmıştır.

Genelde batılın bağlı kaldığı bir hukuku yoktur. Her şey onun keyfine ve menfaatine bağlıdır. Bunları gerçekleştirmek için güç ve kuvvete muhtaç olduğunu da bilir. Kimden daha güçlü ise, onu ezmeye ve sövmeye hakkının olduğuna inanır.

Hak, yaşamak ve yaşatmak için batıl karşısında güçlü olmak ve cihada hazır bulunmak zorundadır. Çünkü batılın babasına bile acıması yoktur.

Cihad, hakkın batılla mücadelesinin adıdır. Cihat, hakka inanma, onu yaşama ve yaşatma adına yapılan her türlü çaba ve gayretin adıdır. Yeryüzünde fitne ve fesat kalmayınca ve din, yani yaşama biçimi tamamen İslamca oluncaya kadar cihat devam edecektir.

Allah Teala normalde hakka yardım eder ve onu zafere erdirir. Bu O'ndan inananlara bir sözdür. Geçmişte de genellikle böyle olmuştur. Ancak bunu bazı şartlara bağlamıştır. Şart yerine gelmeli ki, şarta bağlanan da yerine gelsin. Eğer ilahî yardım ve zafer gelmekte gecikmiş veya batıl karşısında bir yenilgi yaşanmışsa, demek ki orada şartlar kısmen de olsa yerine gelmemiş, bir kısım maniler yaşanmıştır. Bu şartlar ve manilerin neler olduğu kitapta açıklanmıştır.

Birinci dünya savaşından mağlup olarak çıkan İslam dünyası, Yahudi ve Hristiyanlar karşısında oldukça güçsüz kalmıştır. Onlar, galip geldikleri İslam dünyasının bir daha ayağa kalkmaması için ellerinden gelen gayreti gösteriyorlar ve ümmeti her cihetten parçalamaya çalışıyorlar. Dünyada uluslararası kurum ve kurullar, onların çıkarlarını korumaya ayarlanmış olarak tasarlanmıştır.

Şu anda batıl ehli hak ehline karşı çok kirli bir savaşı amansız bir şekilde sürdürmektedir. Kendi elleriyle koydukları kuralları çiğnemekte, insanlık haysiyet ve şerefini ayaklar altına almaktadırlar. Onlardan da bu beklenir zaten. Yaptıkları insanlık dışı cinayetler, tarihe bakarsak, bir sürpriz olmamaktadır.

Ancak bu haçlı ve Siyonist savaşı sürdürenler, bunlara din kılıklı sömürü savaşları dememekte, ellerindeki güçlü propaganda imkanlarını da kullanarak, bu savaşları ya demokrasi ve halklara özgürlük, ya barışın korunması, ya terörle, uyuşturucuyla, mafyayla... mücadele adına yaptıklarını söyleyerek Müslümanları uyutmaya çalışmaktadırlar. Çünkü bu yapılanların din ve sömürü adına olduğu gerçeğini Müslümanlar anlarlar ise, derin uykudan uyanacaklardır.

Bu gün İslam dünyası ilahî yardım ve zaferlere susamıştır. Zafere her zamankinden daha muhtaçtır. Ama yardım ve zafer sebep ve şartlarını yerine getirmede ihmalkarlık yaşamaktadır.

Önsözde söylediğimiz bir cümleyi burada sonsöz olarak da söyleyebiliriz: “Öyleyse hak ehli olan mü’minler, batılla savaş esnasında yar ve yardımcıları olan Mevlalarından umdukları yardımı bulamadıkları zaman, Allah (azze ve celle)’ın vadinden şüphe etme yerine, yardım şartlarını yerine getirip getirmeme noktasında kendilerini yoklamalı, hesaba çekmeli, durum değerlendirmesine gitmelidirler. Onun için sınavda başarılı olmak isteniyorsa yardım ve zaferin şartlarını iyi bilmek gerekir.”

Bilindiği gibi kesin kural şudur: bireysel ve toplumsal değişim ve gelişimin temel şartı, birey ve toplumun kendilerini olumlu yönde değiştirmesidir. Çünkü iyilik ya da kötülük yönünde, bir toplum kendini değiştirmedikçe, Allah Teala da onları değiştirmez. Hayır ya da şer, onlar dönmedikçe, Allah Teala da dönmez.

O halde Müslümanlara düşen kendilerini olumlu yönde değiştirmek ve cihada hazır hale getirmektir. Yapılacak iş budur. Bu amaca hizmet etmeyen her çaba, malayani olacaktır. Oysa malayani, yani dine ve dünyaya faydası olmayan boş düşünce, boş söz ve boş işleri terk etmek, kişinin Müslümanlığının güzelliğini gösterdiği kadar, onlarla meşguliyet ve zaman öldürme, kişiye Allah Teala’nın kızdığıнын alametidir.

Bu kitabın bu amaca bir katkı sağlaması, yazarını bahtiyar kılacaktır.

Sözümüzün sonu da, tıpkı başında olduğu gibi, alemlerin Rabbi olan Allah Teala’ya hamdetmektir.

KAYNAKLAR

Kur'an-ı Kerim

Kütüb-ü Tis'a, Çağrı y. İst.

Bilmen Ömer Nasuhi, Mulahhas İlm-i Tevhid. Akaid-i İslamiye, Bilmen y.İst 1973.

Canan İbrahim, Kütüb-ü Sitte Terceme ve Şerhi, Akçağ y. Ankara

Doğan D. Mehmet, Büyük Türkçe Sözlük, İz y. İst. 11. baskı, Ekim 1996.

Gülen M. Fethullah, Sonsuz Nur, 1-2, Feza Y. İst. 1994.

Hicazî, et-Tefsiru'l Vadih,

İbn Rüşd Kadı Ebu'l-Velid Muhammed b. Ahmed b. Muhammed b. Rüşd El-Hafid, Bidayetü'l-Müctehid ve Nihayetü'l-Muktesid, I-II. Beyan Yayınları, İst.

Kandehlevi M. Yusuf, Hadislerle Müslümanlık, 1-5, Kalem y. İst.1978,

Kandehlevi Muhammed Yusuf, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları, Ankara.

Prof. Dr. Hayrettin Karaman, Prof. Dr. Mustafa Çağrı, Prof. Dr. İbrahim Kâfi Dönmez, Prof. Dr. Sadrettin Gümüş, Kur'an Yolu, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, I- VI.

Kavramlar Ansiklopedisi, www.iqraislam.com. Ansiklopediler'de

Kavram Tefsiri, veli, dost md. İqra İslam Ansiklopedisi cd.si, tefsir bölümü.

Kısakürek Necip Fazıl, Çile, Vüyük Doğu y. İst. 1974.

Kutup Seyyid, Fî Zilalu'l Kur'an, Daru's Şuruk, Beyrut

Kurtubî, el-Camiu Li Ahkami'l Kur'an,

Konrapa, M. Zekâ Peygamberimiz,
<http://www.kalbinesesi.com/peygamberim/peygamberim46.htm>

Mevdudî, Cihad, İqra İslam cd.si İçinde.

Mu'cemu'l Vasit, Komisyon, Çağrı y. İst. 1989

Nar Cemal, Alimin Önderliği, Ukde y. Kahramanmaraş, 2006

Ömer Özsoy, İlhami Güler, Konularına Göre Kur'an, Fecr y. Ankara 2001.

Said Nursî, Lem'alar, Yeni Asya y. İst.

Şamil İslam Ansiklopedisi.

Şeriatî Ali, Ne Yapmalı,

Ramazanoğlu Mahmud Sami, Mükerrerrem İnsan, Erkam y. 7. baskı, İst.1985.

Razi, Mefatihü'l Ğayb,

Yazır Elmalılı M. Hamdi, Hak Dini Kur'an Dili, 1-10, Azim n. İst.

Yıldırım Celal, İlmin Işığında Asrın Kur'an Tefsiri, Anadolu Yayınları.

Zeydan Abdulkerim, İlahî Kanunların Hikmetleri, İhtar y. İst. 1997.

